

SALT ARAŞTIRMA FONLARI – 2024 PROJELERİ

BAUHAUS OKULU’NUN TÜRKiYE’YE YANSIMALARI: SANAT EĞİTİMİNDE BİR KÖY ENSTİTÜLERİ PRATİĞİ; “ders BELGELİĞİ” ATÖLYESİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Ezgi KAPLAN

ÖZGEÇMİŞ

Ezgi Kaplan 1990 yılında Sarıyer’de doğdu.

2008 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde başladığı lisans öğrenimini 2012 yılında ve İstanbul Üniversitesi, Yerel Yönetimler Kent ve Çevre Çalışmaları Programında tezli yüksek lisans eğitimini 2016 yılında onur derecesi ile tamamladı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Kentsel Planlama Yüksek Lisans Programında, *Cumhuriyet Döneminde Kırsal Kalkınma Politikaları Örnek Bir Model: Köy Enstitüleri* konulu tezini ise 2017 yılında tamamladı. Yüksek lisans eğitimi sürecinde, Bilgi Üniversitesi ve Toplum Gönüllüleri Vakfı / Gençlik Araştırmaları Fonuna yaptığı proje başvurusu kabul edilerek gençlik alanında kendi yazdığı projeyi yürüttü.

Öğrencilik yıllarında çeşitli STK'larda gönüllülük yapan Ezgi, eğitimini TEV'in başarı bursiyeri olarak tamamladı. Sivil toplum alanındaki profesyonel çalışma sürecinde sanata ve eğitim alanlarına olan sevgisi ağır bastığından hayatına farklı bir pencere daha açmaya karar vererek Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği Bölümü'nün özel yetenek sınavlarına girerek öğrenci olmaya hak kazandı ve şuan H. Avni Öztopçu'nun yürüttüğü ders BELGELİĞİ Atölyesi'nde Resim eğitimi almaktadır.

Lisans ve yüksek lisans eğitimi sürecinde müzikle yarı profesyonel şekilde ilgilendi, müzikoloji ve botanik özel ilgi alanlarını oluşturmaktadır. Hayata, sanata ve insana dair bütünsel bir bakış açısıyla yaklaşan Ezgi, bugüne değin edindiği bakış açısını sanat alanıyla ve özel olarak resim bilgisi ile bütünleyecek olmanın heyecanı içerisinde.

Yüksek lisans eğitimi sürecinde özel olarak ilgilendiği bir alan olan Köy Enstitüsü eğitim anlayışının uygulama boyutunun içerisinde yer aldığı sanat eğitimi alanında izlerini görmek onu SALT'ın araştırma alanlarına doğru yönlendirmiş, çalışma konusunu daha kıymetli bir hale dönüştürmüştür. Böylesi bir yönelimin hem kendi çalışma alanlarını besleyeceğini hem de kurumun arşivine olumlu katkılarda bulunabileceğini düşünmektedir.

ÖNSÖZ

Bu araştırma projesi, Hüseyin Avni Öztopçu'nun, 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndaki atölyesinde başlatmış olduğu "ders BELGELİĞİ" etkinliği/eğitim modelinin amacı ve hafızasının izini sürerek Bauhaus Okulu ile Köy Enstitüleri'nin sanat eğitimi anlayışları ile karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma sürecimde bana ayırdığı kıymetli zamanlarda birçok konuda farkındalığımı pekiştiren, ilham veren değerli anasanat atölye hocam H.Avni Öztopçu'ya,

Projenin tamamlanması için mülakatlara dahil olan tüm katılımcılara ve her zaman desteğini hissettiğim ders BELGELİĞİ atölye arkadaşlarıma,

Henüz çocuk yaşlarımda, doğaya, sanata ve eğitime tutkuyla bağlanmamı sağlayan, beni akademik eğitimim boyunca ve verdiğim tüm kararlarda destekleyen sevgili babama,

Hayata her zaman daha umutlu bakmamı sağlayan oğlum Ali Umut'a teşekkür ederim...

Ezgi Kaplan

20 Eylül 2024

Güneş
Ayçiçekleri
ve
Zeytin Ağaçları için
...

BAUHAUS OKULU'NUN TÜRKİYE'YE YANSIMALARI: SANAT EĞİTİMİNDE BİR KÖY ENSTİTÜLERİ PRATİĞİ; “ders BELGELİĞİ” ATÖLYESİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Özet:

1919'da Walter Gropius tarafından Almanya'da kurulan Bauhaus Okulu yenilikçi ve multidisipliner yapısı ile dünyada ve Türkiye'de sanat eğitimi alanında önemli bir yer tutmaktadır.

Bu araştırmada, Bauhaus Okulu'nun Türkiye'ye yansımaları bağlamında Köy Enstitüleri'nin sanat eğitimi anlayışı ele alınarak, 1950 sonrasında enstitü eğitimi anlayışının izlerini sürebildiğimiz, 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztopçu'nun atölyesinde başlatmış olduğu ders BELGELİĞİ etkinliği/eğitim öğretim metodunu varoluş amacı ve hafızasını farklı izlekler üzerinden incelenerek Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerinin sanat eğitimi anlayışları ile benzerlikleri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1928 yılında Almanya ve Fransa'ya eğitim amaçlı gönderilen Şinasi Barutçu, İsmail Hakkı Uludağ, Şerif Akdik, Malik Aksel, Mehmet Ali Atademir, ve Hayrullah Örs gibi sanatçılar yurda döndükten sonra İsmail Hakkı Tonguç'un öncülüğünde, Resim-İş Bölümü'nün programı hazırlanmıştır. Resim öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulan bölümün programı, Bauhaus modeline göre şekillendirilmiştir. Bu perspektifte Bauhaus'un sanat eğitiminin temelini oluşturan sanat ve zanaatın birleştirilmesiyle; toplum odaklı, işlevsel, kalıcı, sanatsal nitelikli ürünler ortaya koyulması hedeflenmiştir. Bölümün yapılandırılmasında Alman sanat eğitimi programlarından yararlanılmış olmakla birlikte, milli unsurlarla birleştirilerek özgün bir eğitim modeli oluşturulmuştur (Özsoy, 2003, s. 71-72).

Türk eğitim sisteminde Bauhaus temelli önemli bir yapılanma ise dönemin milli eğitim bakanı olan Hasan Ali Yücel tarafından bizzat yönetilen 17 Nisan 1940 tarihli ve 3803 sayılı yasa ile açılan Köy Enstitüleri'dir. Enstitülerdeki sanat eğitimi anlayışını içselleştirebilmek için İsmail Hakkı Tonguç'un bu konudaki düşüncülerine yer verebiliriz.

İsmail Hakkı Tonguun sanat eğitimi düşüncesi, ders saatlerini ve okulun sınırlarını aşarak yaşamın tüm alanlarına ulaşmaktadır. İ. H. Tonguç, sanat eğitimini tanımlarken resim, müzik ve yazınsal sanatlardan yabancı dil öğretime, kır gezilerine ve yaşama alanının estetik bir düzene kavuşturulmasına kadar çeşitlenen geniş bir anlam yüklediği görülmektedir (Tonguç, 1952).

Bauhaus felsefesi 1950'li yıllardan sonra da Türkiye'de eğitim anlayışını etkilemeye devam etmiştir. Bu etkilerin en bilinen örnekleri 1956 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi ve 1957 yılında kurulan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun pedagojik yaklaşım ve eğitim anlayışı olmuştur.

1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztopçu'nun atölyesinde başlatmış olduğu bir etkinlik, eğitim öğretim metodu olan ders BELGELİĞİ'nin tüm bu tarihsel süreç göz önünde bulundurulduğunda Bauhaus felsefesi ve Türk eğitim sistemindeki önemli bir yansıması olan Köy Enstitüsü eğitim yapılanmasının izlerini taşıdığını belirtebiliriz.

Tüm sanat dallarını birbirinden ayırmadan bir bütün olarak eğitim vermek Bauhaus'un asıl amacıdır. Temelinde, bireysel ifadenin yerine, toplumsal dönüşüme dair inanç bulunmaktadır. Bauhaus'un eğitim müfredatlarına baktığımızda disiplinler arasındaki ayrımları kaldırmayı amaçlamalarında okuyabilmekteyiz. Bauhaus'un hedefleri arasında sanatçıyı içinde yaşadığı toplumun sosyal konuları hakkında bilinçlendirmek ve sorumluluk yüklemek olduğu gibi Bauhaus'un sanat anlayışı, kitlelerin sorunlarına çözüm getirmektir. Böylece daha hümanist bir çevre yaratılmasında, sanatçıya sorumluluk ve görev yüklemeyi de amaçlıyordu.

Köy Enstitüleri'nin en önemli özelliklerinden biri de öğrenci merkezli, yaparak yaşayarak öğrenmenin hakim olduğu eğitim öğretim ortamına sahip olmalarıdır. Köy Enstitüleri'nde eğitim; 'iş içinde eğitim' ilkesi kadar, 'sanat yoluyla eğitim' ilkesine dayanmaktadır (Kurtuluş, 2001, s. 32).

ders BELGELİĞİ atölye yapısı incelenirken yaşayarak öğrenmenin nasıl mümkün kılınmaya çalışıldığı farklı çalışma alanları üzerinden irdelenecek, atölyede bilginin deneyime, deneyimin ise bilgiye dönüştürülme süreçleri çift taraflı bir etkilenim üzerinden örneklerle detaylandırılacaktır.

Bauhaus'un, Köy Enstitüleri'nin ve ders BELGELİĞİ Atölyesi'nin sanat eğitimi alanında ortaklaştıkları alanlar mevcuttur. Sonuç olarak her bir yapılanma yaratıcı, araştırmacı, toplumsal duyarlılığı gelişmiş, eleştirel düşünebilen, sorumluluk sahibi ve kendi varlığına yabancılaşmamış bireyler yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Ayrıca çalışma prensiplerinin bir arada yaşamayı ve kolektif bilinci canlı tutmayı desteklediğini söylemek gerekir. Günümüz eğitim sistemine sıkça getirilen bir takım olumsuz eleştiriler Bauhaus'un ve 1950 sonrası Köy Enstitüleri'nin sanat eğitimine etkileri bağlamında incelediğimiz ders BELGELİĞİ Atölye eğitimi modelinin yaygınlaştırılabilmesi ile üstesinden gelinebileceği savunulabilir. Araştırmanın son kısmında ise "Bugün ders BELGELİĞİ hangi yönleriyle sanat eğitiminde farklı bir yere sahiptir?", "Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerinin izlerini taşıyan ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılması ile sanat eğitimi alanında nasıl bir eksiklik tamamlanabilir?" soruları üzerinden bir tartışma yürütülecektir.

Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın amacı, 1919 yılında Weimar'da Walter Gropius tarafından kurulan, sanat eğitimini önemli şekilde etkileyecek olan Bauhaus Okulu'nun, 1923-1950 yılları arasındaki süreçte Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kültür sanat ve eğitim politikalarını nasıl etkilediği sorusundan hareketle Köy Enstitüleri tecrübesini ele alarak 1948'de kapatılmalarının ardından 1950'lerden günümüze sanat eğitimindeki yankıları bağlamında etkileri göz önünde bulundurularak 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztöpcü'nün atölyesinde başlatmış olduğu bir etkinlik, eğitim öğretim metodu olan ders BELGELİĞİ'nin hafızasını farklı yönlerden incelemek ve araştırmada odaklanılan yerel ve uluslararası sanat eğitimi modelleri ile olan ilişkilerini kurabilmektir. Ve son kerte tartışmaya açmak isteyeceğim alan ders BELGELİĞİ sanat eğitimi modelinin/etkinliğinin hangi yönleriyle sanat eğitiminde farklı bir yere sahip olduğu sorusu üzerinden atölyenin gelecek planları olacaktır.

Araştırmanın Kapsamı:

Araştırma, Bauhaus Okulu, Köy Enstitüleri ve ders BELGELİĞİ Atölyesi'nin sanat eğitimi anlayışları ve süreçlerini içerisine almaktadır. Sonuç bölümünde ise ders BELGELİĞİ sanat eğitimi modelinin/etkinliğinin hangi yönleriyle sanat eğitiminde farklı bir yere sahip olduğu sorusu üzerinden atölyenin gelecek planlarını tartışılacaktır.

Araştırmanın Yöntemi:

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel bulgular farklı şekillerde meydana gelmektedir ve bunlardan biri de yazılı dokümanlar dolayısıyla mümkün olabilmektedir. Araştırma konusu bazında; yazılı materyaller, resmi yayınlar ve raporlar, kitaplar, fotoğraflar, yüksek lisans ve doktora tezleri, akademik makaleler doküman analizinin oluşturulmasını sağlamıştır. Araştırmama konu edindiğim ders BELGELİĞİ Atölyesi'nde lisans öğrenciliği sürecimin devam ediyor oluşu doğrudan gözlem yapmamı kolaylaştırmıştır. Saha araştırması için mülakat yöntemi kullanılmıştır. Araştırma evreni bu atölye ile hayatının bir döneminde karşılaşmış kişiler ile sınırlandırılmıştır. Örnekleme ders BELGELİĞİ Ğrencileri/mezunları ve ders BELGELİĞİ'ni dışarıdan takip eden farklı meslek gruplarından katılımcılar oluşurmaktadır. Araştırma 62 kişi için uygulanmış ve sonucunda elde edilen veriler odaklanılan konular bakımından değerlendirilmiştir.

İÇİNDEKİLER

- 1. Bauhaus Okulu**
 - 1.1. Bauhaus Okulunun Dünya'daki Sanat Eğitime Etkileri
 - 1.2. Bauhaus Okulunun Türkiye'deki Sanat Eğitime Etkileri
- 2. Köy Enstitüleri**
 - 2.1. Köy Enstitülerinde Sanat Eğitimi ve Etkileri
- 3. ders BELGELİĞİ Üzerine**
- 4. ders BELGELİĞİ Eğitim Modelinin Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki Eğitim Modeli ile Karşılaştırılması**
- 5. Sonuç Yerine**

1. Bauhaus Okulu

20.yy'ın başlarında meydana gelen hızlı teknolojik gelişmeler, savaşların ortaya çıkardığı yıkımlar, sanatı ve felsefesini etkilemiş yeni estetiksel arayışlar ortaya çıkmaya başlamıştır.

19. yüzyılın sonlarında İngiltere, Avrupa ülkeleri içinde yeni tasarımlarla endüstrileşmeye ilk ayak uyduran ülke olarak dikkati çeker. İngiltere'de sanayi ürünlerine alternatif ve tepki olarak gelişen *Arts and Crafts*, yeni bir sanat ve tasarım eğitimi hareketinin doğmasına neden olmuştur. 19. yüzyılın seri üretim ve yozlaşmış kültürel değerlerini eleştiren *Arts and Crafts* hareketine, Ortaçağ estetiğini örnek alan yaklaşımı ve tasarım yöntemleriyle William Morris öncülük etmiştir. İngiliz yazar ve eleştirmen John Ruskin'in "*makine üretimi biçimlere karşı el sanatları ve doğaya yeniden dönülmesi*" görüşünden etkilenen Morris, 1888'de *Arts and Crafts* sergi grubunu oluşturarak, günlük yaşamda kullanılabilir eşyalar tasarlamıştır. "*Sanatın insan için ve insan tarafından yapılması*" gerektiği görüşünü savunan Morris; tasarım ürünlerinde estetik kaygı bilincinin gelişmesi ve el emeğine dayalı üretimin yeniden canlandırılmasına katkı sağlamıştır (Soner, 2007, s. 37-38).

Bauhaus Okulu Almanya'da kurulmuş ve sonrasında Berlin'e taşınmıştır. Okul sanat ve mühendisliği eş zamanlı olarak vurgularken fonksiyonalizmi öne çıkarmasıyla dikkat çekecektir. Gombrich *Sanatın Öyküsü* kitabında bu durumdan aşağıdaki şekilde bahsetmektedir.

Bauhaus okulu Walter Gropius tarafından ilk olarak 1919 yılında Weimar'da kurulmuş daha sonra Dessau'ya son olarak da Berlin'e taşınmıştır. Uzun bir kopukluk döneminden sonra sanat ile zanaatı tekrar birleştirme başarısını göstermiştir. Bauhaus'da herhangi bir ürünün tasarımı yapılırken estetik kaygılar ve içerikten ziyade fonksiyonuna yönelik ihtiyaçlardan hareket edilmesi esas alınmıştır. Sanat ve mühendisliğin 19.yüzyıldaki gibi mutlaka birbirine yabancı kalması gerekmediğini, hatta bu ikisinin birbirinden yararlanabileceğini göstermeye çalışmıştır. "Bauhaus'un savunduğu kuramlar kimi zaman fonksiyonalizm sloganı ile özetlenir. Buna göre, eğer bir şey amacına uygun tasarlanırsa güzellik kendiliğinden gelecektir." (Gombrich, 1997, s.560)

Fotoğraf 1. Karl-Peter Röhl, Sternenmännchen¹, Bauhaus'un İlk Logosu, 1919-1922.

Kaynak: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2394380>

Bauhaus'un kurucusu olan Walter Gropius ise kuruluş manifestosunda sanat ile zanaat arasındaki ilişkiyi aşağıdaki gibi açıklar;

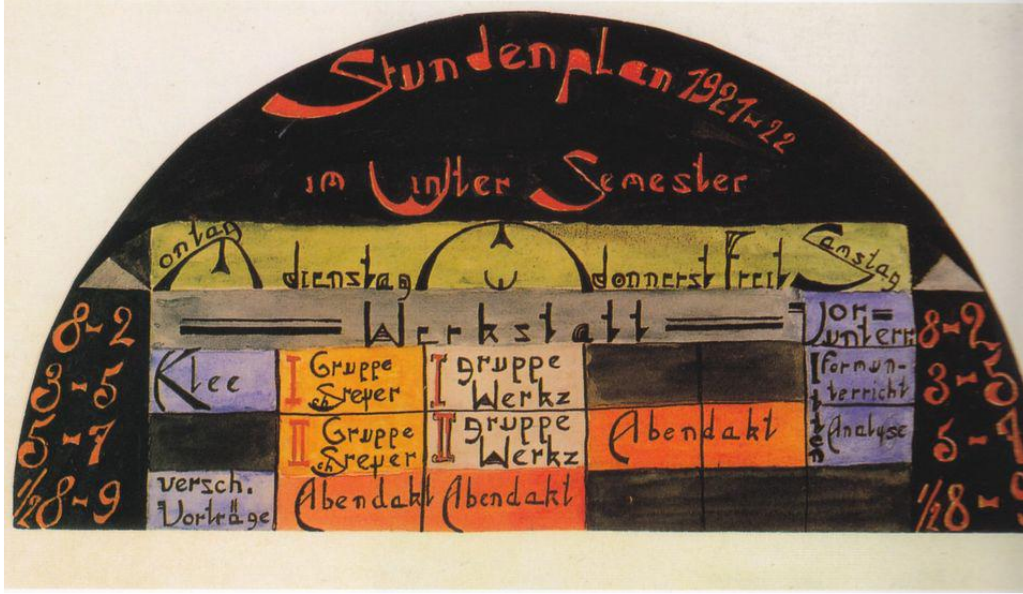
“Mimarlar, heykeltıraşlar, ressamlar biz hepimiz zanaata geri dönmeliyiz. Çünkü sanat mesleği diye bir meslek yoktur. Öz olarak sanatçı zanaatkârın yücelmesidir. Öyle ölçüsüz ve sınırsız bir zanaatkârlar loncası oluşturmalıyız ki, sanatçı ile zanaatkârlar arasındaki ayrılık ortadan kalksın. Geleceğin yeni yapısını hep birlikte istemeliyiz, düşünmeliyiz ki, bütün (sanatsal) unsurlar bir bütünde vücut bulsun” (Enis, 1997: 237; Bingöl, 1993: 6-7).

Walter Gropius'un ifadelerinden anlaşılmaktadır ki, Bauhaus uygulamalı sanatlarla, güzel sanatlar arasındaki engeli ortadan kaldırarak karşılıklı etkileşimi mümkün kılmak istemektedir. Bu durum güzel ile faydalı olanın birlikteliğini temel alan bir öğretiyi çağrıştırmaktadır.

Bu manifestodaki düşünceler daha önce Bruno Taut tarafından ifade edilmişti. Taut'un 1914 yılında Der Sturm'a “haydi, hep beraber muhteşem bir bina inşa edelim! Sadece mimarlık olmakla kalmayın bu bina, her şey (resim, heykel, hepsi beraber) büyük bir mimarlık oluştursun ve mimarlık bu binada bir kez daha öteki sanatlarla beraber ortaya çıksın. Bu binada mimarlık hem çerçeve hem de içerik olacak” yazmıştı (Forgacs, 2017, s. 31).

Karl Peter Röhl tarafından tasarlanan Bauhaus'un ilk logosu Bauhaus'un ilk yıllardaki pedagojik formasyonunu sembolize etmektedir. Ortasında Mısır piramidini tutan bir insan figürü (evrenin merkezindeki insan, mikrokosmos aynı zamanda Germen rünlerinden hayat ağacı -Yggdrasil) yer alır. İncecik figürün başı Yin-yang sembolüdür. Figürün iki yanında svastika (Dört elementin simgesi, Budistlerde mutluluk getiren ve hareket), tüy (sukunet) anahtar (ortaçağ mason loncasının simgesi), güneş (daire-mükemmellik) ve yıldız gibi semboller yer alır. Bu Doğu ve Batı sembolleri Bauhaus'un bütünsel anlayışını temsil ediyor.

Bauhaus Okulu için diğerk tasarımdisiplinlerini aynı potada bulundurup üretimlerinde dikkate almayı amaçladığını söyleyebiliriz. Bu okulun temel felsefesinin ise sanatla zanaatı birleştirme ve disiplinleri bütünleştirme gerekliliğini vurgulaması olduğunu belirtebiliriz. Mimarlık her ne kadar bir araştırma nesnesi olarak ele alınmış olsa da okulun üretim biçimleri, kullanılan malzemeler ve yeni arayışlar ilginin odağını oluşturmaktadır. Farklı disiplinlerin Bauhaus'un potasında eriyerek oluşturduğu sentez günümüze kadar ulaşmayı başarmaktadır.

Fotoğraf 2. Lothar Schreyer, Ders Programı, 1921-22.

Kaynak: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2394380>

Bu dönemde sanat tartışmaları yoğunlaşmış sanatın toplumsal yönü, sanatın işlevselliği sorgulanmaya başlanmıştır. İmparatorlukların parçalanması, krallıkların yok olması ve yerlerini yeni oluşumlara bırakmaları, sanat alanında da geleneksel kalıpların kırılarak yeni ve farklı tarz arayışları olarak değerlendirilebileceğimiz modern sanat anlayışı egemen olmaya başlamıştır. Bauhaus anlayışı, uygulamalı sanatlar ile güzel sanatlar arasındaki engeli ortadan kaldırarak her iki uğraş alanının karşılıklı etkileşmesine uygun bir ortam hazırlamayı amaçlamıştır (Erkmen, 2009: 17).

Bauhaus bir tasarım okulu olmak ile birlikte sanatçıya bulunduğu toplumun sosyal konuları üzerine farkındalık kazandırmayı da amaçlamıştır. Sanatçı sanatını icra ederken toplumun yaşadığı sorunlara değinmeli ve hatta çözüm önerileri de getirmeliydi. Hümanist bir çevrenin yaratılmasında sanatçının görev ve sorumlulukları olmalıydı. Bauhaus Okulu'nun temel felsefesi, üretilen bir ürünün fonksiyonel olması kadar sosyal bir amaca yönelik olarak üretilmiş olmasını oldukça önemsiyordu. Okul böylelikle insana daha iyi bir çevrenin sunulabileceğini

öne çıkarıyordu. Ayrıca sanatı sadece galeri ve müzelerin sınırlandırdığı bir şey olmaktan çıkarıp hayatın kendisi kılmak Bauhaus Okulu'nun temel amaçlarından birisi olmuştur.

I.Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika'da yaşanan "Büyük Depresyon" olarak anılan ekonomik kriz, ekonomik anlamda Amerika'ya bağlılığı olan başta Almanya olmak üzere birçok ülkeyi derinden etkilemiş ve milliyetçi akımların yükseldiği Almanya'da Bauhaus Okulu'nun geleceği de olumsuz anlamda etkilenmiştir.

Bauhaus 1920'li yılların ortalarında Almanya'da yenilikçi kanadın sanatsal taşıyıcı gücü olduğu için, bu ekolün yenilikçi hareketleri sürekli politik baskılarla karşılaşmaktan da uzak duramamıştır. Bunun sonucu olarak yeniliğe ve modern sanat akımlarına karşı olan Nazi taraftarları, Weimar'da eğitim ve öğretime başlayan Bauhaus'u kapanmaya zorlamışlardır. Bu nedenle Weimar'da ancak dört yıl varlık gösteren Bauhaus, 1925 yılında Dessau'ya taşınarak burada yeniden eğitime ve öğretime başlamıştır (Whitfort, 1984: 203). Dessau dönemi (1925-1932), Bauhaus'un kimliği ve felsefesinin tam olgunluğa ulaştığı dönem olmuştur. Bauhaus Okulu'nun endüstriye hizmetini ve savunduğu "*Sanat Toplum İçindir*" düşüncesini benimsemeyen diğer sanat okulları ve akademiler, Bauhaus yönetimini ve hocalarını yerel yönetim olan Nazi Partisine şikâyet etmişler ve zamanın sanat akademileri de, Gropius'u anarşist bulmuşlardır.

National sosyalist tehditlerin günden güne artmasıyla birlikte Bauhaus, dokuz yıl sonra 1932 yılında Berlin'e taşınarak, burada eğitim ve öğretimi sürdürmeye çaba göstermişse de Naziler tarafından 1933 yılında bir daha açılmamak üzere kapatılmıştır (Bingöl, 1993: 3-7). Mimar Van Der Rohe tarafından Berlin'e taşınan Bauhaus okulunun, resmi makamlar tarafından sol eğilimli bulunması ve Nazi'lerin bu okul için Bolşevik yuvası olduğu ideası kapatılmasında etkili olmuştur (Yada, 1990: 28).

Tüm Avrupa'yı saran Nazi tehdidi, Bauhaus hocalarının bütün bilim adamlarının, yazarların, mimarların, sanatçıların ve tasarımcıların, 1933'ten itibaren Nazilerin artan baskıları sonucu olarak, diğer entellektüeller ve sanatçılar ile birlikte Almanya dışına ve Amerika'ya göç etmesine neden olmuştur. Böylelikle yüzyılın en önemli tasarım okulu olarak nitelendirilen Bauhaus ortadan kaldırılmıştır.

1.1. Bauhaus Okulunun Dünya'daki Sanat Eğitime Etkileri

Sanat eğitiminde hem bireysel süreç hem de uygulama önem taşımaktadır. Sanat eğitiminde kuram ve uygulamanın ilişkilendirildiği en iyi örnek Bauhaus ekolüdür. Bauhaus, 20. yy'ın en ünlü sanat okulu olmanın ötesinde sanatın öğretilmesi konusunda devrim yaratmıştır. Okulda öğretilen dersler, öğrencilere deneme ve yaratıcılık yoluyla öğrenme yöntemlerine dayanıyordu. Bauhaus, dönemin en ünlü mimarlarını, ressamalarını, heykeltıraşlarını, sanatçıları ve zanaatkarlarını bir çatı altında toplamıştır ve hem kuramda hem de uygulamada modernizm fikrini somutlaştırmıştır. Bauhaus'u son derece ünlü kılan ve zamana meydan okuyan özelliği, sanatı zanaatla ve sonra mimariyle bütünleştirmeyi içeren temel felsefesidir. Bauhaus, “seçkin” eğitim olarak kabul edilen sanat öğretimini zanaatla birleştirmiştir. Bu, dünyada bir ilktir ve bugün bilinen şekliyle tasarım; yeni bir çalışma alanı olarak tasarlanmıştır. Bauhaus Okulu ve sanat anlayışı dünyadaki birçok sanat okulunu da etkilemiştir.

Amerika ve bütün dünyada birçok Tatbiki Güzel Sanatlar Okullarının kurulmasına örnek teşkil etmiş olan Bauhaus'un, Weimar'da başlayıp Dessau'da süren ve Berlin'de noktalanmış on dört yıllık çalkantılı öyküsü, bu kurumu endüstri kültürü tarihinin kırılmalarına tanıklık eden başlıca ortamlardan biri olarak kabul etmemiz için bizlere yeterince veri sunmaktadır. Oldukça kısa süren bu kurumsal, ömründe kendi dönemini ve savaş sonrası dönemi etkileyecek önemli kavramları ortaya koymuştur (Bingöl, 1993: 7).

Bauhaus anlayışı; uygulamalı sanatlar ile güzel sanatlar arasındaki duvarı ortadan kaldırarak her iki uğraş alanının karşılıklı etkileşmesine uygun bir ortam hazırlamayı amaçlamıştır. Bauhaus'ta uygulanan eğitim-öğretim esasları, becerileri geliştirecek atölye sistemi üzerine oluşturulmuştur. Bununla birlikte amaç, hiçbir zaman zanaatkâr yetiştirmek olmamıştır. Atölyeler araştırma laboratuvarları gibi kullanılmış; endüstrinin gereksinimi olan modüller, bu atölyelerde hazırlanmıştır. Bauhaus'ta ilk defa endüstrinin gereksinimlerini karşılama amacıyla tasarımlar hazırlanarak, tekstil, cam, seramik atölyelerinde prototipler yapılmış; fabrikalarda üretimler geliştirilmiştir. Toplum ilk kez sanatçıları tarafından hayata geçirilen tasarımları kullanma fırsatı bulmuştur. Okulun kurulma amacı, sanatçıyı, içinde yaşadığı toplumun sosyal konuları üzerinde bilinçlendirmek ve ona sorumluluk yüklemek olmuştur.

Farklı ülke pratiklerine baktığımız zaman mevcut dinamikler farklı sanatsal hareketlerin ortaya çıkmasında zemin hazırlamıştır.

Endüstrileşmenin ilk başladığı yer olan İngiltere’de ortaya çıkan Arts and Crafts hareketi, sanat-zanaat ayrımını ortadan kaldırarak, makineleşmenin karşısında el emeğine dayanan üretimi yeniden canlandırmayı savunmuştur. El emeğini ve özgün yaratıcılığı yücelten Arts and Crafts, 19. yüzyılın sonlarına doğru Fransa’da Art Nouveau, Almanya’da Jugendstil, Avusturya’da Sezessionstil gibi hareketler ile İngiltere’de Omega Workshop, Avusturya’da Wiener Werkstate ve Fransa’da Atelier Martin gibi oluşumların doğmasına neden olmuştur. “Arts & Crafts hareketi politik ve büyük çapta sosyal bir harekettir. Bu hareketi Bauhaus ve erken modernizm hareketleri izler” (Özay, 2001:25). Bu hareketler uygulamalı atölye eğitimi veren okulların açılmasına da ilham kaynağı olmuş ve mevcut dönemde Avrupa genelini etkilemeyi başarmıştır (Arslan, 2019, s. 344).

Bauhaus Okulu’nun kapanması sonucunda bu okuldan ayrılan sanatçılar gittikleri ülkelerin sanat anlayışlarını etkileyebilmeyi de başarmışlardır.

Bauhaus Okulunun Dünya’daki sanat eğitimine etkileri Nazi baskısı sonucu kapanan Bauhaus’tan ayrılan sanatçılar, Avrupa ülkelerine ve Amerika’ya gitmeleriyle, Bauhaus ekolünün bu ülkelerde yayılmasında etkili olmuştur. Nagy ve Gropius, Şikago Dizayn Okulu’nu kurarak, bu okulun yönetiminde söz sahibi olmuşlar ve onların liderliği altında Bauhaus Okulu kurallarını uygulayarak, mimari ve endüstriyel ürünleri uygulama imkânları bulmuşlardır. Van Der Rohe, İllinois Teknoloji Enstitü’süne gitmiş ve uzun yıllar orada çalışmıştır. Gropius Harvard, Albers ise Yale Üniversitelerinde kürsü almışlardır (Eti, 1971: 70).

Bauhaus kuruluş manifestosunda geçen düşünceler tamamen yok olmamış ancak zaman içinde değişime uğramıştır. Bauhaus dönemin ihtiyaçları doğrultusunda, ekonominin ve toplumun gereksinmelerine göre kendini yenilemek durumunda kalmıştır. Gropius’un Werkbund ve Arbeitsrat deneyimi Bauhaus’u kurarken etkili olmuştur. Diğer taraftan dönün ruhu olarak tarif edilen akademik eğitimin demodeliği ise Gropius’a göre “toplumsal sefalet mahkum büyük bir sanat proletaryasının gelişimini beraberinde” getirmiştir. Çünkü ona göre “tek başına eğitim asla sanat üretemez.” Ancak el becerisini ve bilgiyi hem sanatçıya hem de zanaatçıya öğretmek mümkündür. Ayrıca sanatçının kendini yukarda bir yerde konumlandırması da onu hem yaptığı işe hem de toplumun gereksinmelerine yabancılaştırmıştır. Bu durum “kısır estetik spekülasyonlar” üretmek dışında bir şey değildir. (Gropius, 1997, s.339)

Aradan yıllar geçtikten sonra, Bauhaus'un son yöneticiliğini yapmış olan Mimar Ludwig Mies van der Rohe (1886-1969) şunları söylüyordu: "Bauhaus bir fikirdi, ben ona inanıyorum ki; Bauhaus'un bütün dünyada uyandırdığı geniş yankı onun bir fikir olma gerçeğinde yatmaktadır. Böyle bir etkiye ve üne organizasyonla, ne de propaganda ile ulaşılabilir. Yalnız bir fikrin bu kadar kuvveti vardır ki böyle geniş yankılar uyandırabilsin.

1.2. Bauhaus Okulunun Türkiye'deki Sanat Eğitime Etkileri

Bauhaus, mimari, ürün ve görsel iletişimi etkileyen ve yaşama geçiren, modern bir tasarım üslubu yaratmıştır. Görsel eğitime modernist bir tavırla yaklaşan bu okul, sınıflara hazırlık sistemi getirmesi ve özgün öğretim yöntemleriyle, görsel teoriye büyük katkıda bulunmuştur. Bauhaus, güzel sanatlarla, uygulamalı sanatlar arasındaki sınırları da ortadan kaldırarak, sanatı tasarım yoluyla, yaşamla yakın bir ilişki içerisine sokmayı amaçlamıştır. Baskıcı düzenin kapattığı Bauhaus Okulu, dünyanın birçok ülkesinde aynı düşünceden hareketle yeni oluşumlara kaynaklık etmiştir.

Bauhaus'un Türkiye bağlantısı ise, 1957 yılında İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu ile olmuş, bu okulun başına, Bauhaus kökenli Alman Prof. Adolf G. Schneck getirilmiştir. 1971-1976 yılları arasında da öğretim yönetmeliğinde ve programlarında, lisans düzeyinde çağdaş bir öğretimin gerektirdiği düzenlemeler gerçekleştirilerek, Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu, Güzel Sanatlar Fakültesi adı ile Marmara Üniversitesine bağlanmıştır (Aslier, 1991: 3-4). Bu ekolün diğer bir uzantısı da, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olmuştur.

Türkiye'de yeni Cumhuriyet aydınları Bauhaus sistemini inceleme imkanı bulmuşlar ve ülkelerine döndüklerinde bu eğitim yapısını Türkiye'de meydana gelecek sanat eğitimi kurumlarına entegre edilebilmişlerdir.

Almanya'da 1890'lardan itibaren resim ve iş eğitimi farklı açılardan başka devletlerin ilgisini çektiği gibi Türkiye'de de yeni Cumhuriyet'in aydınları tarafından önemli bulunmuştur. İsmail Hakkı Baltacıoğlu ve İsmail Hakkı Tonguç gibi önemli isimlerin, Almanya'da "Sanat Pegadojisi", "Sanat Terbiyesi", "İş Eğitimi" gibi dersler almış olması ve bu sistemi inceleme ve özümseme fırsatı yakalamış olmaları oldukça önemlidir (Pekmezci, 2011:289). Baltacıoğlu; Dewey, Rousseau gibi düşünürlerden ilham almıştır ve "yaşayarak öğrenmenin" temel bir eğitim modeli olduğunu söylemektedir. Bauhaus modeli, zanaata verilen önem ve "sanayi ile

insanı birleştirme çabası" bakımından Cumhuriyet ideolojisinin, yenilikçi ve akılcı insan modeline denk düşüyordu. Baltacıoğlu bunu anlamış ve Bauhaus tarzı bir modernist sanatın genç Cumhuriyet'in ihtiyaçlarına cevap verebileceğini hissetmişti (Köksal, Duygu, 2011:256-257). Baltacıoğlu'nun önerisiyle Almanya ve Avusturya'ya gönderilen İsmail Hakkı Tonguç, Malik Aksel, Şinasi Barutçu, Hayrullah Örs ve Sait Yada gibi isimler, Alman eğitim sistemini yerinde görerek eğitim almış ve tekrar ülkeye dönerek aldıkları eğitimi burada yaşatmışlardır. Bu sanatçıların Almanya'da aldıkları eğitim sanat ile zanaat ayrımını ortadan kaldırmayı amaçlayan Bauhaus Okulu'ndan etkilenmelerini sağlar ve böylece Bauhaus modeli Türk sanat eğitimine hızlı bir giriş sağlar (Aliçavuşoğlu, 2011).

Bauhaus'un Türkiye üzerindeki etkisi, modernleşme süreciyle yakından ilişkilidir. Erken Cumhuriyet döneminin modernist kültür politikası, Bauhaus idealinin Türkiye'deki yansımaları için temel oluşturmuştur. Bauhaus modelinin, Türkiye'de 1930'lu yıllardan itibaren sanat, tasarım ve mimarlık eğitimlerinde başat rol üstlendiği anlaşılmaktadır. 1928 yılında Almanya ve Fransa'ya eğitim amaçlı gönderilen Şinasi Barutçu, İsmail Hakkı Uludağ, Şerif Akdik, Malik Aksel, Mehmet Ali Atademir, ve Hayrullah Örs gibi sanatçılar yurda döndükten sonra İsmail Hakkı Tonguç'un öncülüğünde, Resim-İş Bölümü'nün programı hazırlanmıştır. Resim öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulan Bölümün programı, Bauhaus modeline göre şekillendirilmiştir. Bu perspektifte Bauhaus'un sanat eğitiminin temelini oluşturan sanat ve zanaatın birleştirilmesiyle; toplum odaklı, işlevsel, kalıcı, sanatsal nitelikli ürünler ortaya koyulması hedeflenmiştir. Bölümün yapılandırılmasında Alman sanat eğitimi programlarından yararlanılmış olmakla birlikte, milli unsurlarla birleştirilerek özgün bir eğitim modeli oluşturulmuştur (Özsoy, 2003, s. 71-72).

Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde gündeme gelen Batılılaşma hareketleri kapsamında Avrupa'ya gönderilen öğrenci geleneğine Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra da devam edilmiştir. Avrupa'ya giden öğrenciler oradaki sanat okullarını ve eğitim sistemlerini incelemiş, Türkiye'de yeni ve çağcıl sanat eğitimi kurumlarının temellerini atmışlardır (Üstün ipek, 2005). Avrupalı örnekler incelenmiş ve akademiler ile yarışacak ölçüde Anadolu'nun her yerinde edinilen sanat eğitiminin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç ile ileride Köy Enstitüleri (1940), Halk Evleri, Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü (1926), Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu (Marmara Üniversitesi, 1955) açılacaktır. Bunlardan, Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü (1926), Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu (Marmara Üniversitesi, 1955) halen varlıklarını sürdürmeye devam etmektedirler.

Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü'nün kuruluşundan ve sanat eğitimine etkilerinden Aliçavuşoğlu aşağıdaki gibi bahseder;

Okulun misyonlarının, Almanya'da 1919'da Weimar Güzel Sanatlar Okulu ile Sanat ve Zanaat Okulu'nu birleştiren Walter Gropius tarafından kurulan Bauhaus'un amaçlarıyla da çakışıyor olması tesadüf değildir. İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun önerisiyle Almanya ve Avusturya'ya gönderilen İsmail Hakkı Tonguç, Malik Aksel, Şinasi Barutçu, Hayrullah Örs ve Sait Yada gibi isimler, Alman eğitim sistemini yerinde görür ve ülkeye dönerler. Bu, bir anlamda sanat ile zanaat ayrımını ortadan kaldırmayı; “mimarlar, heykeltıraşlar, ressamalar, hepimiz zanaatlara dönmeliyiz” diyen Gropius'un ve dolayısıyla Bauhaus'un Türkiye sanat ortamına da girişini hızlandırır. Bu, 1883'ten itibaren sanat eğitiminde etkin olan École des Beaux-Arts'ın tek “biçimlendirici” oluşunun da sonunu hazırlar. (Aliçavuşoğlu, 2011).

Gazi Eğitim Enstitüsü'nün ardından, düşüncesi daha o yıllarda beliren, ancak 1950'lerin sonuna doğru açılacak olan bir başka okul, Bauhaus ilkeleri doğrultusunda kurulacak olan Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun olacaktır. Tatbiki, üslup ve kuruluş bakımından bu türden Alman ve Orta Avrupa okullarına benzemekte, her branştaki öğretmenlerden bir ya da ikisi Alman sanatçılardan oluşmaktadır. Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu'nun Sanayii Nefise'den ayrıştığı noktalar da olacaktır. Burada özellikle Sanayii Nefise'nin çağdaşlaşma çabalarının İstanbul ile sınırlı kaldığı eleştirilecek, sanatın Anadolu'ya yönelişinin Bauhaus ekolünden etkilenecek kurulan okullar ile sağlanma başladığı savunulacaktır.

Almanya'da eğitim ve incelemeler yapmış olan ekip, Almanya'daki okulların benzerlerini Tatbiki'de oluşturmak istemişlerdir. Bu kişiler arasında İsmail Hakkı Tonguç, Hayrullah Örs, Sait Yada, Hakkı İzet okulun kuruluş aşamasında görev almış olanlar ve akla ilk gelenlerdir. Bu kişiler arasında ayrıca felsefi ve öğretileriyle katkı sağlayan İsmail Hakkı Baltacıoğlu da unutulmamalıdır. Özellikle Baltacıoğlu ile Tonguç'un farkına vardığı, ülkenin geleceğinin kurtuluşu olarak gördükleri Bauhaus'un ülkemizde gerçekleştirilmesi çalışmalarının en önemli kurumu Tatbiki olmaktadır. Baltacıoğlu ve Tonguç yurtdışında yaptıkları incelemelerin farkına varmışlar, çok önemli katkılar sunmuşlardır. (Ak, 2011:314).

Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu Bauhaus ilkeleri doğrultusunda yapılandırılarak bir anlamda Sanayii Nefise'nin (İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi/ Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) benimsediği güzel sanatlar sistemine de bir karşı duruş getiriyordu. Başta

belirtildiği gibi, Tatbiki'nin kuruluşuyla birlikte Türk sanat ortamında günümüze dek uzanan iki farklı eğilim çerçevesinde yapıt üretilecek ve bu iki eğilim sadece sanatçıların yapıtlarında değil, sergilerde ve sanatın yönelimlerinde de kendini belli edecektir (Aliçavuşoğlu, 2011). Usta-çırak ilişkisinde eğitim ve öğretim yapılması da okulun bir diğer özelliğidir. Ayrıca artistik, teknik ve endüstriyel alanlarda yetiştirilmesi planlanan sanatçı adayı olan öğrencilere, gündüz ve gece kursları, sergiler, konferanslar ve bu alana yönelik yayınlar okul tarafından gerçekleştirilerek, öğrencilere mümkün olan en iyi eğitim sağlanmaya çalışılmıştır (Boduroglu, 2010). Tüm bu uygulamaların özünde her ne kadar farklılıklar bulunsa da Bauhaus'un eğitim yapısına benzemektedir.

1957 yılında öğrenime açılan Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu, 1971 yılında ise Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu adıyla anılmış lisans düzeyinde öğretim veren bir kurum olmuştur. 1982'de ise Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olarak adı değişmiştir (Aslıer, 2011:307).

Hüsamettin Koçan okulun kuruluşunu şu şekilde özetler:

“1950'ler, Türkiye açısından önemli bir eşiğin açıldığı yıllardır. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından çok-partili rejime geçilirken, 14 Mayıs 1950'de Demokrat Partinin iktidara gelişi siyasal tarihimizde bir dönüm noktası olarak nitelendirilir. Devletçi bir ekonomiden, liberal serbest Pazar ekonomisine geçişin hızlandığı bu dönemde, özellikle tarım ve sanayi gibi alanlardaki modernleşme hamleleri gündelik yaşamın bütün cephelerine yansımıştır. Bu açıdan bakıldığında, Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nun ülkemizde türünün tek örneği olarak 1950'li yıllarda kurulması bir rastlantı değildir (Koçan, 2005).

Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu (DTGSYO), Bauhaus prensipleriyle kurulmuştur. DTGSYO'nun amacı “ülkenin sanayi ihtiyacı olan uzman, teknisyen ve sanatkarların her bakımdan mükemmel yetişmelerini sağlamaktır. İlk olarak dekoratif resim, grafik sanatlar, mobilya, iç mimarlık, seramik sanatları, tekstil sanatları olmak üzere beş bölüm kurulmuştur. Her bölümde açılan öğretim ve iş atölyeleri, sanat eğitimine olduğu kadar yeni buluş ve düşüncelerin denenmesine ve hayata geçirilmesine olanak sağlamıştır. Okulun bir başka misyonu da, ülkenin sanat yaşamına örnek sanatçılarla destek vermek, ayrıca endüstrinin gelişmesine katkıda bulunacak tasarımcılar yetiştirmektir.

Gazi Eğitim Enstitüsü ve ölkemizde bundan kırk yıl önce kurulan Köy Enstitüleri de Bauhaus'un kolektif iş eğitimine dayanan düşünce yapısından hareket etmiştir. Enstitüleri bitirenler, köylerinde oluşturucu birliğin öncüleri olmuşlardır. Köylünün bilinçlenerek kalkınması bu sistemin örnek alınmasıyla gerçekleşmiştir. Ne yazık ki ilerici tüm hareketler gibi, Köy Enstitüleri de 1947'de kapatılmıştır. Baskıcı düzenin kapattırđı Bauhaus, dünyanın birçok ölkesinde aynı düşünceden hareketle yepyeni oluşumlara kaynaklık etmiştir.

2. Köy Enstitüleri

Ülkemizde 1940 yılında Bauhaus eğitim modelinden de etkilenilerek kurulan Köy Enstitüleri modernleşme bağlamında önemli bir yere ve etkiye sahiptir. 1919'da kurulan Bauhaus Okulu'nda sanat ve zanaatın bütünsel olarak kurgulandığı eğitim modeli Köy Enstitüleri'ndeki eğitim anlayışını doğrudan etkilemiştir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç süreci yöneten önemli isimler iken, dönemin Cumhurbaşkanı ise İsmet İnönü'dür.

Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfusun büyük çoğunluğu köylerde yaşamakta, köyler ilkel tarımsal metotların uygulandığı ve savaş yıllarının yokluğu ve tahribatının yaşamın her alanında hissedildiği ve eğitim faaliyetleri açısından tamamen olanaksız ve ihmal edilmiş durumdaydı. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren bu hususa büyük bir önem veren Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bazı Türk aydınları ve devlet adamları, kalkınma hamlelerinin köyden başlatılması gerektiğini söylemişlerdir. İsmet İnönü cumhuriyeti; "Bozkırın ortasında kurulmuş bir köylü cumhuriyeti" olarak tanımlanır (Araştırma Kurulu, 1993;2).

Fotoğraf 3. Ağaç işi yapan bir Köy Enstitülü öğrenci

Kaynak: Bu görsel, Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı adlı olan kitabın, Şerife Atlıhan (2011), "Cumhuriyet'ten 1970'li Yıllara Kadar Öğretmen Okullarındaki Sanat Eğitiminde Bauhaus Benzeri Uygulamalar", bölümü s. 458'den alınmıştır.

Tonguç, farklı farklı dönemlerde Almanya'da pek çok eğitim almıştır. Tonguç'un temel felsefesi "iş için, iş içinde iş, işle eğitimidir." Eğitim sistemleri konusunda inceleme yapmak üzere üç defa Almanya'da bulunmuş; birçok eğitimciyle tanışmıştır. Köy Enstitüleri'nin eğitim ve ğretim programlarının planlanmasında, hem eğitim almış olması hem de sonrasında incelemeler için gittiği Almanya'daki eğitim sisteminden etkilenmemiş olması kaçınılmazdır. Tonguç, başka ülkelerden aldığı eğitimi kendi ülkesine uygulamış ve uyarlamıştır. Tonguç'a göre uygulanmayan bir bilgi geçerli değildir ve ezbere dayanan eğitim biçimi doğru değildir. Aslolan eğitimin uygulanmasıdır.

Bauhaus ile Köy Enstitüleri'nin birleştiği odak nokta "iş içinde" eğitimin gerçekleşmesidir, eğitimin uygulanmaya konulmasındadır. Böylece kişi becerilerine göre yn bulacaktır. Öğrenciler, yeteneğine göre ve yeteneğince eğitim greceklendir. Bauhaus Okulu'nda da Köy Enstitüleri'nde de kişiye öğrenmeyi öğretmek öğretilmiştir.

Köy Enstitüleri, 17 Nisan 1940 tarihli 3803 sayılı kanunla kurulmuştur. "İş içinde, iş aracılığıyla, iş için öğretme", bir başka deyişle "retim içinde eğitim" esasıyla köylere ğretmen, eğitmen ve sağlık memuru yetiştirmek amacıyla, köyleri kalkındırmak ve geliştirmek için kurulmuştur (Başaran, 1999:16).

Bauhaus temelli bir diğer yapılanma ise Köy Enstitüleri (1940) ve Halk Evleri (1932)'dir. "Sanatı halka yaygınlaştırabilmek ve sanata bilinçli bir yön verebilmek için 1932 yılında Halk Evleri kurulmuştur. Anadolu'nun köylerine kadar yayılan Halk Evleri'nde sanat alanında toplantılar yapılmış, sergiler açılmıştır. 1950'lere kadar en önemli plastik sanatlar etkinlikleri devlet tarafından düzenlenmiştir", (Dilmaç, 2010: 66). Köy Enstitüleri ise; iş eğitimi kurallarına uyumlu bir biçimde yapılandırılmış ve sanat eğitimine getirmiş olduğu bakış açısı ve uygulamaları ile hem aktif olduğu dönemde hem de sonrasında oldukça tartışılmıştır. Köy Enstitülerinin eğitimdeki genel amacı, farklı alanlarda uzmanlaşmanın yaratılmasını sağlamaktı.

Köy Enstitülerinin hangi yasal çerçeveye dayandığı ve bu çerçeveden oluşumu aşağıda incelenmiştir;

Cumhuriyet aydınlanmasının eğitim alanındaki en özgün ve en çok ses getiren bir uygulaması olan Köy Enstitüsü sistemi 1935'te hazırlıkları başlatılıp 1937'de denemesine girişilmış ve 1940'ta yasallaşmıştır. 3803 sayılı Köy Enstitüleri Kanunu 17 Nisan 1940'ta kabul edilmiştir. Kanunun 1. maddesinde "Köy ğretmeni ve köye yarayan diğer meslek erbabını yetiştirmek üzere, ziraat işlerine elverişli arazisi bulunan yerlerde Maarif Vekilliğince [MEB'ce] köy

enstitüleri açılır.” Bu yasaya göre bu enstitülerin görevi sadece köy öğretmeni yetiştirmek değil teknisyenler, sağlık görevlileri vb. meslek elemanları yetiştirmektir. 1929-1933 yılları arasında Gazi Eğitim Enstitüsü’nde öğretmenlik yapan İsmail Hakkı Tonguç burada Resim-İş Bölümü’nü kurdu. 1934-1935 yıllarında Gazi Eğitim Enstitüsü Müdür Vekilliği yaptı. 1935 yılında İlköğretim Genel Müdürlüğü’ne vekaleten atandı. O dönemin Kültür Bakanı olan Saffet Arıkan’a Köy Enstitüleri’nin temelini meydana getirecek olan bir rapor sundu. 1936 yılında Eskişehir Mahmudiye’de ilk Eğitim Kursu’nu açtı. 1937’de çıkan Köy Eğitim Yasa ile İzmir Kızıllı ve Eskişehir Çifteler’de ilk Köy Öğretmen Okulları açıldı. 1938’de Hasan Ali Yücel’in Milli Eğitim Bakanı olmasıyla, İlköğretim Genel Müdürlüğü’ne vekaleten atandı. 17 Nisan 1940 tarihinde çıkan Köy Enstitüleri Kanunu’yla açılmaya başlayan Köy Enstitüleri’yle 1946 yılında görevden alınana kadar yakından ilgilendi. Görevden alındıktan sonra Türkiye’nin çeşitli yerlerinde sürgün öğretmen olarak görev yaptı. 1954’ de emekli olan İsmail Hakkı Tonguç, 24 Haziran 1960 tarihinde vefat etti (Artun ve Aliçavuşoğlu, 2009:455). Tonguç öğretmenlik eğitimi almış, Türkiye’nin çeşitli yerlerinde idarecilik ve öğretmenlik yapmış, eğitim sistemlerini inceleme ve eğitim alma amaçlı olarak üç defa Almanya’ya, bir kez Macaristan’a ve Bulgaristan’a gitmiş; birçok yabancı eğitimci ile tanışmıştır. Köy Enstitüleri’nde uygulanan eğitim öğretim programının oluşturulması için ve incelemeler yapmak amacıyla gittiği Almanya’daki eğitim sisteminden etkilenmiştir. Almanya’da edindiği öğretim yöntem ve ilkeleri ülkemizin gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun hale getirerek uygulamaya çalışmıştır (Artun ve Aliçavuşoğlu, 2009:455-456).

Köy Enstitüleri için eğitim bir mekan ile sınırlandırılmazdı. Her bir enstitü kendisinin ve çevresinin ihtiyaçlarını da karşılayabilecek gerekli donanıma sahip biçimde kurgulanmıştı.

Her ağaç altı, her duvar dibi, her karış toprak öğrenme ve uygulama alanı oluşturuyordu. Yüzbinlerce tuğla pişiren, yüzlerce barınak kuran, kilometrelerce ötelere kanallarla su getiren, yeni bir kurtuluş savaşının erleri gibi çalışıyorlardı. Her Enstitü, ürettikleriyle yaklaşık bin kişilik bir toplumun beslenme, barınma, giyinme vb. ihtiyaçlarını kendisi karşılayabilecek bir işletme, kendi kendini yöneten çağdaş bir yaşam şekli olarak geliyordu (Başaran, 1999:14).

Köy Enstitüleri kendisinin ve çevresinin ihtiyaçlarını karşılamakla birlikte ülke ekonomisine de katkı sağlayabilecek potansiyele sahipti. Kendi binasını inşa eden, kendi gıdasını üretebilen ve edindiği tüm tecrübeyi yöre halkı için de paylaşmaya hazır olan Köy Enstitüleri, yetiştirdiği insan profili ile de köyün ve dolayısıyla da ülkenin kalkınmasının da yolunu açıyordu.

Köy enstitüleri “İş içinde iş için eğitim” ilkesinden hareket eden bir kurum olma özelliği ile ülkenin ekonomik yapısına da katkı sunduğu söylenebilir. Bu kurumlar öncelikle kendi kendine yeten kurumlar olarak işlev görmüş kendi tarım alanlarında bahçelerinde ve atölyelerinde kendi ürünlerini kendisi yaratmıştır. Ayrıca kendi binalarını da işbirliği halinde kendileri inşa etmişlerdir. Köy enstitüleri yetiştirdiği nitelikli 17000 öğretmen ve sağlık elemanları ile köyde teknoloji ve bilimsel gelişimlerin yansımaya olanak sağlayarak üretici bilinçli bir köylü kitlesine yol açarak köyün kalkınmasının yolunu açmışlardır. Bu alandaki araştırmalarda da burada yetişen köy çocuklarının öğretmen olarak köyelerine dönerek tarımda sağlık alanında ve öğretmenlikte köyün kalkınmasına ve aydınlanmasına katkı sunduklarını belirtmişlerdir (Hoşgörür, 2010; Özdemir, 2008; Türkoğlu, 2004).

Köy Enstitüleri dönemin ihtiyaçlarına karşılık verebilen demokratik kurumlardır. Tüm öğrenciler için fırsat eşitliği sağlayan enstitüler iş içinde eğitim ilkesine, deneye, gözleme, araştırmaya ve tartışmaya da önem vermiştir.

Cumhuriyet döneminde eğitime özellikle çok önem verilmiş toplumu eğitim yolu ile kaldırmak ve modernleştirmek amaçlanmıştı. Köy enstitüleri de bu amaç doğrultusunda o dönemin ihtiyaçları göz önüne alınarak kurulmuştur. Enstitüler yönetim olarak öğrenci ve öğretmenlerin kararlarına katılıma olanak sağladığı için demokratik kurumlar olarak görülmüşlerdir. Karma eğitimin köy enstitülerinde uygulamaya konması yoksul kız öğrencilerin okumasında önemli bir etken olmuştur. Kocabaş'a (2012) göre köy enstitülerini eğitim tarihimizde parasız yatılı bilimsel karma eğitimin adı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca iş içinde eğitim ilkesinden hareket eden köy enstitüleri, öğrencinin etkin katılımı ve üretime dayalı bir eğitim sürecini hedeflemiştir. Bu eğitim sürecinde uygulamaya dayalı yaparak yaşayarak eğitim temel alınmıştır. Uygulama sürecinde deney, gözlem, dramatizasyon, araştırma – inceleme ve tartışma gibi aktif yöntemlere yer verilmiştir (Çukur, 2008). Ayrıca programdaki dersler işlenirken öğrencinin öğretmen rehberliğinde bireysel etkinliği, ekip çalışması, araştırma, deneme, gözlem, sonuç çıkarma, yazılı ve canlı kaynaklara başvurma, bulguları rapor ya da sözle ifade etme, tartışma gibi yöntem ve teknikler uygulanırdı. Köy enstitülerinin programlarının hazırlanma, deneme, içerik düzeni ve uygulama biçimi bugün bile geçerli program geliştirme tekniklerinin örneği olabilecek niteliktedir (Altunya, 2014).

Köy Enstitüleri fırsat eşitliği bakımından kapsayıcı nitelikte bir özellik göstererek “On Yıllık Planda” belirtilen *çağdaş eğitimden geçmemiş tek bir yurttaş bırakılmayacak* ifadesini destekler şekilde faaliyetlerini yürütmüştür.

Köy okulu da işliğı (marangozluk, demircilik, yapıcılık) dersliğı, uygulama toprağı, geçim arazisi, öğretmeneviyle bir üretim ve yaşama birimi, sürekli eğitim merkezi, olarak gelişecekti. Böylece köy okulları Bölge Okulları'na, Bölge Okulları Enstitüler'e ve Enstitüler de Hasanoğlan'da kurulan; Enstitüler'e ve Bölge Okulları'na öğretmen, araştırmacı teknisyen yetiştiren Yüksek Köy Enstitüsü'ne bağılı olarak, uyumla çalışacak, karşılaşılan yeni sorunlara bilimsel çözümler aranacaktı. 1940'ta yasalaşan Köy Enstitüleri "On Yıllık Plan"a bağlanmıştı ve 1956'da çağdaş eğitimden geçmemiş tek bir yurttaş bırakılmayacaktı (Başaran, 1999:16).

Cumhuriyet döneminde, özellikle de Mustafa Kemal, Türkiye'de yaşayan herkesin bir modernleşme süresinden geçmesini, Batı uygarlığına eşit düzeyde, laik bir düzlemde ve homojen bir toplum olarak ortaya konmasını istiyordu. Bu nedenle Türkiye'de harf inkılabı, kılık kıyafet devrimi gibi pek çok yenilikler yapıldı. Halk nezdinde bu devrimlerin kanıksanması için de sanatçılara büyük misyonlar düşüyordu. Resim sanatına bu nedenle çok önem verildi. Modernleşme bağlamında yeni bir toplum yaratma düşüncesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kültür politikasıydı. Bu noktada Halkevleri'nin açılması, Köy Enstitülerinin kurulması ve Anadolu köylerinde Yurt Gezileri'nin yapılması oldukça önem arz eder. Cumhuriyetin kuruluşunda "toplumsal ve kültürel alanın yeniden inşası" çok büyük önem taşımaktadır.

Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı adlı kitapta Ali Artun, modernleşme için toplumsal örgütlenmenin bir dönüşüm ve reform geçirmesi gerektiğini, bunun bir kültürel politika olduğunu söylemektedir. Burada Foucault'nun tabirinden yararlanarak "disiplin teknolojisi" tanımını kullanmaktadır. Toplumun bir ulus olarak yeniden inşa edilebilmesi için, halkın da disipline girmesi gerektiğini, bir "yurttaş terbiyesi"nden geçmesi gerektiğini belirtir (Artun, 2011:193).

Bauhaus öğretisi görüldüğü üzere, Türkiye'de önemli eğitim hareketlerinin başlamasında, olgunlaşmasında ve yorumlanmasında örnek teşkil etmiştir. Bu öğretinin yorumlanması ve uyarlanmasıyla birlikte; Gazi Eğitim Enstitüsü, yine eğitim hareketlerinden biri olan Halkevleri-Halk Odaları çalışmaları, akabinde "iş içinde, iş vasıtası ile eğitim" esasıyla kurulan Köy Enstitüleri buna örnek verilebilir.

Yüksek Bölüm ise Köy Enstitüleri'nin "beyni ve kalbi" olarak nitelendirilir. Devrimci ve çağdaş eğitimi sırtlayanlar buradan yetişenler olacaktır. Eğitim süresi en az üç yıldır ve her ders yılı iki sömestr'dir. Her öğrenim yılı sonunda, alınan eğitimi pekiştirmek, kültür ve sanat merkezlerini görmek, yurdu her yöneye daha iyi tanımak adına "İnceleme Gezileri" yapılır. Her "kol" toplu bir tartışma sonucu gideceği bölgeyi saptar, yapılacak gezinin planını hazırlar. Bu uygulama için yöreyi tanımak adına 60 km. yol yürünmek zorunludur. Dönüşte ise rapor hazırlanır. İncelemelerin ardından ise "staj"lar başlar. Staj süresi 45 gün ile 3 ay arasında değişir ve Enstitü'de yapılır (Başan, 1999:20-21)

Yüksek Köy Enstitüsü Ankara'ya 32 km. uzaklıkta açıldı. Öğrenciler yeteneklerine göre Yüksek Bölüm'de şu kollara ayrılmaktaydı:

- 1- Güzel Sanatlar Kolu (Kız ve erkek öğrenciler için)
- 2- Maden İşleri Kolu (Erkekler)
- 3- Hayvan Bakımı Kolu (Erkekler)
- 4- Kümes Hayvancılığı Kolu (Kızlar için)
- 5- Tarla ve Bahçe Ziraatı Kolu (Erkekler)
- 6- Yapıcılık Kolu (Erkekler)
- 7- Ev ve El Sanatları Kolu (Kızlar için)
- 8- Zirai İşletme Ekonomisi Kolu (Kız ve erkek öğrenciler için)

Her "kol"dakiler, kol dersleri yanında, aşağıdaki dersleri de takip ederler:

- 1- Devrim Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi,
- 2- Türkçe: a)Yazma, b) Okuma ve Anlama,
- 3- Yabancı Dil (İngilizce, Fransızca, Almanca)
- 4- Öğretmenlik Bilgisi: a)Toplumbilim, b) İş Eğitbilimi, c) Çocuk, İş Ruhbilimi, d) Öğretim Metodu ve Ders Uygulamaları, e) Eğitim ve İş Eğitimi Tarihi,
- 5- Türkçe: a)Yazma, b) Okuma ve Anlama,
- 6- Yabancı Dil (İngilizce, Fransızca, Almanca)
- 7- Askerlik.

(Başaran, 1999)

“Köy Enstitüleri, köy öğretmeni yetiştiren beş yıllık karma eğitim yapan kurumlardı. Köy Enstitüleri, izlediği eğitim metotları bakımından da pedagoji biliminin dikkatle incelediği bir model oluşturmaktadır. Dersler üç gruptu. %50 kültür dersleri ve genel bilgi dersleri (Türkçe, tarih, coğrafya, yurttaşlık bilgisi, matematik, fizik, kimya, yabancı dil, öğretmenlik bilgisi, müzik, resim, kitap okuma, tartışma, piyes, gezi, araştırma vb.), % 25 tarım (tarla, bahçe, zooteknik, kümes hayvancılığı, arıcılık, ipek böcekçiliği, balıkçılık, su ürünleri vb.) ve % 25'i

de teknik dersler ve uygulamalar (demircilik, tenekecilik, ev ve el sanatları vb.). Derslerde uygulanan metotların özü, öğrencileri çalışmalara yönlendirerek, onlara bilgiyi iş içinde iş aracılığıyla öğretmekti (Artun ve Aliçavuşoğlu, 2009:457).

Köy Enstitüleri Bauhaus yapılanması da incelenerek oluşturulmuş bütünlüklü bir eğitim sistemini içermektedir. Yurttaşlık bilinci kazanmış üretken bireyler yetiştirmek enstitülerin temel amaçları arasındadır.

Tonguç'a göre, "tüm eğitim etkinliklerinin sağlam kuramsal bir temeli olmalıdır. Onun amacı bilineni yenileyen "amele yetiştirmek" değil, bilinçli ve üretken bireyler yetiştirmektir" (Altunya, 2000:26). Köy Enstitülerinde tüm konular tam bir bütünlük içinde işleniyordu. Güçlü bir tarih eğitiminin yanı sıra tarım, el işi ve güzel sanatlar eğitimi ile yurttaşlık bilinci ve ulusal bilinç kazandırılıyordu (Artun ve Aliçavuşoğlu, 2009:457).

Çok yönlü eğitimin benimsendiği Köy Enstitüsü programında Genel kültür ve Genel becerilerin yanında müzik, spor, edebiyat ve resim gibi etkinlikler, tüm öğrencilerin doğal hakkı sayılıyordu. Her sabah güne halk oyunları ya da jimnastik ile başlanırdı. Eğitimin tamamına hareket, sanat, ve yaratıcılık egemendi. Her öğrencinin mutlaka bir çalgı aleti çalması zorunluymuştu. Halk kültürünün bütün malzemeleri enstitülere getirilip işleniyordu (Altunkaya, 2002).

Milli Eğitimde 1946 yılından itibaren köklü değişiklikler olmaya başlamış, Hasan Ali Yücel görevden alınarak yerine Reşat Şemsettin Sirer getirilmiş Köy Enstitülerinin kapanışının da yolu açılmaya başlanmıştır.

1946'dan sonra reform bahanesiyle Enstitüleri yozlaştırma ve yok etme çabaları başlamıştır ancak bunun Yüksek Köy Enstitüsü'nün kapatılması ile son bulacağı biliniyordu. Böylelikle, Hasan Ali Yücel'den sonra gelen Milli Eğitim Bakanı Reşat Şemsettin Sirer tarafından, "Sol fikirlerin yayılmasını önlemek" amacıyla 1947 yılında Yüksek Köy Enstitüsü kapatılmıştır. Yüksek Bölüm çıkışlılar, Milli Eğitim Bakanlığı telgraflarıyla askere çağırılmışlardır. Cumhuriyet Döneminde ilk kez, bir yüksek okulu bitirenlerin tamamı askere alınmış, askerliklerini bitirenler ise köy öğretmenliklerine, gezici başöğretmenliklere atanmış ve Enstitülere gönderilmemişlerdir (Başaran, 1999: 24).

Enstitülerin zamanla kapatılmasının yolu açıldı ve farklı ithamlar ile 1954 yılında tamamen kapatılmıştır.

Köy Enstitüleri'nde alınan eğitimler elbette köy ağalarının ve tutucuların hoşuna gitmedi. 1946'dan sonra çok partili yönetime geçildi, devrimci Ulusal Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç devre dışı bırakıldı. Sahipsiz bırakılan Köy Enstitüleri umulmadık saldırılara maruz kaldı. Atatürk devrimlerini bolşeviklikle nitelendiren kesimler, şimdi aynı şeyi Köy Enstitüleri için söylüyorlardı. Bağımsızlığı ve üretici eğitimi savunanlara savaş açıldı. "Oy avcıları", Köy Enstitüleri'ni komünistlikle suçladılar. 1947 yılında manipüle edilen Köy Enstitüleri, 1954 yılında İlköğretmen Okulu'na dönüştürülerek tamamen kapatıldılar (Kaplan, 2002:147).

İsmail Hakkı Tonguç Enstitüler'de, bilginin uygulamaya girmesi noktasında şu sözleri söylüyor: Uygulanmayan bilgi boş ve gereksiz bilgidir. Bilmek demek, yapmak demektir. Bir şeyi yapabiliyorsak, biliyoruz demektir. Doğru, iyi, düzgün yazamıyor ya da resim yapamıyorsa, anlatmak istediğimiz konuyu bilmiyoruz demektir. Bir olayın deneylerini yapmaktan, müzik parçalarını bir alet ile çalmaktan ya da notaya uygun olarak söylemekten aciz isek, o olayı ya da parçayı bilmediğimiz anlaşılır. İlgili kitabı veya dergiyi okuyarak, doğayı ve toplumsal yaşamı inceleyerek bilgi edinemiyorsak, kitapta yazılanı ya da öğretmenin anlattığını ezberleme yolunu tutmuşsak skolastiğin tutsağı olmuşuz demektir. Köy Enstitüleri'nde yetiştirilen çocuklar skolastiğe köle olmaktan kurtarılmaya çalışılmıştır. Onların bilgileri, cila şeklinde ezberlenerek benimsenmiş bilgi değil, iş içinde, iş aracılığıyla öğrenilen gerçek ve öz bilgidir.

Köy enstitülerinde yapılması gereken şey, burjuvazinin geliştirdiği tüketerek eğiten, ezberci ve aktarmacı eğitim modelini bir kenara bırakarak, bilgi edinme işini gerçek bir düzlemde ülkede devrimci eğitimin imcesini başlatmaktır. "İş içinde, iş aracılığıyla, iş için yetişenler", yaratıcı işin etkileriyle, kendilerini ve çevrelerini, etrafındakileri geliştirebilirler.

Her Enstitü'nün kendisine yetecek binlerce dönümlü toprağı vardı. Kuruluş yerleri bizzat kentlerden uzak seçilirdi. Seçilen yerler, verimsiz, susuz, kurak arazilerdi. Amaç, öğretmen, çırak, işçi, usta, öğrenci ile o verimsiz toprakları yeşil araziye nasıl dönüştürüleceğinin öğrenilmesi, elektriğinin, suyunun, yolunun, binalarının, ekim alanlarının nasıl yapılacağıının planlatılmasıydı. Üretim içinde, iş içinde, öğrenerek alınan eğitimler ile uygulamaya sokuluyordu. Eğitim ve öğretim iş içinde gerçekleştirildi.

Köyün, dolayısıyla memleketin eğitim yoluyla kalkındırılması hamlesini önce Mustafa Kemal, sonra da onun direktifleri ile Mustafa Necati, Reşit Galip, Saffet Arıkan, Hasan Ali Yücel, H. Fikret Kanat, ve İ. Hakkı Tonguç gibi eğitimciler başlatmışlardı (Binbaşioğlu,1998;238). 1954'te çıkarılan yasa ile bu enstitüler kapatıldı.

2.1. Köy Enstitülerinde Sanat Eğitimi ve Etkileri

Köy Enstitülerindeki eğitim yapısı incelendiğinde yapılandırılmış bir sanat eğitiminin varlığından bahsedilemeyebilir ancak sanat eğitimi iş eğitimi ile birbirini tamamlamaktadır.

“Toplumun bütünleşmesinde en önemli etken kültürdür. Kültürü oluşturan etkenlerin en büyük ve önemli kanadını “sanat” oluşturur. Bunun için Köy Enstitüleri’nde, üretim içinde eğitim, iş eğitimi ve sanat eğitimi bir bütünlük içinde yürütülmüştür” (Telli, 2004).

Köy Enstitüsü programlarında, sanat eğitiminin çok önemli bir yer tuttuğu görülür. Bu anlayışı, Köy Enstitülerinde okuyan öğrenciler arasından, sanatın çeşitli dallarında çok önemli ürünler veren birçok sanatçının yetişmesini sağlar ve sanat kültürünü çok iyi almış, benimsemiş yaratıcı ve üretken eğitimciler yetiştirilir (Altunkaya, 2002).

Fotoğraf 4. Öğrencilerin kendi elleriyle yaptıkları müzik aletleri ve enstitüde müzik dersi.

Kaynak: <https://biacaip.com/cumhuriyet-kimsesizlerin-kimsesidir-cumhuriyet-her-seydir/>

İsmail Hakkı Tonguç'un resim derslerine ilişkin yaklaşımını *Kurtuluş* aşağıdaki gibi aktarmaktadır.

XX. yüzyıl başlarında Avrupa'da gelişen ve eğitimi etkileyen sanat eğitimi hareketi İsmail Hakkı Tonguç'un sanat eğitimine bakışını da etkilemiştir. Avrupa'daki "iş okulu" ve "sanat eğitimi" akımlarının etkisiyle Avrupa'da büyük gelişmeler olduğunu, resim dersleri için yeni amaçların ve yöntemlerin geliştirildiğini görmüştür. Bu yenilikler; öğrencilerin gördüklerini resimle anlatma becerisini geliştiren, tasarım becerisini ve yaratıcılık yönünü geliştiren, sanatı ve sanat ürünlerini tanıyıp değerlendirebilen, doğanın güzelliklerinin farkına varabilen çocuk ve gençleri sanata yakınlıştırabilmek ve sanata ilgi duymalarını sağlamaktır. Resim dersinin içinde bulunduğu olumsuz durumdan kurtarılması, çocuğun yaratıcı etkinliğe kavuşturulması ve iş okulu anlayışı ile diğer derslerin konularının resim dersinden yararlanılarak öğrenilip benimsenmesi gerektiğini düşünmektedir (Kurtuluş, 2004:50).

Fotoğraf 5. Köy Enstitülü bir öğrenci mandolin çalışırken.

Kaynak: Bu görsel, Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı adlı olan kitabın, Şerife Atlıhan (2011), "Cumhuriyet'ten 1970'li Yıllara Kadar Öğretmen Okullarındaki Sanat Eğitiminde Bauhaus Benzeri Uygulamalar", bölümü s. 460'dan alınmıştır.

Köy Enstitüleri'nde müzik aleti çalmak halk türküleri derlemek, folklor gösterilerinde yer almak, resim ve heykel yapmak ayrıca önemli bir yer oluşturuyordu. Özellikle müzik günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak görülüyordu. Dersliğe, tarlaya, işliğe giderken topluca marşlar ve türküler söylenirdi. Talip Aydın "Köy Enstitüleri'nde Müzik Eğitimi" adlı yazısında şunları aktarmaktadır: Müzik eğitimine özel bir önem verilirdi. Yüz yıllardır durgun bir yaşamı sürdüren köy insanını canlandırıcı, yaşama bağlayıcı, onda yaşama sevinci uyandırıp çalışma gücünü ve değişme isteğini kamçılایıcı bir eğitim öngörülürdü. Öyle ki köylü insan, iç dinamiklerini ortaya koysun, kapalı kalmış yetenekleri dirilsin ve kalkınma gücü harekete geçsin. Cumhuriyetin kuruluş yıllarında gerek genel gerekse sanat eğitimi politikalarında etkili olan İsmail Hakkı Tonguç'un sanat eğitimine katkıları çok fazladır. İsmail Hakkı Tonguç'un sanata bakışında; öğrencinin resmi bir anlatım aracı olarak görmesi, resimle tasarım becerisini ve yaratıcılığını geliştirmesi, sanat eserlerini tanıma ve değerlendirme deneyimi kazanması, resmin doğada bulunan ve gözlenen güzellikleri duyumsatmaya çalışması, çocuğa ve gence sanatı benimsetmesi gibi düşünceleri bulmak mümkündür. İlköğretim Genel Müdürlüğü yapan

Fotoğraf 6. Köy Enstitülerinde dışarıda resim dersi

Kaynak: Bu görsel, Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı adlı olan kitabın, Şerife Atlıhan (2011), "Cumhuriyet'ten 1970'li Yıllara Kadar Öğretmen Okullarındaki Sanat Eğitiminde Bauhaus Benzeri Uygulamalar", bölümü s. 462'den alınmıştır.

İsmail Hakkı Tonguç Gazi Orta Muallim Mektebi Resim-İŖ Bölümünü ve Köy Enstitülerinin kuruculuğunu yaparak sanat eğitiminin yaygınlaŖmasını sağlamada önemli bir paya sahiptir. Cumhuriyet döneminin etkin kültür ve eğitim kurumları Köy Enstitüleri'dir. Köylerin birçok yönden kalkınmasını ve eğitilmesini amaçlayan, iŖ eğitimi ilkesine dayanan sanat alıŖmalarını destekleyen bu önemli eğitim kurumlarında, Bauhaus etkileri çok açık bir Ŗekilde grlmŖtir.

İŖ Eğitimi sistemi, çocuğun etkin eğilimlerinden yola çıkar. Okulda etkinlik eğilimlerinin özellikle dört yönü geliŖtirilmelidir. Bunlar, araŖtırma, yaratma, anlatım ve estetik yönlerdir. Öğretim, hiçbir ilgi uyandırmayan okuma, yazma, aritmetik gibi konularla değil, yaratıcı etkinliklerle baŖlamalıdır (Etike, 2001:84).

Köy Enstitüleri'nde öğrenciler dünya klasiklerini okuyarak, müzik dinleyerek, tiyatro yaparak, dünya değerleriyle tanıŖıyorlardı. Dünya klasikleri yanında kendi yazdıkları oyunları sahneye koyabiliyorlardı. Köy Enstitüleri, köye yönelik bir eğitim modeli olma özelliğini taŖımasının yanı sıra, edebiyat, resim, müzik, tiyatro, gibi sanat alanlarında da etkili rol oynamıŖtır (Kaplan, 2002:159).

Köy Enstitülerindeki sanat eğitim programları hazırlanırken Bauhaus ekolünden etkiler barındırdığını Artun ve AliavuŖoėlu aŖaėıdaki Ŗekilde dile getirmiŖlerdir;

Köy Enstitülerinin kurucusu İsmail Hakkı Tonguç Almanya'ya öğrenim için gönderilen gençler arasındaydı. Almanya'da resim, eliŖi ve iŖ eğitimi konularında eğitim alan İsmail Hakkı Tonguç 1932 de Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Resim Bölümü'nü kurmuŖ ve 1935'e kadar da bu bölümün yöneticiliğini yapmıŖtır. İsmail Hakkı Tonguç eğitim için Almanya'ya gittiğinde, o dönemde endüstri ağı eğitimi olan sanat ve iŖ eğitiminin birleŖtiėi Bauhaus Ekoln inceleyerek bu ekolden çok etkilenmiŖtir. İŖ eğitimi ilkesi ile kurulmuŖ olan Köy Enstitülerinde Bauhaus'un çok önemli katkıları olduğu söylenebilir. Sanat eğitimindeki iŖlevsellik ile endüstriyel üretimin, estetik bir bütünlük içinde ele alınması ile sanatın, toplumun her kesimine ulaŖtırılması önem kazanmıŖtır. Bauhaus ile Köy Enstitüleri'nin ortak noktalarından biri iŖ içinde eğitim anlayıŖını benimsemeleridir. Bu Ŗekilde ğrencilerin yeteneklerinin ön plana çıkarılması hedeflenmiŖtir. Bauhaus'ta ve Köy Enstitüleri'nde öğrencilere balık yemek değil balık tutmak öğretildi, yani öğrenmeyi öğretmek öğretildi. Her iki kurumun bir diğer ortak yönü ise; komünizm eğitimi yapılıyor diye kapatılmıŖ ve kısa ömürlü olmuŖ olmalarıdır (Artun ve AliavuŖoėlu, 2009:459).

Fotoğraf 7. Ünlü ressamlar Çallı İbrahim ile Feyhaman Duran ve Yücel

Kaynak: Bu görsel Mustafa Çıkar'ın Hasan Âli Yücel ve Türk Kültür Reformu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları adlı kitaptan alınmıştır.

Almanya'daki ziyaretleri sırasında Bauhaus sistemini inceleme fırsatı bulan İsmail Hakkı Tonguç, özellikle 'iş eğitimi' anlayışını benimseyerek enstitülerin işleyişinde etkili hale getirmiştir.

İsmail Hakkı Tonguç sanat eğitimi alanında Almanya'da ihtisas yapıp ülkeye dönmüş bir eğitimcidir. Sanatın insanlar ve toplum için ne denli yararlı ve gerekli olduğunu sezen ve bunu kavramış bir aydındır. Dönemin İlköğretim Genel Müdürüdür. Köy Enstitülerine yazdığı mektuplarda müziğe ve resme ne kadar önem verdiği görülür. Tonguç "Köyde Eğitim" adlı çalışmasında "Çocukta Yaratıcılık" konusunu ele alır. Burada yaratma etkinliği sonucunda ortaya çıkan ürünleri sanat yapıtı olarak değerlendirmez. Ona göre çocuklar sanatçı da değillerdir. Ancak her çocuk sahip olduğu yaratma gücü ölçüsünde beyin, göz ve ellerini bilinçli bir şekilde kullanarak, deneyimlerini, izlenimlerini pratik ve ideal değerlerle, yaşamla da ilişki kurarak malzemeyi biçimlendirmelidir. Bunun için Resim –iş dersi programlarında: 1- Çeşitli tekniklerle resim yapma, 2- Kağıt işleri, 3- Baskı teknikleri, 4- Modelaj çalışmaları, 5-Mukavva ve ağaç işleri gibi çalışma alanlarına yer verilmiştir. Köy Enstitüleri Resim-iş dersinde öğrenciler istediği malzeme ve teknikle resim yapabiliyordu. Okulun herhangi bir köşesine, duvarına yine öğrenciler tasarlar resim yaparlardı. Ayrıca Resim-iş dersinde güzel yazma dersleri de vardı. *İş Bilgisi* dersinde, köy okullarında kullanılacak araç gereçler yine öğrencilerin tasarımlarıyla yapılırdı. Örneğin; saat, kitap ve dergi ciltleri, geometri aletleri,

çanta, Atatürk heykeli, ağaç oyma, valiz, mutfak aletleri gibi... Kızlar ek olarak, dikiş-nakış, ev ekonomisi gibi dersler de alıyorlardı (Atlıhan, 2011).

Köylüyü pasif halden aktif hale dönüştürmek ve bunu yaparken de Atatürk İlke ve İnkılaplarını köylüye aktarabilmek enstitülerin hedeflerindedir.

“Köy Enstitüleri’nde öğrenciler dünya klasiklerini okurlar, müzik dinleyerek, tiyatro yaparak dünya değerleriyle tanışıyorlardı. Dünya klasikleri yanında kendi yazdıkları oyunları sahneye koyabiliyorlardı. Köy Enstitüleri, köye yönelik bir eğitim kurumu olma özelliği taşıdığı halde, edebiyat, resim, müzik, tiyatro gibi sanat dallarında da etkili rol oynamıştır. Köy Enstitülü yazar sayısı almış ikidir. Köy Enstitüleri’nin amacı köylüyü hem üretici duruma getirmek hem de Atatürk ilkeleri doğrultusunda bilinçlendirmektir” (Artun ve Aliçavuşoğlu, 2009:459).

Köy enstitüleri sanat yoluyla da toplumun modernleşmesine katkı sunmuştur. Özellikle köy enstitülerinde öğrencilerin sanatın bir kolu ile uğraşması, ortaya yaratıcı ürünler çıkması ve bu ürünlerin hem arkadaşları hem de köyde yaşayan insanlarla paylaşılması sanat ürünlerinin zenginleşmesine ve paylaşılmasına olanak sağlamıştır. Bu yolla hem kişisel sosyal gelişim sağlanmış hem de iyi bir sanat izleyicisi kitlesinin oluşmasına katkıda bulunulmuştur. Köy enstitülerinin amacı sanatçı yetiştirmek değil güzel sanatları kullanarak eğitim ortamının niteliğini zenginleştirme bu yolla bireyin toplumun sağlıklı gelişimine olanak yaratmak hedeflenmiş olmasına rağmen buralardan birçok sanatçı şair, ressam ve yazar yetişerek düşün dünyamızın ve sanatımızın gelişmesine katkı sunmuşlardır (Türkoğlu, 2004). Ayrıca köy sorunlarını ele alan yazarların ortaya çıkması edebiyat halkın gerçekleri ile buluşma ve taşrada okuma alışkanlığı sağlama anlamında önemli katkılar sunmuştur (Afacan, 1993).

Köy Enstitülerinde yetişmiş olan birçok yazar mevcuttur. Bu yazarların birçoğu köylünün sorunlarını gün yüzüne çıkaracak ve bilinçlenmelerini önceleyeceklerdir.

Köy enstitülerinde yetişen yazarlardan bazıları şunlardır; Talip Apaydın, Fakir Baykurt, Mehmet Başaran, Osman Şahin, Adnan Bin Yazar, Hasan Kıyafet, Behzat Ay, Mahmut Makal, Osman Bolulu, Kemal Burkay, Emin Özdemir, Ümit Kaftancıoğlu, Osman Nuri Poyrazoğlu, Dursun Akçam’dır. Bu yazarlar edebiyat alanında verdikleri ürünlerle köy sorunlarına ışık tutarak köylünün bilinçlenmesinde önemli bir rol oynamışlardır. Mahmut Makal’ın kitabı Bizim Köy, köy gerçeğini ilk kez tüm çıplaklığı ile dile getirerek Türk düşün yaşamına girmiştir. Şiir, hikâye ve romanlarında köy sorunlarını işleyen bu yazarlar, sosyal, kültürel ve siyasal

etkinlikler de göstererek köy insanının dünyası için bilinç yaratmışlardır (Kartal, 2008; Şahhüseyinoğlu, 2007).

Köy enstitülerinden yetişen öğretmen, yazar, ressam ve diğer mesleklere sahip pek çok kişi, kültür hayatında önemli rol oynamışlardır (Ülkü, 2008). Köy enstitülerinde okuma alışkanlığı kazanan, güzel sanatlarla (müzik, resim-iş, süsleme sanatı ulusal oyunlar, tiyatro vb.) ilgilenen bireyler yetişmiştir. Felsefesi üretim ve üretim içinde eğitim olan köy enstitülerinde sanata ayrı bir önem verilmekteydi. Resim, müzik ve teknik jimnastik dersleri, şiir, okuma ve yazma etkinlikleri canlı birer ders haline getirildi (Çetin, 2004). Halk ezgilerinin enstitüye taşınarak, burada evrensel ritim ve tekniklerle buluşturulup geliştirilmesine olanak sağladı. Müzik yeteneği olan öğrencilerin ve seçkin müzik öğretmenleri ve sanatçıların Yüksek Köy Enstitüsü'nün güzel sanatlar bölümünde toplanması ile bu alandaki çalışmaların akademik ortamda gelişmesinde etkili bir rol oynamıştır (Türkoğlu, 2004).

Her enstitünün iyi düzenlenmiş orkestrası, korosu, kimilerinin bandosu vardı. Ulusal bayramlarda enstitüler alanlara bu etkinlikleri ile girerler, törenlere coşku katarlardı. Enstitülerin müzik çalışmaları yüksek bölüm öğrencilerinin staja gelmeleri ve sonradan öğretmen olarak atanmaları ile daha çok renklenmiştir. Ruhi Su, Aşık Veysel, Faik Canselen, A. Adnan Saygun vb. müzik ustalarının yapıtları bu yolla enstitülere ulaşmasına ve oralarda etkin bir müzik kültürünün gelişmesine olanak sağlamıştır (Türkoğlu, 2004). Resim, müzik tiyatro gibi çalışmalar enstitülerde klasik bir ders olmaktan çıkıp günlük yaşamın bir parçası olarak insanı eğitip incelten doyum olmaz bir güzel sanatlar kültürü oluşmasına katkı sunmuştur (Türkoğlu, 2004). Ayrıca öğrenciler köy enstitülerinde dünya klasiklerini okuyarak, müzik dinleyerek, tiyatro yaparak dünya değerleri ile tanışma olanağı bulmuşlardır (Ortaş, 2005). Bu açıdan bakıldığında köy enstitüleri bir yandan sanat, evrensel ve ulusal sanat ürünlerinden yararlanırken diğer yandan kendi ürettiği sanatsal ürünlerin toplumla buluşmasına ve yeni sanatsal ürünlerin yaratılmasında öncü rolü üstlenerek toplumun sanatsal ve kültürel gelişimine katkı sunmuşlardır.

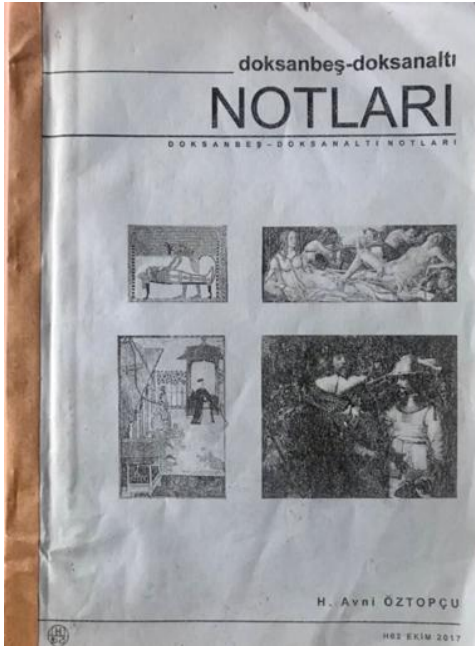
Köy enstitülerinin kapatılmasıyla birlikte, kültürel ve sanatsal faaliyetlerde duraklama görülmektedir. Bu durum 1960 darbesine kadar kesintili olarak devam eder. 1960 darbesinden sonra hazırlana 1961 anayasasında sanat özgürlüğünden bahsedilir. 1960'lı yıllarda tiyatro canlanır. Batı tiyatrosunun model alındığı dönemde oyun zenginliği dikkat çeker. Ayrıca üniversitelerde tiyatro bölümleri açılmaya baslar. Ankara Üniversitesi Dil tarih Coğrafya Fakültesi bünyesinde açılan tiyatro bölümünde, köy oyunlarının derlenmesi, Anadolu halk kültürünün araştırılması gibi faaliyetler yapılmıştır. (Erkoç, 2014, s.23).

1943 programında, Köy Enstitüleri'nin kuramcısı ve kurucusu olan İ. H. Tonguç'un görüşlerinin ağır bastığı görülmektedir. Meslek yaşamında, eğitmen, yönetici ve kuramcı olarak varlık gösteren Tonguç, aslında bir sanat eğitimcisidir. Tonguç'un yetişmesinde Darülmualim kadar, Avrupa'da gördüğü eğitim ve inceleme gezileri etkili olmuştur (Kurtuluş, 2003). Onu, Almanya'da bulunduğu sırada (1925-1926, 1932, 1938) eğitim alanındaki reformlar ve özellikle de sanat eğitimi alanındaki yeni görüşlerin ve uygulamaların, özellikle de "sanat yoluyla eğitim ve iş okuluyla belirginleşen eğitim anlayışının ve açılan okulların derinden etkilediği anlaşılmaktadır. Tonguç, "İş Okulu" adıyla anılan pedagoji akımını, geliştirerek eğitim ve öğretimin bilimsel temellerini atmıştı. Almanya'da incelemeler yaparken Bauhaus Ekolü 'nü de tanımıştı. Bu ekole göre, "tüm sanatlar bir çatı altında toplanıyordu. Resim, grafik, heykel, seramik, tekstil, vitray, ahşap ve metal üç boyutlu objelerin yapımı ve diğer çalışmalarla bir bütünlük içindeydi. Bu okul, endüstriye geçişte ürünlerin yozlaşmasını önlüyordu. Yalnız sanatçı olacaklar için değil, bütün halkın eğitimden geçmesi gerektiğine inanıyorlardı. Bu nedenle ilk ve ortaöğretimde sanat eğitimi önemli bir yer alıyordu" (Tonguç 1997, s. 103).

Köy Enstitüleri ve İsmail Hakkı Tonguç'un sanat eğitimini tanımlarken okulun duvarlarını aşan ve tüm alanları içerisine alan bir anlayıştan bahsediyoruzdur. Tonguç'un sanat eğitimine disiplinlerarası bir yaklaşımla eğildiği fark edilmektedir. İş dersleri ve bununla birlikte sanat dersleri de öğrenciyi mutlu etmeli ve kişiliğini geliştirmelidir. Bu yaklaşımda öğrenci geleneksel ezberci sistemden uzaklaşacak ve iş aracılığı ile etkin ve yaratıcı bir konuma geçecektir. Köy Enstitülerinin genel amaçları hatırlanacak olursa sanatçı yetiştirmek bu amaçlar arasında yer almayabilir ancak güzel sanatları bir araç olarak kullanarak sağlıklı birey ve sağlıklı toplum inşa edilmek istenmiştir. Sonuç olarak faaliyet gösterdiği kısa zaman dilimi içerisinde hedeflediği inşa süreçleri için yoğun çaba sarf etmiş olmakla birlikte birçok şair, ressam ve yazarın yetişmesine, sanatın gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur.

3. ders BELGELİĞİ Üzerine

1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztopçu'nun atölyesinde başlatmış olduğu bir etkinlik, eğitim öğretim metodu olan ders BELGELİĞİ'nin tarihsel süreç göz önünde bulundurulduğunda Bauhaus felsefesi ve Türk eğitim sistemindeki önemli bir yansıması olan Köy Enstitüsü eğitim yapılanmasının izlerini taşıdığını belirtebiliriz. Ancak söz konusu benzerlik ve farklılıkları irdelemeye başlamadan önce ders BELGELİĞİ'ni ortaya çıkışı itibariyle üzerine yazılan akademik metinler, öğrencileri ile de yapılan mülakatlar ve gözlemlerim itibariyle okumaya başlamak isterim.

Fotoğraf 8: doksanbeş- doksanaltı H.Avni Öztopçu Ders Notları
Kaynak: ders BELGELİĞİ

ders BELGELİĞİ, 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztopçu'nun 18 numaralı atölyesinde başlamış olan bir etkinliktir. Ders notları dergiye dönüşür ve zamanla dergi, içinde birçok süreci kapsayan belleği olan bir oluşum durumuna ulaşır. ders BELGELİĞİ mezunu Leyla Mengüç'e göre ders BELGELİĞİ “çağın gereksinimleri ve geçmişin hesaplaşması içinde doğa ile ters düşmeyen etik, estetik, dinamik bir eğitim ve üretim sürecidir” (Çitcibaşı, 2023).

ders BELGELİĞİ nedir? sorunu Açık Radyo'da gerçekleştirilen Toplumsal Dönüşüm için Sosyal Girişimcilik Programı'nda dB mezunu Selin Yağmur Sönmez aşağıdaki gibi yanıtlamıştır;

“...Belgelik, Arşivin Türkçesi aslında ve ders BELGELİĞİ de derste yapılıp edilenlerin belgelenmesi, bir bellek, bir hafıza oluşturması anlamına geliyor. Bu amaçla yola çıkıyor ama kapsamı giderek genişliyor. Sanatın diğer disiplinler ile kurduğu ilişkiyi dert edinen bir yapısı var ders BELGELİĞİ'nin. Öğrenciler diğer disiplinler ile sanat alanının nasıl bir ilişki kurabileceğini araştırıyor. Bu araştırmalar da genellikle bir ihtiyaçtan doğuyor. Yani bir formülü yok ders BELGELİĞİ'nin ve hazır bir reçete içermiyor aslında... ders BELGELİĞİ her şeyden önce öz düşünümsel bir yapı. Yani bir öğretmen tarafından ortaya atılmış bir öğretim modeli ve öğrenciler için uygulama alanı değil, öğrencilerin kendi yapıp ettiklerini kendilerine dönerek tekrar yorumladıkları, düşündükleri, çeşitli eğitimsel problemler çıktığında çözüm önerilerini durup düşünüp birlikte geliştirdikleri ortaklaşa gelişen bir eğitim aslında. Bunu bizim için de tanımlamak bir zor çünkü her zaman kesin sınırları olmuyor yaptığımız işlerin. Doğrudan bir tanımlı olmuyor. Sanat da biraz böyle. Bir problem çıkıyor ve bu probleme çeşitli çözümler üretilmeye çalışılıyor ya da bir ihtiyaç doğuyor. Örneğin dış mekan çalışması yapacak bir sanat öğrencisi dışarıya çıkıyor, doğayı gözlemliyor ama bu doğa gözlemi salt araçsal bir akılla ya da faydacı bir yaklaşımla yapılmıyor. O doğa, doğanın içerisindeki insan içerisinde yaşayan bir varlık olduğunu fark ediyor, bunu algılıyor, kendi konumunu değerlendiriyor... Doğa bir nesne, dışsal bir yapı değil, onun bir parçasıyız. Bu bilinçle hareket ediyor ders BELGELİĞİ... ders BELGELİĞİ'nin temel amacı kendi mesleğinin hakiki insanı olacak bireyler yetiştirmek, yani temel amaç daha toplumsal, burada ferdi bir mesele değil, öğrenciler daha çok sahada çalışıyor, sahada aktif oluyor, uygulayarak görüyor, öğreniyor, probleme çözüm bulmaya çalışıyor. Bizim aslında disiplinlerarasılık dediğimiz mesele de böyle geliyor.” (Selin Yağmur Sönmez, 25.07.2024, Toplumsal Dönüşüm için Sosyal Girişimcilik Programı, Açık Radyo)

Fotoğraf 9. ders BELGELİĞİ Atölye Alanı

Kaynak: ders BELGELİĞİ

Proje kapsamında yürütülen araştırmaya katılım sağlayan katılımcılardan Yıldırım İnal ise *ders BELGELİĞİ nedir?* sorusunu aşağıdaki gibi yanıtlamıştır;

ders BELGELİĞİ'ni belirli bir tanımla ile açıklamak zor olsa da, parçalarını, süreçlerini ve hedeflerini değerlendirebilirim. Temelinde sanat eğitimi sürecine ve yöntemine dayanan bir yapı bulunur. Bu süreç, belirli bir düzen içinde ilerler ve seçilmiş konularla öğrencilere kendilerini, toplumu, doğayı, insanı, insanlığın geçmişini ve geleceğe dair birikimlerinin ortaya koyduğu yapı ve söylemleri sorgulama fırsatı tanır. Bu sorgulama sürecinde öğrenci, araştıran ve üreten bir birey olarak kimlik arayışını destekleyen metabilşsel bir gelişim zemini kazanır. Öğrenci, sorgulama ve araştırma süreçlerinin çıktısını iki boyutlu ve üç boyutlu üretimlerine nasıl aktarabileceğini öğrenirken, bu aktarım sırasında nelere dikkat etmesi gerektiğini de kavrar. Üreteceği kurgunun öğeleri arasındaki devinimi, tüm temel prensipleriyle ele alarak düşünür ve sorgular. Ayrıca müzik, felsefe ve edebiyat gibi disiplinler arası dinamikleri değerlendirir ve bu dinamikleri üretimlerine dahil eder. Bu süreçler, ders BELGELİĞİ'nin kendini ve toplumu kavrayan, araştıran, üreten, yaşama değer katan, yani "mesleğinin hakiki insanı olan kültür öğretmenleri yetiştirme" hedefine katkı sağlar. BELGELİK ve kolları, Joseph Beuys'un "sosyal heykel" kavramını ve "7000 Meşe" projesini anımsatır. Belgelik de tıpkı Beuys'un "sosyal heykel" kavramına paralel olarak yaşayan bir yapı gibi hareket eder. Öğrenciler ve mezunlar burada bilgi, deneyim ve düşünceleriyle bir iz bırakır; bu birikim zamanla şekillenir, yenilenir ve zenginleşir. Böylece BELGELİK, geçmişten geleceğe uzanan, bireylerin katkısıyla yaşayan ve dönüşen bir organizmaya dönüşür. Sürekli yenilenen öğrencileri ve mezunlarıyla yaşayan bir organizma gibidir; değişir, dönüşür ve dönüştürür; geçmişi ve şimdisi olan bir yapıdır. Böylelikle geleceğe dokunabilen, an'da olan hakikati yaşayabilen bir organizma haline gelir.

Bu araştırma projesi kapsamında yürütülen saha araştırması kapsamında nitel araştırma yöntemlerinden mülakat yöntemi tercih edilmiştir. Araştırma evrenini bu atölye ile hayatının bir döneminde karşılaşmış kişiler ile sınırlandırılmıştır. Örneklemi ders BELGELİĞİ öğrencileri/mezunları ve ders BELGELİĞİ'ni dışarıdan takip eden farklı meslek gruplarından katılımcılar oluşturmaktadır. Araştırma 44 ders BELGELİĞİ öğrencisi/mezunu ve 18 dışarıdan katılımcı olmak üzere toplam 62 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın zaman sınırlılığı dikkate alınarak mülakat soruları katılımcılara online ortamda oluşturularak iletilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler çalışma kapsamında odaklanılan konular bakımından değerlendirilmiştir.

ders BELGELİĞİ nedir? sorusuna katılımcıların verdiği cevaplar incelendiğinde;

Araştırmaya katılım sağlayan 62 katılımcı *ders BELGELİĞİ nedir?* sorusunu yanıtlarken sık olarak aşağıdaki kelimeleri/kavramları tekrar etmişlerdir;

Avni Hoca, Doğa, Felsefe, Tarih, Kollar, Kolektif, Disiplinlerarası, Arşiv, Bellek, Hafıza, Koruma, Birikim, Yapararak Yaşayarak Öğrenme, Öğrencinin Aktif Olması, Özgürlük, Özgünlük, Alanın Hakiki İnsanı

Ve yapılan tanımlar da bu kavramlar etrafında anlam bulmuştur.

Buradan çıkarılabilir ki ders BELGELİĞİ'nin başlangıcında atölyenin kurucusu ve yürütücüsü olan H.Avni Öztopçu önemli bir role sahip olmakla birlikte öğrencileri özgün ve özgür bir atmosferde farklı çalışma kollarının verdiği ilham ve farkındalık ile disiplinlerarası bir çalışma ortamında aktif bir biçimde, yaparak yaşayarak öğrenme imkanı bulabilmekte ve kolektif bir bilinçle kendi arşivlerini, BELGELİK'lerini oluşturmakta ve böylelikle de ders BELGELİĞİ'nin hafızasının gelişmesine ve genişlemesine katkı sağlamaktadır.

Atatürk Eğitim Fakültesi çatısı altında meydana gelen bir oluşum olan ders BELGELİĞİ'nin ülkemizin farklı coğrafyalarında mesleğinde zenginleşen süreçleri barındıran kültür öğretmenleri yetiştirmek öncelikli amacını işaret etmektedir. Zamanın hızla akıp gittiği çağımızda durup düşünmemizi, zamanı kavramamızı ve sorgulamamızı sağlamak gibi bir rolü vardır ders BELGELİĞİ'nin ve böylelikle içimizdeki öze ulaşmak konusunda da yol gösterici bir niteliğe sahiptir. ders BELGELİĞİ kendi içerisinde ayrıldığı çalışma kollarıyla sanatı, resmi; doğa ile, felsefe ile, tarih ile, müzik ile, dil ile bağlantısal olarak düşünülmesini sağlar ve bu durum yazınsal/resimsel üretimleri destekleyici bir rol üstlenecektir.

ders BELGELİĞİ kolları;

- BELGELİK ağaçları
- Felsefe kolu
- Müzik kolu
- Tarih kolu
- Dil kolu
- Günleme
- Görüntü Belgeliği
- Gezginler kolu
- BELGELİK Sergileri
- dB Radyo (Ses alanı)

Yukarıdaki çalışma kolları tam anlamıyla atölyedeki öğrencilerin gönüllü biçimde çalışmaları ile faaliyetlerini sürdürmektedirler. Uğur Akbulut doktora tezinde ders BELGELİĞİ'nin öğrenci merkezli oluşuna ilişkin aşağıdaki ifadelerine yer vermiştir;

“ders BELGELİĞİ’nin özünde, öğrenci merkezli bir yaklaşım bulunmaktadır. Her bir çalışma süreci, öğrencilerin düşünce ve eylemleriyle şekillenir. Bu sayede, öğrenciler sadece bilgiyi öğrenmekle kalmazlar, aynı zamanda eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık gibi önemli becerileri de geliştirirler. Öğrenciler, atölye içinde aktif olarak rol alır ve kendi öğrenme süreçlerini yönlendirirler.”

Fotoğraf 10. ders BELGELİĞİ Atölye Alanı

Kaynak: ders BELGELİĞİ

Çiftcibaşı'nın yüksek lisans tezi için yaptığı görüşmelerden birinde Kübra Zor ise çalışma kollarına ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerde bulunmuştur;

96-98 notlarıyla başlayan Belgelik dergisi, öğrencileriyle bu oluşumu her yıl geliştirmekte ve genişletmektedir. Bir tek kendisine katkı sağlamayan ders BELGELİĞİ öğrencileri, çevresine ve gelen bir sonraki kuşağada öncülük eder. 2001 yılında başlayan Görüntü Belgeliği; plastik sanatlar alanını destekleyen çözümleyici görsel malzemeyi toplamak, belgeseller hazırlamak, bunların gösterimlerini yapmak. 2002 yılında Gezginler Kolu; çevresini adımlarıyla keşfeder; gördüklerini, duyduklarını, hissettiklerini görsel ve sözel belgelerle geleceğe aktarırken, estetik yaratıcılık için de hayal zenginlikleri oluşturur. Bu amaçla bir araya gelen gezginler; bir sırt çantasına sığdırdıklarıyla yollara düşer, fotoğraf çeker, kayıt yapar, notlar alır, desenler çizer... Geçmiş ve şimdiki zamandan, bilgi ve belgeler toplar. 2001 yılında Felsefe Kolu; "Bilim ve felsefe dört duvar arasında hapsedilmemeli, problemlerimizi ele almalıdır... Herkese düşen iş, kendi alanında buna çabalamak ve alanının hakiki adamı olmaktır." 2002 yılında Tarih Kolu; zamanın boyutlarına kök salmak: insanın geçmişi, geçmişteki başarıları-başarısızlıkları bilmesi, şimdiki geçmişin başarılarına dayanarak ve geleceği hesaba katarak yaşamaktır... Müzik kolu, Resim sanatının müzikle bağıntısını araştırır, doküman toplar, örnekleri kapsama alanına ulaştırır, dinletiler yapar. 2002 yılında dil kolu, Günleme, ders BELGELİĞİ nasıl kendi kaynağını kendi üretiyorsa GÜNLEME de dB üreticilerinin çalışmalarını içinde barındırıyor. Ve yeniden üretiyor. En nihayetinde yeşerdiği mekanıyla, gelecek öğrencisi ve kendisinden çok şey veren ve uğurlayan ders Belgeliği Haziran 2014 yılında desen yazılarında şu amaca değinir: “Amacımız yalnızca resim alanında uzlaşmak değil, resim yoluyla müziğin etkisine kapılmak, felsefenin ışığında yürümek, sanatın her alanına taşıyabilmek ve sanatlar arası o derin tünelden sapasağlam çıkabilmektir. (Kübra Zor, görüşme, 30 Mayıs 2023)

Farklı zamanlarda yapılmış görüşmelerde ise ders BELGELİĞİ mezunları çalışma kollarına ilişkin olarak aşağıdaki ifadeleri dile getirmişlerdir;

“Gezinler kolumuz ise, çevresini adımlarıyla keşfediyor. Gördüklerini, duyduklarını, hissettiklerini görsel ve sözel belgelerle geleceğe aktarırken, estetik yaratıcılık içinde hayal zenginlikleri oluşturuyor.” (Aslıhan Mumcu, Kadıköy Gazetesi, 2017)

“Fidanlar yetiştirdik... birtakım geziler oldu. İstanbul’un değişik noktalarında farklı bitki örtüleri var. Hem doğal yapı hem dışardan gelen egzotik ağaçların ayrıntılı olarak tanımlanması üzerine veya hikayesi üzerine yapılan gezilerdi.” (Volkan Yalazay, ‘Kunduzca’ Youtube sayfası, 2018)

Fotoğraf 11. ders BELGELİĞİ Atölye Alanı
Kaynak: ders BELGELİĞİ

Bu araştırma kapsamında mülakat gerçekleştirilen 62 katılımcının *BELGELİK kolları ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?* sorusuna verdikleri yanıtlar dikkate alınarak aşağıdaki tanımlamaya ulaşılabilir;

BELGELİK kolları; ders BELGELİĞİ içerisinde öğrencinin aktif olduğu, disiplinlerarası ilişkinin görülmesini sağlayan, kolektif bir çalışmayı gerektiren, işbirliği bilincini geliştiren, hayat boyu devam eden gelişim alanları sunan, bir sanat eğitimcisinin edinmesi gereken bilgi birikimini ve çok yönlülüğü mümkün kılan, kümülatif biçimde gelişen, sanatın ve hayatın karşılıklı biçimde birbirini etkileyerek toplumsal sorunların da irdelenebildiği, öğrencinin ilgi duyduğu alana ilişkin olarak deneyim elde edebildiği ve aynı zamanda bilgiye erişim, belgeleme, araştırma süreçlerine katkıda bulunarak sanal müze anlayışına da katkı sunan, öğrenci ve mezunlarına ilham olan, olmaya devam eden iyi bir hafıza alanıdır.

“ders BELGELİĞİ nedir?” denildiği vakit verilecek mutlak bir tanım da mevcut değildir. Çünkü mezun her bir öğrencinin vereceği her bir yanıt ile bu tanım çeşitlenecek ve dönüşecektir. Ancak buradaki oluşumdan bahsederken; dünyaya açık olmayı, kendini ve doğayı bir tenkitçinin değil kendi gözleriyle görmeyi ve yorumlamayı, eleştirel tavrı mümkün kılmayı, öğrencinin görerek, dokunarak, hissederek oluşturduğu kişisel belgeliğinin çatıda ders BELGELİĞİ’nin de hafızasına katkı sağladığı bir süreçten bahsediyoruzdur.

ders BELGELİĞİ’nin dönemsel olarak gerçekleştirdiği sergiler hakkında Çitçibaşı aşağıdaki şekilde bilgi vermektedir;

Her eğitim yılı sonunda düzenlenen belgelik sergileri, öğrencilerin dönem boyunca desen ve resim çalışmalarından oluşur. Sadece bölüm-içi sergilerinin dışında eğitim sürecini başka sergilerle destekler. Eğitim sürecinin belgelerini eğitim kurumlarıyla kültür merkezine taşıma amacıyla, dördü yurt dışında olmak üzere toplam 43 sergi açmıştır ve sergi projeleri devamlılık göstermektedir. ders BELGELİĞİ eğitim sürecini dâhil olduğu alanları belgeleme amaçlı çalışmalar yürütmekte ve yapılan çalışmaların sürekli sergilenebileceği ilk etapta sanal bir müze oluşturmayı hedeflemektedir. Atölyede yapılan belgelenmeler eğitimi sürekli, dinamik ve salt belgelemenin dışında bellek oluşturarak büyüyen bir bağ haline getirir. (Çitçibaşı, 2023) (ders BELGELİĞİ güncel sergi sayısı 49 olarak belirtilebilir.)

ders BELGELİĞİ öğrencilerin gönüllü katılımları ile kendi tarihini ve belleğini oluşturur, korur ve bunu farklı kanallar vasıtası ile geleceğe taşır. Böylesi bir oluşum, alanının hakiki insanı olmayı amaç edinmiş öğrencisini doğrudan destekler. Eğitimin salt dört duvar arasına sıkıştırıldığı modelleri için bir alternatif niteliği taşımaktadır. BELGELİK, öğrencinin kendi sürecini besleyebileceği yaşayan bir hafıza gibidir ve öğrencilerin gönüllü katkıları ile yaşamaya devam eder. Çalışma kolları ise öğrenciye çevresi ve kendisi ile ilgili olarak bir keşif alanı sunar ve kendine bir adım daha yaklaşırken insanı çevresi ile bir bütün olarak kapsar.

4. ders BELGELİĞİ Eğitim Modelinin Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki Eğitim Modeli ile Karşılaştırılması

Bauhaus Okulu'nun Türkiye'ye yansımaları bağlamında Köy Enstitüleri'nin sanat eğitimi anlayışı ele alınarak, 1950 sonrasında enstitü eğitimi anlayışının izlerini sürebildiğimiz, 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztopçu'nun atölyesinde başlatmış olduğu ders BELGELİĞİ etkinliği/eğitim öğretim metodunu varoluş amacı ve hafızasını farklı izlekler üzerinden incelenerek Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerinin sanat eğitimi anlayışları ile benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H. Avni Öztopçu'nun atölyesinde başlatmış olduğu bir etkinlik, eğitim öğretim metodu olan ders BELGELİĞİ'nin tüm bu tarihsel süreç göz önünde bulundurulduğunda Bauhaus felsefesi ve Türk eğitim sistemindeki önemli bir yansıması olan Köy Enstitüsü eğitim yapılanmasının izlerini taşıdığını belirtebiliriz.

Cumhuriyet dönemi kırsal kalkınma politikaları bağlamında dünya modellerinin incelenerek kendi coğrafyamızın özgün niteliklerinin göz önünde bulundurulmasıyla nasıl ki Köy Enstitüleri eğitim modeli ortaya çıkmış ise ders BELGELİĞİ de tam da benzer bir perspektiften, ihtiyaçlar sonucunda kendini var eden bir oluşum olmuştur.

Bauhaus sisteminde okul, sosyal sorumluluk sahibi, toplumun gereksinimlerine karşılık verebilecek olan yeni bir sanatçı tipinin yetişmesini amaçlıyordu. Yetiyecek insan tipi göz önünde bulundurularak Köy Enstitüleri'nin ve benzer şekilde ders BELGELİĞİ'nin de benzer bir amaç ile hareket ettiğini söylemek mümkündür. Nasıl ki Bauhaus sanatçıların topluma karşı belirli sorumluklar taşıdığı bir dönem ise Köy Enstitüleri ve ders BELGELİĞİ'nde de mevcut atmosfer, düşünen, soru soran, sorgulayan insan tipinin ortaya çıkmasına imkan tanıdığını söylemek mümkündür.

Klee verdiği bir konferansta şu sözleri söylemiştir: "...Tasarılarımızı gerçekleştirmeye gücümüz yetmiyor; çünkü bizi taşıyan halk yok. Ama biz bu halkı arıyoruz. Bauhaus'ta bu işe başladık. Orada her şeyimizi, nemiz varsa verebileceğimiz küçük bir toplulukla, bir ortaklıkla işe başladık. Daha fazlası elimizden gelmiyor."

Sanatın yeni taşıyıcılarının halk olacağı düşüncesiyle yola çıkan Bauhaus, kapılarını herkese açmıştır. Bu yüzden ilk iş olarak halkın aydınlatılması amaçlanmış ve bu doğrultuda eğitilmiş, eğitimsiz, genç, yaşlı herkese kapılarını açarak eğitim programları düzenlemişlerdir (İpşiroğlu, 1993:92). Köy Enstitülerine geldiğimiz zaman da benzer bir kaygı ve buradan alınan ilham ile hareket edildiğini söylemek çok da yanlış olmayacaktır. Enstitülerde verilen eğitim orada eğitim alan öğrenciler kadar halkı da aydınlatmayı amaçlamış ve bu doğrultuda hareket edilmiştir. ders BELGELİĞİ'ne baktığımız vakit temel amacı kültür öğretmenleri yetiştirmek ve bu öğretmenlerin Anadolu'nun farklı coğrafyalarında kültürel birikimlerini aktarabildikleri ve birlikte öğrenmeye ve kültürel bakımdan zenginleşmeye devam edebildikleri bir model olması itibariyle Bauhaus sisteminin ve Köy Enstitülerinin benzer kaygılarını taşımaya devam ettiğini söylemek mümkündür.

Bahaus Okulu'nun temel sanat eğitmenlerinden P.Klee'e göre; sanatçı bir taraftan da eğitimine sürekli doğayı gözlemleyerek devam etmelidir. Sanatçı için eğitim, ölümüne değin devam etmektedir. Doğaya her bakışında onu daha derinlemesine gözlemlemeli ve kendi sanatına uyarlamalıdır. ders BELGELİĞİ öğrencisi için de benzer şekilde doğayı gözlemlemek, doğa-sanat arasındaki ilişkiyi kavrayarak hayatına ve sanatına içkin hale getirmek önemlidir. ders BELGELİĞİ çalışma kollarından BELGELİK Ağaçlarının var oluş amacı tam da buraya karşılık gelmektedir.

Bauhaus sistemi sanatı tasarım yoluyla yaşamla daha ilişkili bir hale sokmayı amaçlarken Köy Enstitüleri de eğitim anlayışı ile bulunduğu coğrafyanın yaşayışı ile doğrudan ilişkili olabilecek bir yöntem benimsemiştir.

Bauhaus'u günümüze taşıyan toplum için sanat ilkesinde yola çıkan devrimci düşünceleri olmuştur. Yaşına ya da cinsiyetine bakmadan, ustalar kurulu tarafından yeterli bulunan, önceki eğitimini iyi almış herkesin, kontenjanı elverdiği sürece okula kabul edilmiş olan bir eğitim kurumu olmuştur. Bauhaus Okulu yalnızca zengin ve nüfuzlu zümreye değil tüm halka açıktı (Gropius, 1990:27). Köy Enstitülerine baktığımız vakit zaten ortaya çıkış amacı itibariyle köy çocuklarını yetiştirmek ve köylerin kalkınmasını sağlamak amaçları ön plana çıkacaktır. Enstitüler bu ülkü bakımından Bauhaus sistemi ile benzerlikler taşıyacaktır.

Bauhaus ile Köy Enstitüleri'nin ortak noktalarından biri iş içinde eğitim anlayışını benimsemeleridir. Bu şekilde öğrencilerin yeteneklerinin ön plana çıkarılması hedeflenmiştir.

Bauhaus'ta ve Köy Enstitüleri'nde öğrencilere balık yemek değil balık tutmak öğretildi, yani öğrenmeyi öğretmek öğretildi. Her iki kurumun bir diğer ortak yönü ise; komünizm eğitimi yapılıyor diye kapatılmış ve kısa ömürlü olmuş olmalarıdır (Artun ve Aliçavuşoğlu, 2009:459).

İsmail Hakkı Baltacıoğlu'na göre ise; Enstitü; "okutma ve öğretme yeri" değil, "yaşama ve olgunlaştırma laboratuvarı" olmalıdır (Özsezgin, 2011:273). Bauhaus Okulu'nda da Köy Enstitüleri'nde de kişiye öğrenmeyi öğretmek öğretilmiştir. Burada ders BELGELİĞİ'nin de benzer bir anlayış ile hareket ettiğini söyleyebiliriz.

ders BELGELİĞİ eğitim modeli de karşılaştırılan iki modelde olduğu gibi öğrenciye nasıl öğrenmesi gerektiğinin ipuçlarını sunmaktadır. ders BELGELİĞİ öğrencisi Muharrem Dalhan, kendisi ile yapılan bir söyleşide aşağıdaki ifadelerde bulunmuştur;

“... müzik belgeliği vardı, felsefe belgeliği vardı ve bunların ürettiği gazete sayfaları vardı. Benim için ders BELGELİĞİ'ne ilişkin bir diğer detay da o gazete sayfalarıydı. Bunların hepsinin yine biraz gerisinde duracağım. Süreçte yine fark etmiyordum bu kadar fazla, bunları biz yapıyorduk. Biri belki şunu yapın diye söylüyordu belki bir kere ama nasıl yapacağımızı biz bulmaya çalışıyorduk. Tabii ki yardımcı olunuyordu ama bunu üst sınıftan biri mi çıkarmış, ona ulaşip nasıl gazete yazacağımızı öğrenmeye çalışıyorduk... Birbirimizle etkileşerek kendi başımıza ürünler üretiyorduk... Biz derste Köy Enstitülerini konuşuyoruz. Onlar nasıl eğitildi, o etkileşimler nasıldı derken buraya dair de bir bağlantı gördüm ben. O yüzden bu kolların benim okuyabildiğim böyle amaçları vardı.” (Muharrem, Dalhan, 05.12.2022)

Köy Enstitülerinin en önemli özelliklerinden biri de “öğrenci merkezli, yaparak-yaşayarak öğrenmenin hakim olduğu eğitim-öğretim ortamına sahip olmalarıdır. Köy Enstitülerinde eğitim; ‘iş içinde eğitim’ ilkesi kadar, ‘sanat yoluyla eğitim’ ilkesine dayanmaktadır (Kurtuluş, 2001, s. 32). Bauhaus sisteminde sanat ve zanaat bir uyum içerisinde var olmuşlardır. Köy Enstitülerinde de “iş içinde eğitim”, “yaparak yaşayarak öğrenme” kavramları öne çıkmıştır. ders BELGELİĞİ'nde ise öğrenciler farklı çalışma kollarında çalışırken sanatın doğa, müzik, tarih, felsefe gibi alanlarla olan ilişkisini doğrudan kendi ürettiği işler vasıtası ile keşfetme imkanı bulabilmekte, fark ettiği, kendinin aktör olduğu bir işleyişte iş içerisinde öğrenme ve uygulama yapma imkanı bulmaktadır. Örneğin BELGELİK Ağaçlarında gönüllülük yapan bir öğrenci tohumun bir ağaca dönüşme sürecindeki tüm evreleri doğrudan kendisi gözlemlemektedir. Doğayı gözlemlemek ve bunu sanatına ve hayatına içkin hale getirmek öğrencinin doğrudan kendisinin yaparak yaşayarak öğrenmesine olanak tanımaktadır. Benzer bir işleyiş yine BELGELİK faaliyetleri altında gönüllü olarak çalışan diğer kollar için de mümkün olabilmektedir.

Köy enstitülerinde öğrenci merkezli bir eğitim sistemi uygulanmıştır. Yapararak, yaşayarak öğrenme, sanat ve iş yoluyla öğrenme prensipleri bu kurumların eğitim hedeflerinden idi. Sanat eğitiminin bir yaşam biçimi haline gelmesi için çaba gösterilmiş, öğrencilerin bu yöntemle öğrendiklerini kendi ileride kendi öğrencilerine aktarmaları için çalışılmıştır. (Ülkü, 2008, s. 43). ders BELGELİĞİ mezunu her öğrencinin de yapararak, yaşayarak öğrendiği doğa, felsefe, müzik, tarih, dil gibi alanlar ile ilişkisel bir biçimde düşünerek edindiği yaşama kültürünü sanat eğitimcisi olacağı her bir coğrafyaya taşıması ve kendi öğrencilerine de aktarması hedeflenmektedir.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, Uğur Akbulut doktora tezinde ders BELGELİĞİ'nin öğrenci merkezli oluşuna ilişkin aşağıdaki ifadelerine yer vermiştir;

“ders BELGELİĞİ'nin özünde, öğrenci merkezli bir yaklaşım bulunmaktadır. Her bir çalışma süreci, öğrencilerin düşünce ve eylemleriyle şekillenir. Bu sayede, öğrenciler sadece bilgiyi öğrenmekle kalmazlar, aynı zamanda eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık gibi önemli becerileri de geliştirirler. Öğrenciler, atölye içinde aktif olarak rol alır ve kendi öğrenme süreçlerini yönlendirirler.”

Bauhaus, usta-çırak ilişkisine dayanan öğretim modeli ile çok yönlü uğraşları birleştiren, teşvik eden ve yeni yöntemler geliştirme üzerine kurulan yaratıcı bir eğitim modelidir. Bauhaus Ekolü, 'geleceği kurmak' idealiyle açılmış, estetik olana değil, toplumsal olana yönelmiştir (Bilgin, 2011:103). ders BELGELİĞİ'nin öğretim modelini ele aldığımızda da usta-çırak ilişkisine benzer biçimde üst sınıftaki öğrencilerin yeni gelen öğrenciler için yol gösterici ve destekleyici bir rolü bulunmaktadır. Aslında bu durumun farklı eğitim kurumlarında da sanat eğitiminde başvurulan bir yöntem olduğu ifade edilebilir.

“Bauhaus bir devlet kurumuydu fakat eğitim ve öğretim ilkeleriyle devlet eliyle kurulan sanat okullarından ayrılıyordu.... Bauhaus emeğe ve el sanatlarına dayanan Rönesans atölyelerini örnek almıştı. Orada olduğu gibi burada da öğrencilerin çalışmaları tek bir sanat dalında kalmıyor, buradan çıkanların sahne dekorunda mobilyaya, tekstil ve sofraya kadar, her türlü kullanmalık eşyanın tasarımını yapabilecek bir eğitimden geçmeleri isteniyordu” (İpşiroğlu, 1993:85). ders BELGELİĞİ'ne de baktığımızda da Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi çatısı altında faaliyet gösteren H. Avni Öztöpcü'nün çabaları ile ortaya çıkmış ve onun yürütücülüğü ve gönüllü öğrencilerin katkıları ile yaşamaya devam eden bir oluşumdan bahsediyoruz. Resim eğitimi bakımından, zaman içerisinde üretilenleri karşıt tavırlar (kavramsal/görsel, Yunan/Mısır, idealist/materyalist...) üzerinden görmek, anlamak, sorgulamak ile başlayan süreç öğrencilerin çok yönlü gelişimlerine imkan tanıyan bir boyuta

evriliyor. Temel amacı kültür öğretmenleri yetiştirmek olduğu kadar aslında sanatın pek çok alanında üretimlerine devam eden bir mezun profilinden de bahsetmek gerekecektir.

Bauhaus Okulu'nun kurulma amacı sanatçıyı içinde yaşadığı toplum, sosyal konular üzerinde bilinçlendirmek ve ona sorumluluk yüklemektir. Aynı zamanda okul sanatçı kitlerinin sorunlarını dile getireceği gibi, sanatın kitlelerin sorunlarına çözüm getirmesini de hedefliyordu (Erkmen, 2009: 18-19). Köy Enstitüleri ise toplumsal değerleri geliştirmeyi, iş ve uygulama içinde dayanışma ve işbirliği gibi değerleri kazanma yanında köylüyü uyandırarak, kendilerini ezenlere karşı haklarını aramasını sağlamayı amaçlamıştır. ders BELGELİĞİ'ne baktığımızda yapılan her bir faaliyet, etkinlik, birlikte düşünmeyi, kolektif bir bilinçle hareket ederek bir ürün ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Tüm bunların yanı sıra ders BELGELİĞİ öğrencisi soru sormayı, eleştirmeyi, dayanışma ve işbirliğini öğrenirken aynı zamanda bir sanat eğitimcisi, sanatçı adayı ve özünde bir birey olarak kendini ifade etmeyi öğrenmekte ve hayatta da haklarının savunucusu olabilecektir.

Sanat ve eğitim için kullanılan mekanı ele aldığımızda Bauhaus Okulu sanatı salt galeriler ve müzeler ile sınırlandırılabilir bir şey olmadığını savunacaktır. Başaran'a göre Köy Enstitüleri "Her ağaç altı, her duvar dibi, her karış toprak öğrenme ve uygulama alanı oluşturuyordu". ders BELGELİĞİ de Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri anlayışına benzer bir biçimde yaşamın her alanını öğrenme olarak görür ve klasik eğitimin sınırlı mekan anlayışını reddeder.

Araştırma Projesi kapsamında görüşülen 62 kişinin görüşleri incelendiğinde bu üç eğitim modelinin karşılaştırılmasına ilişkin olarak aşağıdaki ifadeler ulaşılmıştır;

"ders BELGELİĞİ'nin bir hafıza oluşturması bu şekilde bellek oluşturması özelliği ile Bauhaus Okulundan ayrıldığını düşünüyorum."

"Köy enstitüleri ile ortak yönü kanımca doğa ile iç içe yaşayarak öğrenme olabilir. Çünkü ders BELGELİĞİ sadece olduğu atölye içinde değil dışarıda da devamlılığı olan dış çalışmalar öğrenmelerle yaşayarak öğrenmeye de atıfta bulunuyor."

"Bauhaus ve Köy Enstitüleri ile karşılaştığımda düşüncesel olarak aynı kökten çıktığını düşünüyorum. Hümanizm. Farklılığı ise Bauhaus ve Köy Enstitüleri daha bütün bir parça halinde. Bu Oluşumları sağlayan güçlü bir kurum ve kuruluş olduğu için kökleri sağlam ve dalları daha uzun alanlara yayılabilmiş, ders BELGELİĞİ ise daha ufak bir toprak alanda aynı düşünce ve yapıyı korumaya ve devam ettirmeye çalışan bir ortamda yaşıyor."

“Kollar köy enstitüsü modeliyle benzetilmektedir, Bauhaus gibi farklı disiplinlerde öğrenme alanını kapsar farklı olarak kendine özgü fikir ve düşünceleri içerir.”

“Köy enstitülerinde de olduğu gibi farklı medyumların kullanılmasına da alan tanır. Köy enstitüleri mezunları hem öğretmen hem de çok iyi bir çiftçi ya da marangoz vs. olabilirken ders BELGELİĞİ’nde ise bu durum benzer şekilde BELGELİK kolları ile birlikte ortaya çıkıyor. Öğrenci burada kendi ifade alanını kendi seçiyor ve bunu hayatına, eserlerine ve gelecek nesillere aktarıyor. Örneğin ben bir ders BELGELİĞİ mezunu Görsel Sanatlar öğretmeni olarak BELGELİK ağaçları ile öğrendiğim tohum ekimi, fidan dikimini şuan öğrencilerime aktarıyorum. Bunun gibi deneyimlediğim birçok BELGELİK kollarının bilgi birikimini öğrencilerime aktarabiliyorum.”

“Üç eğitim modeli de bize toplumların çağına yönelik ihtiyaçlarını karşılayabilecek çağdaş, yaratıcı, üretken, araştırmacı, tartışmacı, ilerici bir bakış açısı sunar.”

“Köy enstitülerindeki gibi yaprak yaşayarak öğrenme ayrıca usta çırak ilişkisine de benzetilebilir.”

“Klasik eğitim anlayışının dışına çıkıp öğrenilenleri günlük yaşantı ile pekiştirerek deneyim kazandırma, Bauhaus ve Köy Enstitüleri'nin en belirgin özellikleriydi, ders BELGELİĞİ'nde ise onlar kadar olmasa da bu çaba var. Bauhaus eğitim modelinin ana mantığı ilk sene temel beceriler kazandırılıp sonra branşlara yönlendirmektir. Köy Enstitüleri'nde de yine farklı dönemlerde farklı becerileri geliştirmeye odaklanılmıştır. Teori, pratik ile desteklenmiş, temel derslerin yanında tarım, marangozluk, müzik gibi alanlarda öğrenciler eğitilmiştir. ders BELGELİĞİ'nin anlayışı da aynıdır ancak pratikte Bauhaus ve Köy Enstitüleri kadar uygulanamamasının sebebi onlar kadar büyük ve desteklenen bir oluşum olmayışı olabilir. Disiplinler arası ilişkiler kurma çabaları ve iş birliği anlamında hepsinin anlayışı benzerdir. Bauhaus Okulu da Köy Enstitüleri de okulun dışına çıkıp topluma ulaşmayı daha kolay başardılar. Tarihlere dikkat edersek, Bauhaus Sanayi Devrimi'nden biraz sonra; Köy Enstitüleri ise Türkiye'de sanayinin gelişmesinden biraz sonra kuruldu. Topluma daha fazla karışmalarının sebepleri belki kuruluş zamanlarında toplumun o dönem maddi ihtiyaçları ile ilişkili olabilir. Çünkü ikisinin de amaçlarından biri zanaati geliştirmektir. Bu amaç bence ders BELGELİĞİ'nde o kadar baskın değil. Bu anlamda Bauhaus'ta branşlardan en çok endüstriyel tasarım ve tiyatro ön plandaydı. Köy Enstitüleri'nde ise tarım diyebiliriz. ders BELGELİĞİ bu anlamda Köy Enstitüleri'ne daha yakın olabilir.”

“ders BELGELİĞİ bu modellerin ötesinde, öğrencilere kendi öğrenme alanlarını yaratma özgürlüğü tanıyarak, daha bireysel ve esnek bir yapıya sahiptir. Her iki modelin öğelerini harmanlayarak, sanatsal ve entelektüel gelişimi ön planda tutar.”

“İki sistemin en benzer özelliklerinden biri eğitim “hümanizm” kavramı etrafında şekillenmesi. Köy Enstitülerinin eğitim sisteminde bulunan öğrencilerin teorik derslerin yanında uygulamalı çalışmalar yapması ders BELGELİĞİ'nde de bulunuyor. Bunun yanı sıra bence ders BELGELİĞİ'nin Köy Enstitüleri ile en çok benzeyen yanı iki eğitim şeklinin de kişinin bulunduğu MEKAN ve ZAMAN kavramlarını aşarak toplum ve çevreye duyarlı, bireysel ve sosyal gelişmesini sağlayarak mesleğinin hakiki insanını yetiştirmeyi hedefleyen yapısı.”

“Bauhaus Okulu ile karşılaştırıldığında, her iki eğitim modelinde de disiplinlerarası bir yaklaşımın vurgulandığı görülür. Bauhaus, sanat ve zanaatın birleştirildiği, tasarım ve işlevselliğe dayalı bir eğitim anlayışı sunarken, ders BELGELİĞİ sanatı daha çok bireysel ve entelektüel bir ifade biçimi olarak ele alır. Bauhaus'un teknik ve zanaatsal yönü ön plandayken, ders BELGELİĞİ öğrencinin sanatsal ifade biçimlerini teorik ve kültürel olarak derinleştirir. Bu iki model, pratik ve teoriyi harmanlasa da, Bauhaus'un tasarım odaklı uygulamaları ile ders BELGELİĞİ'nin bireysel yaratıcılığı öne çıkarması arasında temel bir fark vardır.

Köy Enstitüleri ile karşılaştırıldığında, her iki eğitim modelinin de öğrenci merkezli ve bütüncül bir eğitim yaklaşımını benimsediği görülür. Köy Enstitüleri, kırsal kalkınmaya katkıda bulunmayı hedefleyen, tarım ve zanaat gibi pratik alanlarda eğitim veren bir modeldir. ders BELGELİĞİ ise sanat eğitimine odaklanarak, öğrenciyi yalnızca teknik açıdan değil, aynı zamanda kültürel ve düşünsel açıdan geliştirmeyi amaçlar. Her iki model de öğrenciyi aktif öğrenme sürecine dahil ederken, Köy Enstitüleri daha çok işlevsel bilgi ve beceri kazandırmaya yönelik bir eğitim sunar.”

“ders BELGELİĞİ’nin Bauhaus’un bir yansıması olduğunu düşünüyorum. Çünkü Bauhaus’un çıkış noktası Arts&Crafts Hareketi. Bu hareketin temel amacı da sanat ve zanaati kaynaştırma yoluyla, sanatın hayatla olan ilişkisini güçlendirmek. Örneğin, bir kullanım nesnesi hayatın içindeki işleviyle birlikte düşünülüyor ve tasarlanıyordu. Bauhaus, bildiğim kadarıyla sosyal alanlarla ilişkiliydi ancak odak noktası tasarımdı. Hem işlevsel hem estetik nesnelerin üretimi ön plandaydı. dB’nin sosyal alanla kurduğu ilişki ise daha farklı. En önemlisi de dB’nin çıkış noktası isminden de anlaşılacağı üzere BELGELİK, yani arşivleme, bir bellek oluşturma kaygısıdır. Bu bakımdan bu coğrafyaya özgü bir problemi ele alır ve çözüm önerisini de içinde barındırır. Sanat eğitiminde eğitim süreçlerini belgelemek ve geleceğe aktarmak dB için kritik önem taşır.”

“Köy Enstitüleri ile benzerliği ise kendi alanında nitelikli öğretmenlerin yetişmesine katkıda bulunmasıdır. Bununla birlikte, iş üstünde öğrenme, deneyimleyerek öğrenme çabası; tek bir uzmanlık alanına sıkışmayıp öğrencilerin farklı disiplinler ile ilişki kurması gibi yönleriyle de Köy Enstitülerindeki eğitim modeli ile benzerlikler taşımaktadır.”

“Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki eğitim modelleri çok önemli lokomotif modellerdir. Bauhaus Okulu ve Köy enstitüleri yaparak yaşayarak öğrenme ilkesini en temel ilke olarak kabul eder. Gördüğüm kadarıyla ders BELGELİĞİ’nin de öncelikli amacı budur. Bilgiyi deneyime dönüştürüp hayata dokunması bakımından bu iki kurumla benzerlik göstermektedir. Farklılıkları ise, ders BELGELİĞİ’nin dijital imkanlardan yararlanarak üretimlerini tüm dünya ile paylaşması, gelişmeleri anında duyurmasıdır. Sürdürülebilirlik anlamında yoluna devam etmesi önemlidir. Bauhaus Okulu programlarıyla bugün de birçok sanat kurumunu etkilemektedir. ders BELGELİĞİ sanatla hayat arasındaki bütünlüğü sağlaması bakımından bu iki kurumla benzerlik göstermekte, adeta onların çağdaş takipçisi konumundadır.”

Araştırma verileri bu konu başlığında incelendiğinde Bauhaus Okulu, Köy Enstitüleri ve ders BELGELİĞİ arasında benzerlikler görülmekle birlikte Köy Enstitüleri ve ders BELGELİĞİ arasındaki benzerlikler daha çok dikkat çekmektedir. Üç model arasındaki benzerlikler aşağıdaki kavramlar üzerinde yoğunlaşmaktadır;

Hümanizm, yaparak yaşayarak öğrenme, yaratıcı, üretken, araştırmacı, tartışmacı, ilerici bir bakış açısı sunmaları, disiplinler arası ilişkiler kurma çabaları ve iş birliği anlayışını taşımaları, öğrenci merkezli ve bütüncül bir eğitim yaklaşımına sahip olmaları.

Ayrıca ders BELGELİĞİ özellikle kolların çalışma biçimleri ile birden fazla ifadede Köy Enstitülerine benzetilmiştir. İki modelin de alanında nitelikli öğretmenler yetiştirmesi, iş üstünde öğrenmeyi önemsemeleri, tek bir uzmanlık alanı ile sınırlı kalmayıp farklı disiplinler ile ilişki kurmayı benimsetmeleri yönleriyle benzerlik taşıdıkları vurgulanmıştır.

Araştırma verilerini incelediğimizde farklılıklar bakımından ise aşağıdaki sonuçlar dikkat çekicidir;

Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri çok kapsamlı yapılar olup daha fazla insana ulaşabilme potansiyelleri varken ders BELGELİĞİ lokal bir oluşumdur. ders BELGELİĞİ özellikle öğrencilerine kendi öğrenme alanlarını yaratma özgürlüğü tanınması bakımında daha bireysel ve esnek bir alan olarak yorumlanabilecektir. Bauhaus Okulu tasarım odaklı uygulamaları ile diğer iki modelden ayrılmaktadır. Köy Enstitüleri, kırsal kalkınmaya katkıda bulunmayı hedefleyen, tarım ve zanaat gibi pratik alanlarda eğitim veren bir model iken, ders BELGELİĞİ sanat eğitimine odaklanarak, öğrenciyi yalnızca teknik açıdan değil, aynı zamanda kültürel ve düşünsel açıdan geliştirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca her iki model de öğrenciyi aktif öğrenme sürecine dahil ederken, Köy Enstitüleri daha çok işlevsel bilgi ve beceri kazandırmaya yönelik bir eğitim sunar.

Bazı katılımcılar ise Bauhaus ile ders BELGELİĞİ arasında hiçbir benzerlik göremediklerini ifade etmişlerdir. Bu görüşe sahip katılımcı sayısı dikkat çekmemek ile birlikte değerlendirilmeye değerdir.

Bauhaus Okulu'nun çıkış noktası *Arts&Crafts Hareketi* olması dolayısıyla bu hareketin temel amacının sanat ve zanaati kaynaştırma yoluyla sanatın hayatla olan ilişkisini güçlendirmek olduğu vurgulanarak ders BELGELİĞİ'nden ayrıştığı dile getirilmiştir. Bauhaus, sosyal alanlarla ilişkili olmak ile birlikte odak noktasının tasarım olduğu vurgulanmıştır. dB'nin çıkış noktasının isminden de anlaşılacağı üzere BELGELİK, yani arşivleme, bir bellek oluşturma kaygısı olduğu, bu bakımdan bu coğrafyaya özgü bir problemi ele aldığı ve çözüm önerisini de içinde barındırdığı, sanat eğitiminde eğitim süreçlerini belgelemek ve geleceğe aktarmanın dB için kritik önem taşıdığı ifade edilmiştir.

ders BELGELİĞİ özellikle "BELGELİK" yani arşive verdiği önem ile diğer iki modelden ayrıştığını belirtmek önem arz etmektedir. ders BELGELİĞİ eğitim ve BELGELİK konusunu ilişkilendirirken Mengüşoğlu'nun ifadelerini kendisine hatırlatacaktır;

Sanat eğitimi ve diğer eğitim alanlarında yapıp-edilenler kıymetlendirilmeden kendi süreçlerinde sonlanıyor. Eğitim hafızayla ve belgelikle (arşivle) yaşayan bir vücut haline geldiğinde büyüyen bir zincir oluşturabilmeyi sağlıyor. Sanat eğitiminde yaratıcı olmak için önemli olan kıyas alanlarıdır. Kıyas alanlarını çoğaltmak insanın geçmişle olan bağı

yaşatmakta yatar. Kıyas alanları hesaplaşmaları da beraberinde getirir. Yaşadığımız çağın bizi nereye götüreceğini bilememekteyiz. Bununla beraber bellek, belgelik ve hafıza kavramları eğitimle ilişkilendirilerek varoluşsal çabalara destek olur. Mengüsoğlu'na göre sanat ve sanat eğitimi birbiriyle ilişkilidir ve çabaları ileriye dönüktür. Sanat, hayatın nereye gideceğini gösterir, sanat önceden davranır; sanat daima önce davranmıştır çünkü sanat gelmekte olanı önceden yaşar, gelmekte olanı önceden kavrar. Sanat var olan sanat ürünlerine dayanır; fakat yine de yeni bir şey meydana getirir. (Mengüsoğlu, 2017, s. 328)

Günümüzde sanat eğitimi veren kurumları incelediğimizde Bauhaus Okulu'nun etkili bir model olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye'deki sanat eğitiminin gelişimine bakıldığında Bauhaus eğitim modelinin sanat eğitimine yeni bir boyut getirdiği fark edilecektir. Köy Enstitülerinin kuruluş aşamasında da Bauhaus ilham verici bir rol üstelenmiştir. ders BELGELİĞİ'nin ortaya çıkışına ve gelişim sürecine bakıldığında ise Köy Enstitüleri'nin kuruluş aşamasında olduğu gibi dünyadaki modeller incelenerek bir altlık oluşturulmamış, ihtiyaç temelli bir yola çıkış ve birikim süreci söz konusu olmuştur. Ancak böylesi bir yöntem ile kendiliğinden, kendi hikayesinden beslenerek kök salan bir oluşumdan bahsederken, ders BELGELİĞİ özgün yanları olmakla birlikte Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri ile benzerlikler taşımaktadır. Her ne kadar Bauhaus Okulu farklı bir coğrafyada temelde *Arts&Crafts Hareketi* ile kurulmuş da olsa Dünya'nın birçok bölgesindeki sanat eğitimine farklı yönleriyle de etki etmiştir. ders BELGELİĞİ Atölyesi ise Bauhaus Okulu ile yola çıkış öyküsü farklılaşmak ile birlikte kesiştiği alanlar da mevcuttur. Tüm bu değerlendirmeler göz önünde bulundurulduğunda ders BELGELİĞİ'nin Köy Enstitülerinin daha çok izini taşıdığı vurgulanabilir.

Salt ders BELGELİĞİ'ne baktığımızda belki tekrardan vurgulamak gerekir ki, ders BELGELİĞİ hazır bir program üzerinden hareket etmemiş ancak ders notları, gazete konuları, uygulama biçimleri, inceleme alanları ve kaynak kitaplar üzerinden yol haritasını görebiliriz. Bu durum onun özgünlüğünü sağlayan önemli bir dayanaktır.

Bauhaus Okulu, Köy Enstitüleri ve ders BELGELİĞİ oluşumlarının/modellerinin yetiştirmeyi amaçladığı bireylerin özelliklerine bakıldığında ise; bencil olmayan, yaratıcılığı gelişmiş, sorumluluk sahibi, kendine güvenen, üretken, eleştirel düşünen, araştırmacı, cesur, tutumlu, sağlıklı, kendi varlığına yabancılaşmamış, kolektif bilinci gelişmiş, dayanışmayı önemseyen, hoşgörülü bireyler olması bakımından dikkat çekmektedir. Söz konusu niteliklere sahip insan tipi ise mevcut eğitim sisteminin oluşturduğu insan tipine zıt niteliklere sahip olduğu belirtilebilir.

Tüm bunlardan hareketle değerlendirmelerimi bazı sorular ile sonlandırmak isterim;

Bugün ders BELGELİĞİ hangi yönleriyle sanat eğitiminde farklı bir yere sahiptir?

Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerinin izlerini taşıyan ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılması ile sanat eğitimi alanında nasıl bir eksiklik tamamlanabilir?

5. Sonuç Yerine

Araştırmanın tamamı ele alındığında; Bauhaus Okulu'nun, Köy Enstitüleri'nin ve ders BELGELİĞİ Atölyesi'nin sanat eğitimi alanında ortaklaştıkları alanların mevcut olduğu ilgili literatürden ve yapılan mülakatlardan süzülerek ortaya konulmuştur. Her bir oluşum; yaratıcı, araştırmacı, toplumsal duyarlılığı gelişmiş, eleştirel düşünebilen, sorumluluk sahibi ve kendi varlığına yabancılaşmamış bireyler yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Ayrıca çalışma prensiplerinin bir arada yaşamayı ve kolektif bilinci canlı tutmayı desteklediğini de söylemek gerekir. ders BELGELİĞİ'nin diğer iki eğitim modelinden özellikle ayrıştığı yönü ise sanat eğitiminde BELGELİĞE (arşive) verdiği önem olacaktır.

1995 yılında H. Avni Öztopçu'nun çabaları ile ilk adımları atılan ders BELGELİĞİ, bugüne değin resim eğitiminde çok yönlü bir bakış açısı ile öğrencilerin üretim alanlarının genişlemesine ve öğrencilerin gönüllü katkıları ile kolektif bir hafızanın oluşmasına imkan tanımıştır. Bugün ders BELGELİĞİ dendiğinde resim bilgisinin içerisinde eş zamanlı olarak felsefeyi, doğayı, müziği, dili, tarihi barındıran bir yapıdan bahsediyoruz. Disiplinlerarası/bağlantısal şekilde düşünmeyi öğreten, bunu da tam olarak ihtiyaç kaynaklı bir noktadan var eden, soru sormayı, sorgulamayı, eleştirel düşünmeyi mümkün kılan bir atölye yapısı olarak ders BELGELİĞİ aslında salt biçimi görmeyi esas alan resim öğretimi görevini üstlenmemektedir. Ancak buradan biçimi görmenin kıymetsiz olduğu anlaşılmalıdır. ders BELGELİĞİ atölyesinde hayatı, doğayı, insanı görmenin ön şartı öncelikle biçimi görmek olarak nitelenebilir. Biçimi bir tenkitçinin değil kendi gözüyle gören insan ise kendine kılavuzluk edebilecek bir konuma erişebilir.

Tarihsel geçmişiyle birlikte adeta bir müze niteliği taşıyan ders BELGELİĞİ, ilerleyen süreçte *sanat eğitim müzesi* kimliği ile varlığını sürdürmeye devam etmek istemektedir. Bu çıkarıma ise bu araştırma projesi kapsamında yürütülen mülakat formlarının değerlendirilmesi ile ulaşılmaktadır.

Toplumun bilimsel, sanatsal ve kültürel belleğinin somut göstergesi olan müzeler, Gerçek'e (1999, 11) göre, zamanda ve mekânda dağınık olarak bulunan nesnelere bir araya getirilerek geçmişle bugün arasında köprü kurmaktadır. Müzenin zaman ve mekânla kurduğu bu köprü, insanlığın biriktirdiği tüm ortak mirasın yeni kuşaklara aktarımını sağlamaktadır. Bu nedenle ki başlangıçta sergileme işlevi ön planda olan müzeler bugün için birer eğitim kurumu olarak da işlev görmektedir. (Bülbul, 2017). Sanatta BELGELİK (arşiv) denilince akla ilk müzeler gelmektedir. Sanatın arşiv yönü müzelerle sınırlı olarak gösterilmektedir. Sanat, müzelerle ve

belgelikleriyle tarihselleşir. Müzeler içinde geçmişi barındırır. Sanatın ve zamanın- tarihin- hakikatin ölçüldüğü en saygın kurumlardan biri de müze olmuştur. Müze mekânında onun hükmettiği zamanın geçmişini sahneler. Sanat, tarihi; sanatı meşrulaştırır. (Artun, *Sanat Müzeleri*, 2022, s. 60)

ders BELGELİĞİ mezunu Selin Yağmur Sönmez 25 Temmuz 2024'te Açık Radyo'da Hülya Denizalp'in hazırlayıp sunduğu Toplumsal Dönüşüm için Sosyal Girişimcilik Programında ders BELGELİĞİ'nin ilerleyen zamandaki planlarına ilişkin olarak aşağıdaki ifadeleri dile getirmiştir;

“Bir ders BELGELİĞİ Müzesi kurma hayalimiz var bizim. Bunu doğanın içerisinde yapmak istiyoruz, bu Erzincan olabilir şeklinde bir fikir vardı. Avni Hoca'mızın Erzincan ile ilgili de bir arşiv çalışması var çünkü. Veya başka bir yerde, tarım yapılmayan bir arazide, doğanın içerisinde bir sanat eğitimi yerleşkesi olabileceğini düşünüyoruz. Bu arada yaz okulları olabilir, insanların yöre halkının gelip katılabildiği... Yani sadece oradaki öğrencilere değil herkese açık bir alan olarak, bir müze olmasını hayal ediyoruz. Yalnız bu müzeyi de standart bir müze olarak düşünmemek gerekiyor, yaşayan bir müze olmasını istiyoruz. Biliyorsunuz doğa ile sanat arasındaki ilişkiyi kurmayı hedefleyen bu tarz oluşumlar giderek arttı. Bunu de kendi bakışımızla yani sanat eğitimcilerinin bakışıyla ele alıp yeni bir etkileşim yaratmak istiyoruz, bütünsel anlayışı oraya taşımak istiyoruz. Yapılacak çok şey var, aşamalı bir proje. İlk aşama belki dernek olabilir, daha sonrasında vakıf olabilir. Aslında bu radyo programının bizim için bir ses olabileceğini de düşünüyoruz. Çünkü başta da bahsettiğim gibi herkese açık olmak istiyoruz.”

ders BELGELİĞİ Müzesi'nin ise nasıl gerçekleşebileceği, bu yaratımda rol üstlenebilecek itici güçlerin kimler olması gerektiğini düşünülürken Mahir Polat'ın aktarımıyla Yüksel Dinçer'in Koruma'ya ilişkin olarak ifadeleri hatırlanabilir;

“Koruma bir 'Soylulaştırma' eylemi olmamalı. Korunan yerde yaşayanlar, onları yaratanlar orada yaşamaya devam etmeli. Aksi, kültürel korumanın deformasyonu olur.”

ders BELGELİĞİ Müzesi düşüncesinin de bu odak noktadan hareketle geliştiğini söyleyebiliriz. Atölyeler ve tüm kol faaliyetlerinin, kurulması hedeflenen müze bünyesinde var olmaya, kendini iyileştirerek yaşamaya devam etmesi amaçlanmaktadır. Yapılan resimlerin, söyleşilerin, yazılan gazetelerin, her türlü deneysel çalışmanın yer bulduğu BELGELİK, bir öğretim üyesinin başlattığı yürütücülüğünü yaptığı ve tüm üretim süreçlerinde öğrencilerin gönüllü olarak bulunduğu bir oluşum olduğundan bir Müze fikrinin ortaya çıkması, şekillenmesi ve hayat bulması da ancak ve ancak bir öğrenci hareketi olarak karşımıza çıkabilir. Böylesi bir arşiv çalışmasının sadece bir kurum/kuruluş tarafından sahiplenilerek bir üst aşamaya taşınması ise bir soylulaştırma eylemi olarak nitelendirilecektir.

ders BELGELİĞİ Müzesi fikri ele alındığında 1995 yılından bu yana korunan BELGELİK geçmişle kurduğu köprüyü izleyicisine sunarken, Müze, bir eğitim kurumu olarak içerisinde yaşayan farklı atölyeler ile işlevini sürdürmeye devam edecektir.

Araştırma Projesi kapsamında ders BELGELİĞİ öğrencisi/mezunu ve BELGELİK çalışmalarını dışarıdan takip eden farklı meslek gruplarından olmak üzere toplam 62 kişinin katılımı ile gerçekleşen mülakatlarda katılımcılara;

ders BELGELİĞİ eğitim modeli sizce yaygınlaştırılmalı mı? Mevcut atmosferde sizce buna ihtiyaç var mı? Bu nasıl olabilir? Konuya ilişkin olarak düşünceleriniz nelerdir? sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcılardan Zekeriya Ezelhan bu modelin yaygınlaştırılmasını aşağıdaki şekilde gerekçelendirmektedir;

“ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılması, özellikle ülkemizdeki sanat eğitimi sisteminin daha derinlemesine düşünme ve yaratıcı üretim eksikliklerini gidermek açısından oldukça önemli. Mevcut sistem, genellikle ezbere dayalı ve bireysel yaratıcılığı sınırlayan bir yapıda. ders BELGELİĞİ, sanatın sadece teknik bir beceri değil, aynı zamanda düşünsel, felsefi ve disiplinler arası bir süreç olduğunu vurguluyor. Bu model, öğrencilerin sanatçı kimliklerini geliştirmelerine olanak tanır ve sanatı yaşamla birleştirir. Bu modelin yaygınlaştırılması, sanat eğitimi veren okullarda ders içeriklerinin yeniden düzenlenmesi ve sanatın yalnızca bir beceri değil, bir düşünce sistemi olarak ele alınmasıyla sağlanabilir. Özellikle doğa, felsefe ve diğer disiplinlerle olan bağlantının güçlendirilmesi, sanat öğrencilerinin daha derin bir anlayış kazanmasını sağlar. Bu, sanat öğretmenlerinin de aynı şekilde yeniden eğitilmesi ve sanatçı kimliklerinin güçlendirilmesiyle desteklenmelidir. Sonuç olarak, ülkemizde sanat eğitiminin yaratıcı, özgür ve disiplinler arası bir yapıya evrilmesi için ders BELGELİĞİ modeli kritik bir rol oynayabilir. Bu, sanatı sadece teknik bir beceri değil, insanı derinleştiren bir süreç olarak gören yeni bir anlayışı teşvik eder.”

Katılımcılardan Merve Çiftcibaşı, ders BELBELİĞİ modeline duyulan ihtiyacı ‘zaman’ boyutu üzerinden ele almaktadır;

“...İnsan tarihsel yapısını unutarak hayatın hızında kaybolmalar yaşamaktadır. Durup düşünebileceği, sorular sorabileceği alanlara ihtiyaç duyar. İnsanın bu durumunun temelinde eğitim de vardır. Eğitimin gelir geçer durumu, süresiz bir eğitimle tarihsel yapı kaybolmaktadır. Geçmiş unutan sadece ‘an’da yaşayan bir insan yapısı meydana gelmiştir. Geçmişle yüzleşen, zamanın boyutlarındaki bağı güçlendirmek için belgelik ve bellek gibi kavramlar karşımıza çıkmaktadır. ders BELGELİĞİ eğitim modeli Belgelik ve bellek kavramlarını eğitime dahil ederek zamanın boyutlarını eğitimle ilişkilendirmektedir. Süreçlerin anlamlandırıldığı, kuşaktan kuşağa oluş halinde olan bir eğitim sisteminin günümüzde yer alması gerekir. ders BELGELİĞİ eğitim modeli daha görünür hale gelerek farkındalık yaratabilir ve bir örnek olabilir.”

Katılımcılardan Deniz Bozkurt ise ortaya çıkabilecek yapının bir üniversite bünyesi dışında var olmasının olabilirliği üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur;

“ders BELGELİĞİ, üniversitesi bünyesi dışında, daha geniş fiziksel bir mekanda, workshopların, üretimin, panellerin, sergilerin, atölyelerin, kısa dönem eğitimlerin olduğu bir oluşuma dönüşebilir diye düşünüyorum. Nesin Matematik köyünün başka bir versiyonu olabilir. İhtiyaç olması konusu tartışmaya açılabilir tabi kanımca burada önemli olan, öğrencileri ya da mezunlarından bu yönde gelen bir motivasyon/istek olup olmadığına bakmaktır. Lakin var ise, o zaman ihtiyaç da vardır demektir. Üniversite bünyesi dışında olmasının ders saati sınırlaması olmadan daha özgür bir ortam sağlayacağını düşünüyorum.”

Katılımcılardan Hayat Sena Özhan BELGELİK kollarına vurgu yaparak modelin yaygınlaştırılmasını desteklemektedir;

“İnsanın doğaya, bulunduğu topluma, dünyaya ve hepsinden önce kendisine karşı açık olması gerektiğini savunan ve sosyal gelişmeyi hedefleyen ders BELGELİĞİ eğitim modeli kesinlikle

yaygınlaştırılmalı. Okullarda bu ilkeleri hedefleyecek şekilde aynı BELGELİK kollarında olduğu gibi- resim, müzik, felsefe, dil, tarih vb. teorik dersler verilip bunları destekleyecek uygulamalar yapılmalı.”

Özkan Eroğlu ise ders BELGELİĞİ modelinin yaygınlaştırılmasını, bir eğitim müzesine dönüşmesini birçok farklı açıdan ele almaktadır;

“ders BELGELİĞİ eğitim modeli, sanat eğitimine disiplinler arası, öğrenci merkezli ve yaratıcı bir yaklaşım getiren önemli bir girişim olarak Türkiye’de sanat eğitiminin gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda, modelin yaygınlaştırılması, sanat eğitimine zenginlik katacağı gibi öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık gibi becerilerini geliştirmelerine olanak tanıyacaktır. ders BELGELİĞİ’nin sunduğu atölye çalışmaları ve disiplinler arası etkileşim, sanat eğitimine tek yönlü bir bilgi aktarımının ötesinde, öğrencilerin sanat ile doğrudan bir bağ kurmalarını sağlamaktadır. Bu modelin farklı üniversitelerde, hatta liselerde ve diğer sanat eğitim kurumlarında uygulanması, sanata ve eğitime bütünsel bir bakış açısı getirebilir. Bu nedenle yaygınlaştırılması gerekir. Bu modelin kaybolmaması için de bir müze ile desteklenmesi önemli gözükmektedir. Zira ders BELGELİĞİ Avni hocamız ile hayat bulmuş bir proje olmakla birlikte AEF Resim-İş Öğretmenliği programına eklenmesi gerekir diye düşünüyorum. Yani müfredata bir anasanat dalı olarak eklenerek disiplinler arası bir atölye olarak hayat verilebilir. Böylece sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulabilir.

Bir ders BELGELİĞİ Müzesi fikri ise oldukça yenilikçi ve önemli bir katkı sunabilir. Bu müze, yalnızca sanat eserlerini sergilemekle kalmaz, aynı zamanda sanat eğitiminde kullanılan yaratıcı süreçleri ve disiplinler arası çalışmaları da belgeyerek ziyaretçilere farklı bir öğrenme ve deneyim alanı sunar. Müzede, sanat, doğa, felsefe, müzik gibi alanlarda atölyelerin yer alması ve sanatın farklı disiplinlerle ilişkisinin gözler önüne serilmesi, sanatın eğitsel boyutunu topluma tanıtabilir. Böyle bir müze, sanat eğitimi alanında yenilikçi bir öğrenme merkezi haline gelebilir ve Türkiye’de sanatın geniş kitlelerle buluşturulmasına katkıda bulunabilir.

Günümüz atmosferinde böyle bir yaklaşıma kesinlikle ihtiyaç var. Dijitalleşme ve hızlı bilgi akışı çağında sanat, insanların duygusal ve entelektüel gelişimlerine katkı sağlayan önemli bir alan olarak öne çıkıyor. Özellikle yaratıcı düşünme ve eleştirel bakış açısına olan ihtiyaç, sanatın eğitimde daha fazla yer almasını gerekli kılıyor. Sanat eğitiminin sadece teknik bilgi aktarımıyla sınırlı kalmaması, öğrencilerin sanatın doğasıyla etkileşime geçmesini sağlamak, onları topluma daha bilinçli bireyler olarak kazandıracaktır.

Sonuç olarak, ders BELGELİĞİ’nin yaygınlaştırılması ve müzeleşmesi, hem sanat eğitimine yeni bir soluk getirebilir hem de Türkiye’nin sanat eğitimi anlayışına disiplinler arası ve öğrenci merkezli bir katkı sunabilir. Bu tür projeler, sanatı sadece bir öğrenme nesnesi olarak değil, aynı zamanda toplumu dönüştürebilecek güçlü bir araç olarak gören yaklaşımları teşvik eder.”

Son kertede ders BELGELİĞİ, BELGELİĞE verdiği anlam ve uygulama boyutları ile sanat eğitiminde ayırt edilebilecek bir yere sahiptir. Hafızası olan bir sanat eğitimi geçmişi görünür kılarken geleceğe ilişkin olarak da bir iz bırakabilir.

Takiyettin Mengüşoğlu’na göre insan yeteneği sayesinde geçmiş kök salar ve geçmişin etkisi altında kalır. “Şimdi” içinde olup biten her şey, bütün yapıp-etmelerimiz, sırtında geçmişin damgasını taşır (Mengüşoğlu, s. 189). Eğitimde ancak bir kuşaktan diğerine aktarılan bilgi ve tecrübeler bir kıyaslama alanı yaratabilir aksi halde insan kendi ile başlayıp ötekileri yok sayacaktır. “Ötekiler yok sayan” bir düzen ise kendini sıfır noktasına itecektir.

Eleştirel düşünme, geçmişe dayanan sorgulamalar ancak eğitimi arşivleyen, belgeleyen eğitim ortamlarında gerçekleşebilecektir. Bu bakımından ders BELGELİĞİ eğitimin hafızasını tutarak edinilen bilgi ve deneyimlerin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamaktadır. Bu aktarma işlemi geçmiş olduğu gibi bir aktarmadan öte sorgulamalar yaparak bireysel hesaplaşmaları beraberinde getirecektir. ders BELGELİĞİ alanının “hakiki insanı” nı yetiştirmeyi önemserken bunu öncelikle kendi tarihini koruyarak yapmaya çalışmaktadır.

ders BELGELİĞİ’ni bugün sanat eğitiminde farklı bir konumda değerlendirmemizi sağlayan bir diğer nokta ise dört duvar arasında sıkıştırılmış, hafızası olmayan eğitim alanlarına bir alternatif oluşturuyor olmasından ileri gelmektedir. Bulduğu atölye ortamına ilişkin olarak belgelenmeler ile karşılaşan sanat öğrencisi keşif sürecini farklı kol çalışmaları ile destekleyebilmektedir. Ve yapılan tüm çalışmalar insanı birçok yönden kuşatmakta ve insanlaşma sürecini olumlu yönlerde etkilemektedir.

Bugün bir üniversite çatısı altında çalışmalarını sürdüren ders BELGELİĞİ bir sivil toplum kuruluşu yapılanması ile yoluna devam edebilecek deneyim ve birikime sahiptir. İlerleyen süreçte ise bir eğitim müzesi olarak çalışmalarını sürdürmeye devam ederek sanat eğitimi veren kurumlar için bir örnek teşkil edebilir. Böylelikle ders BELGELİĞİ kendisi özerk bir kuruluş olarak faaliyet alanını ve ulaştığı kitleyi de genişletebilecektir.

1995 yılından bu yana emeğin, kolektif hafızanın, özverinin izlerini hafızasında taşıyan ve bu önemli birikim sürecini daha fazla insana, gelecek nesillere aktarmak isteyen ders BELGELİĞİ, gönüllüleri ile birlikte çalışmalarını devam ettirmekte ve farklı çatılar altında da hikayesini dönüştürerek, iyileştirerek devam ettirme çağrısını ilgili olabilecek kişi ve kurumlara ulaştırmaktadır.

KAYNAKÇA

Afacan, A.F. (1993). *Talip Apayadın: Bir Sancının Varlığında Direnen Yazar*. Öğretmen Dünyası, 14 (168), 29-30.26.

Ak, Bircan, (2011). *"Bauhaus, Schneck ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu"*, *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss: 313,314,317,318.

Akbulut, U. (2024). *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nın Tarihi Süreç İçerisindeki Değişim Etkenlerinin İncelenmesi; Bu Etkenlerin Eğitime Yansıması*. Doktora Tezi. İstanbul.

Alıç, M. (1990). *Yönetim Açısından Köy Enstitüleri*. Eğitim Fakültesi Dergisi. 3(1), 21-27.

Alkan, C. (1991). *Çağdas Eğitim Açısından Köy Enstitüleri Uygulamalarının Değerlendirilmesi*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 4(1-2), 1-6.

Aliçavuşoğlu, Esra, (2011), *"Bauhaus Geleneği ve Günümüz Sanatına Yansımaları"*, *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss:23.

Altunya, N. (2000). *Köy Enstitülerinin Düşünsel Temelleri*. Ankara: Özkan Matbaacılık.

Altunya, N. (2002). *Köy Enstitüleri*. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi. Yıl:3 Sayı:26.

Altunya N. (2014). *Köy Enstitüsü Sistemi Toplu Bakış*. (4. Baskı). İstanbul: Yeni Gün Haber Ajansı.

Araştırma Kurulu, (1993), *Çağdas Eğitim ve Köy Enstitüleri*. İzmir.

Arslan,S. (2019). *Bauhaus 100. Yılında: Bauhaus Dokuma Atölyesi ve Dokuma Kulturunun Çağdas Sanata Dahil Edilme Süreci*. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. 65, s. 187-203. doi: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3451>.

Artun, A., E.Aliçavuşoğlu. (Der.). (2009). *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı Türkiye'de Mimarlık*. Sanat, Tasarım Eğitimi ve Bauhaus. İstanbul: İletişim Yayınları.

Artun, A., (2011), *"Geometrik Modernlik: Bauhaus Enternasyoneli ve Türkiye'de Sanat"*, *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss:193.

Artun, A., (2022), *Sanat Müzeleri – 1, İletişim Yayınları, İstanbul*.

Aslier, M. (1991). *Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kılavuzu*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.

Aslier, Mustafa, (2011), "*Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu Eğitim İlkelerinin Uygulanmasında Alman Bauhaus ve Werkkunstschule Adlı Okulların Etkinlikleri*", *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss:304,305,307.

Atlıhan, Şerife, (2011), "*Cumhuriyet'ten 1970'li Yıllara Kadar Öğretmen Okullarındaki Sanat Eğitiminde Bauhaus Benzeri Uygulamalar*", *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu. ss:452,454,455,462,464.

Başaran, M. (1974). *Tonguç Yolu, Köy Enstitüleri, Devrimci Eğitim*. İstanbul: Varlık Yayınları.

Başaran, Mehmet, (1999), *Devrimci Eğitim Köy Enstitüleri (Tonguç Yolu)*. Papirüs Yayınları.

Binbaşioğlu, C., (Ocak1998) *Eski Milli Eğitim Bakanlarından Mustafa Necati'nin Türk Eğitim Tarihindeki Yeri*. Çağdaş Eğitim Dergisi., S.239, s:6-12, Ankara.

Bingöl, Y. (1993). *Bauhaus ve Endüstriyel Gelişmenin Sanat Eğitimine Etkileri*. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sempozyumu, 20-23 Mayıs, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Boduroglu, S. K. (2010). *Türk Sanat Eğitiminin Tarihsel Gelişimi ve Bauhaus Ekolünün Türk Sanat Eğitimine Yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskisehir.

Bora, M. (2000). *Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Plastik Sanatlar Eğitimi Programlarının Sorunlarını Belirleme ve Bir Program Önerisi*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Bülbül, H. (2017). Müze ile eğitimde bir seçenek olarak "second life" müzeleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 46(214), 167-180.

Celbiş, Ü. (2009). *Bauhaus'un Alman Tasarım Kültürüne Etkileri*. *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Çetin, K. (2004). *Köy Enstitülerinde Okuma Alışkanlığı Ve Sanat Etkinlikleri. Köy Enstitüleri Ve Öğretmen Yetiştirme. Panel Tartışmaları*. (Yayına hazırlayan: Ayşe Çakır İlhan, Fatma Hazır Bırakmaz). AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. No:195.

Çiftçiabaşı, M. (2023). *Belgeliğin Sanat Eğitimine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Çukur, D. (2008). *Köy Enstitüleri Eğitim Modelinin Hedeflediği İnsan Tipi Ve Türkiye'de Yapılmış Tezlerde Köy Enstitüleri*. *Toplum ve Demokrasi*. 2 (4), 151-152.

ERDEN, E. (2019), *Bauhaus Ekolünün Erken Cumhuriyet Dönemi Modernleşmesi Üzerine Etkileri: 1933'de Almanya'dan Göç Eden Bilim İnsanlarının Türkiye Sanat Eğitimine Katkıları*. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Anasanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Dilmaç, O. (2010). *1914-1940 Yılları Arasında Avrupa'da Eğitim Alan Sanatçılarımızın Ülkemizdeki Sanat Eğitime Katkıları*. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 13(23), 63-78.

Erkmen, N. (2009). *Bauhaus ve Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi*. Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Erkoç, G. (2024). *Çok Partili Dönemde Tiyatro Ortamı ve Kimlik Arayışı*, Erisim tarihi: 13 Ağustos 2024, dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/13/1190/13745.pdf. ss. 17-25.

Eti, S. (1971). *Çağdaş Sanat*. İstanbul: Karaca Ofset.

Etike, S. (2001). *Cumhuriyet Dönemi Resim Eğitimi*. Ankara: Güldikeni Yayınları.

Forgacs, E. (2017). *Bauhaus 1919-1933*. (A. Tümertekin, Çev.). İstanbul: Janus.

Gropius, W. (1967). *Yeni Mimari ve Bauhaus*. (Ö. Aksoy-E. Aksoy, Çev.). İstanbul: Mimarlar Odası Kültür Yayınları.

Gombrich, Ernst Hans (1997). *Sanatın Öyküsü*, (E. Erduran, Ö. Erduran, Çev.), İstanbul: Remzi Kitabevi.

Gur Ustuner, S. (2018). *Tekstilde Sanat ve Tasarımın Endüstri İle Buluşması: Bauhaus Dokuma Atölyesi*. Sosyal Bilimler Dergisi, 5(19), 235-252.

Hoşgörür, V. (2010). *Eğitim Tarihimizde Bir Rapsodi (Köy Enstitüleri)*. Eğitim ve Ekin Dergisi. 290, 23-27.

İpşiroglu, N. / İpşiroglu, M. (1988). *Sanatta Devrim*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

İpşiroglu, N. / İpşiroglu, M. (1993). *Sanatta Devrim*. Remzi Kitabevi, İstanbul.

Kara, M. (2009). *Türkiye ve Uluslararası Bauhaus Sanat ve Tasarım Fakültelerinde Grafik Eğitimi Program İçerikleri ve İşleyişler*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Kartal, S. (2008). *Toplum Kalkınmasında Farklı Bir Eğitim Kurumu: Köy Enstitüleri*. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (1), 23-36.

Kaplan, M. (2002). *Aydınlanma Devrimi ve Köy Enstitüleri*. Ankara T.C Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Kurtuluş, Y. (2003). *Tonguç ve Eğitim İlkeleri*. Cumhuriyet, 23.06.2003.

Kocabaş, K. (2012). *Memleket Yazıları*. İzmir: Yeni Kuşak Köy Enstitüler Derneği Yayınları.

Koçan, H. (2005). *Bir Düş Tanımlaması*. İstanbul: Marmara Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanları Sergisi.

Kurtuluş, Y. (2002). *Sanat Eğitimi Hareketi ve Tonguç*. Eğitim ve Bilim, 123, 31-34.

Kurtuluş, Y. (2004). *Aydınlanma ve Köy Enstitülerinde Sanat Eğitimi*. Yeniden İmece. Sayı 4.

Köksal, Duygu, (2011), *Cumhuriyet İdeolojisi ve Estetik Modernizm: Baltacıoğlu, Yeni Zamanlar ve Bauhaus, Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss.245, 246, 249, 254, 255.

Mengüşoğlu, T. (2017). *İnsan Felsefesi*, Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Ülkü, C. (2008). *Sanat Eğitimi, Sanat ve Köy Enstitüleri*. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 4, Sayı 1, s. 37-45.

Üstünipek, M. (2005). *Cumhuriyetin İlk Yıllarında 'Öteki'nin Ressamı Olmak ve Malik Aksel*. Journal of Istanbul Kültür University. (1) 19-26.

Ortaş, İ. (2005). *Ülkemizin Kaçırıldığı En Büyük Eğitim Projesi: Köy Enstitüleri*. Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Eleştirel-Yaratıcı Düşünme ve Davranış Araştırmaları Laboratuvarı Pivolka. 4 (17),3-8.

Özay, S. (2001). *Dünden Bugüne Dokuma Resim Sanatı*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Özdemir, O. (2008). *Köy Enstitüleri ve Yeni Ortaçağın Eğitim Sorunu*. Mersin Eğitim Fakültesi Dergisi. 4 (19), 46-54.

Özsezgin, K. (2011). *"Yeni Adam, Baltacıoğlu ve Sanat", Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*, Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss.273

ÖZSOY, V. (2003), *Görsel Sanatlar Eğitimi; Resim-İş Eğitiminin Tarihsel ve Düşünsel Temelleri*, Ankara.

Pekmezci, H. (2011). *III. Bauhaus Etkisindeki Eğitim Programları, Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. Der. Ali Artun ve Esra Aliçavuşoğlu, ss.289, 291, 292.

Pekmezci, H. (2019), *Yeni Bir İnsan, Yeni Bir Toplum Tasarımı: Bauhaus ve Gazi Eğitim*. Dosya 44, s. 55-60.

Soner, T. Ş. (2007). *Endüstrileşme Sürecinde Tasarım ve William Morris*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Anasanat Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Şahhüseynoğlu, H. N. (2007). *Bozuk Düzendeki Yaşam*. Ankara: Anı-Berfin Yayınları.

Telli, H. (2024). *Neden Sanat Eğitimi*. Yeniden İmece Dergisi, 4. (<http://ttkb.meb.gov.tr/>)-15.12.2008.

Tonguç, E. (1997). *Bir Eğitimi Devrimcisi: İsmail Hakkı Tonguç — Yaşami, Öğretisi, Eylemi*. Ankara: Güldikeni Yayınları.

Türkoğlu, P. (2004). *Tonguç ve Enstitüleri (2. Basım)*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Seçilmiş söyleşiler için;

<https://www.youtube.com/watch?v=D8OhlUL6i8I>

<https://www.youtube.com/watch?v=Gqo4PkkHOVQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=5cgbrHwIX9w>

https://www.youtube.com/watch?v=3gQGfTea_Bs

<https://www.youtube.com/watch?v=y0R51x3LeDA>

EK-1

BAUHAUS OKULU'NUN TÜRKİYE'YE YANSIMALARI: SANAT EĞİTİMİNDE BİR KÖY ENSTİTÜLERİ PRATİĞİ; "ders BELGELİĞİ" ATÖLYESİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

2024 Yılı Salt Araştırma Fonları - ders BELGELİĞİ Projesi

Mülakat Soruları ve Yanıtları

(Öğrenci ve Mezun)

Adınız Soyadınız

1. Zülal Dicle Cengiz
2. Nalin Yeşilbaş
3. Leyla Mengüç
4. Tuğba Muslu
5. Melih Yavuz
6. Zeynep İdil Özmen
7. Elif Yılmaz
8. Aslı Ekinci
9. Muhammed Ali Öztürk
10. Aslıhan Mumcu
11. Elvan Eyüboğlu
12. Selman Şahin
13. Esra Bayburt
14. Zeynep Habiboğlu
15. Mine Kılıç Nacar
16. Cennet demir
17. Feride Keleş
18. Ayşe Kübra Taşçı
19. Zekeriya Ezelhan
20. İzzet Eray Kilicay
21. Merve Çifcibaşı
22. Deniz Bozkurt
23. Hayat Sena Özhan
24. Burcu Pehlivan
25. Şeyma Kaya
26. Aras Yazıcı
27. İbrahim Kaymaz
28. Hatice Bayram
29. Savaş Kayhan
30. Dilberay Köle
31. Nur Vural
32. Sinan Orakçı
33. Hasan Çevik
34. Senem Büşra Akyüz
35. Ahmet Doksanoglu
36. Beyza İrem Tokgöz
37. Selin Yağmur Sönmez
38. Serdar Oruç
39. Fatih Aydın
40. Cansu Tanrısever
41. Semra Güler
42. Okay Özkan
43. Yıldırım İnal
44. Deniz Gökdoğan

Öğrenci olduğunuz dönem?

1. 2016-2020
2. 2022-2025
3. 2019-2023
4. 2015-2019
5. 2016-2023
6. 2024
7. 2020-2024
8. 2017-2022
9. 2020-2022
10. 2013-2014
11. 2001-2005
12. 2001-2005
13. 2008-2012
14. 2010-2014
15. 2018-2022
16. 1999-2018
17. 2011-2015
18. 1998-2002
19. 2023-Halen
20. 2007-2012
21. 2015-2023
22. 2022
23. 2023-2024
24. 2002-2006
25. 2017-2021
26. 2012-2018
27. 2009-2013
28. 2022-2026
29. 2012- 2016
30. 2007-2011
31. 2023-2024
32. 2017-2018
33. 2007-2011
34. 2023-2024
35. 2017-2018
36. 2000-2004
37. 2016-2020
38. 2004-2008
39. 4. Sınıf
40. 2012-2017
41. 1994-1998
42. 2021-2023
43. 2006-2007
44. 2014-2018
45. 1994-1998

ders BELGELİĞİ nedir?

1. ders BELGELİĞİ, Avni hocamızın öğrencileri ve mezunları için tasarlayıp gerçekleştirdiği, sadece sanatsal teknikleri değil, aynı zamanda düşünme biçimini, gözlem yapmayı, disiplini, felsefeyi, iyi ve alanının hakiki insanı olmayı öğreten kolektif ve disiplinlerarası bir çalışmadır. Ders belgeliği yalnız bir kavram olarak ise eğitimde kullanılan materyallerin, belgelerin, çalışmaların arşivlendiği bir yapı anlamına gelir. Ders belgeliği, geçmişteki deneyimlerden öğrenmek ve bu bilgiyi kullanmak için iyi bir araç niteliği taşır.

2. Marmara Üniversitesi H.Avni Öztopçu ve öğrencilerinin yürüttüğü kapsamlı bir doğa ve sanatsal araştırma ve etkinlik projesidir.
3. Sanat eğitiminde öğrencinin pasif bir alıcı olmaktan çıkıp eğitim süreçlerine katılması, öğretmenin daha çok bir rehber olması doğa ile birlikte hareket edilerek yabancılaşmanın aşılması, sanatı bir bütün olarak ele alıp tarih, felsefe ve vs gibi -disiplinleri de içine alacak şekilde sanat üretme faaliyetidir. Bu faaliyet içinde üretilen işlerin birlikte değerlendirilip arşivlenme ya da bellek oluşturacak şekilde düzenleme koruma ve aktarma işlevi sağlamaktır. ders BELGELİĞİ kolektif bir çabayı içerir.
4. ders BELGELİĞİ, sahada aktif sanat eğitimi diye anlamlandırabilirim. Resimde kompozisyon oluşturmanın yanı sıra sanatçıların eserlerini yaparkenki tutumlarının tartışıldığı, felsefe ile iç içe geçmiş okumaların yapıldığı, resim yapmak ne demektir, neden resim yapıyoruz sorularına yanıt şeklinde oluşan tam bir eğitim sürecidir.
5. Sanat, felsefe, bilim, doğa gibi hayatın her alanına uzanıp bireyde sorgulamayı, denemeyi öğrenmeyi ve uygulamaya geçmesini sağlayan bir oluşumdur.
6. Eğitim süreci boyunca disiplinler arası ilişkinin fazlasıyla bulunduğu interaktif bir öğrenme alanı.
7. Öğrenciye her alanda keşfetmesini sağlayan, bakmak ve görmek arasındaki farkı vurgulayarak bunu hayata entegre edilmesini sağlayan eğitim modelidir
8. Ders Belgeliği, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim -İş Öğretmenliği Bölümündeki hocamız H. Avni Öz Topçu'nun başlattığı interaktif eğitim ve atölye çalışma alanıdır. Sanat eğitimi, atölye çalışmaları, dB çalışma kolları ile bunları belgeler, fotoğraflar ve geçmişten günümüze belgeleyerek paylaşır, geleceğe miras bırakır.
9. Dünyanın her yerine ekilebilen bir tohum.
10. ders BELGELİĞİ, sanat eğitimi alanında çok yönlü sanatçı ve sanat eğitimcisi yetiştirmek üzerine oluşturulmuş; doğayı, felsefeyi ve sanatı kapsamına alarak kolektif çalışma disiplinini gönüllü bir sorumluluk ve farkındalık temelinde işleyen bir oluşumdur. Yaparak öğrenme modeline dayanan bu sistemde, öğrenciler ve öğretmenler temas halinde etkileşimi sürdürmeyi hedefleyen ve bu yöntemle genişleyen bir ağ oluştururlar.
11. Sanat öğrencilerini düşünce, üretme, farkındalık sahibi bireyler ve öğretmenler olarak geliştirmeyi amaçlayan aktif bir guruptur
12. Nesilden nesile üretilen eserlerin aktarılması. Aynı zamanda deneyimlerin ve düşüncelerinde aktarılmasına yarayan bir paylaşım ve eğitim sistemidir.
13. Ders belgeligi, kişinin özgürlüğü ve özgünlüğü içinde içselleştirdiği durumu formların, biçimlerin ve renklerin dilinde felsefi, kültürel, eleştirel ve sanatsal bakış açısıyla ifade edilen bir eğitim alanıdır. Bu alan sınırlı bir mekânda, uçsuz bucaksız sınırsız düşünce alanında kendini ifade etmektedir. Bu alan daima kendini geliştiren, değiştiren ilerleyen bakış açıların özgün ve farklı dilinde, yaratıcı ve özgürce kendini ifade etmesiyle gösterir. Biçimi, doğayı ve içselleştirdiği konuyu kendi deneyimleriyle farklı bakış açısında dikkate alarak, açık fikirlilikle birlikte soru sormayı, sorgulamayı ve eleştirel gözle yeni deneyimler edinerek yaratıcı tavır ile yorumlanmasıdır. Ders belgeligi, üreten, öğrenen, öğreten, deneyimleyen, derleyip toparlayan, derinleşen bir alan içinde, kişilerin kendi içsel dünyalarında kendi fikir ve kaynağını, neden ve sonuç ilişkisinde savunduğu görüşleri desteklemek için sunulan gerekçeleri üreten bir etkinlik alanıdır. Öğreten ve aktaran bir sistem içinde, var olma durumu ile birlikte sebep-sonuç ilişkisinde temel aldığı değerleri güçlü bir şekilde ifade eden bir görevi üstlenerek belge oluşturma amacını taşır. Konu, kavram, öğrenme, deneme ve deneyimleme sonucu oluşturulan bu kapsamlı oluşum süreci, kendini ve doğayı anlama ve aktarma ilişkisinde kendini gerçekleştirir. Ele alınan konu yapılan inceleme, araştırma, deneyimleme ile birlikte rehberlik ederek öğrenme fırsatı sağlayarak yeni nesillere

bellek ve belge sunmak hedefindedir. Sanat eğitimi alanına ve öğrencilere bilgi ve belge oluşturma ve kendini geliştirme fırsatı sunar. Bir öğrenme alanı içerisinde, özgür ve özgün eğitim alanında, fikirlerin önemine vurgu yapılarak üreterek, yaparak, yaşayarak öğrenme fırsatı içinde tasarlanan bir müze düşüncesi bulunmaktadır. Geçmiş ve gelecek ilişkisiyle birlikte, sanat alanlarının hepsini kapsayarak, içselleştirilen durumu süreç içerisinde yeni algı ve fikirler ile kendi sanat tavrı ile yeniden üretmek ve geliştirmek hedefindedir. Doğa, yaşam, öğrenme, öğretme ve deneyimleme perspektifi ile zenginleştirilen sanat eğitim alanı, sanat belge-bellek alanıdır.

14. 1995'de Marmara Üniversitesi'nde, H.Avni Öztopçu önderliğinde başlayan ve kısaca klasik eğitim anlayışının dışında bir sanat eğitimi atölyesi olan ders BELGELİĞİ, kültürlü ve yaratıcı bireyler yetiştirmek amacıyla sanatçı ve eğitmen Avni Öztopçu ile birlikte öğrencilerin ve mezunların aktif katılımı ile işbirliği içerisinde yürütülen, felsefe, doğa, arşiv, müzik, eğitim gibi alanların görsel sanatlar ile ilişkisinin tartışıldığı, araştırıldığı ve paylaşıldığı bir alan, yapı.
15. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Resim bölümü hocalarımızdan H. Avni Öztopçu rehberliğinde başlayan, sanat, eğitim, felsefenin iç içe olduğu eğitim topluluğu.
16. Toplumun sorunlarını sanatsal boyutta ele almayı amaçlayan ve insancıl bir yaklaşımı benimseyen belgelik çalışmasıdır
17. Klasik eğitimin yanında, uygulamalı ve yaşayan bir alanı tanımlar ders BELGELİĞİ. Başlangıcı, süreci ve sonuçlarıyla birlikte bir hafıza oluşturur ve nihayetinde belgelenir. Sanat, felsefe, doğa ya olan bakışı bütüncül bir perspektif sunar.
18. Tohumlarının atıldığı ilk günden bu yana, sanat ve aynı zamanda öğretmenlik eğitimi alan öğrencilerin, eğitim süreçlerinin tek yönlü bir perspektiften çıkarılarak, hayat ile derin ilişkiler içerisinde yürütüldüğü, öğrencilere sadece resim eğitimi vermenin dışında öğrencilerin dikkatini doğaya, diğer sanat alanları ile resmin ilişkilerine çekerek, iyi bir sanatçı ve sanat eğitimcisi olmakla beraber duyarlı, farkındalığı yüksek, çabayı önemseyen, süreç odaklı, kendi gelişimini kendi gözlemleyebilen, eleştirel düşünebilen bireyler olarak yetiştirirken; her öğrencinin kendi hayat yolculuğuna unutulmayacak deneyimler ve öğrenmeler katan bir oluşum.
19. ders BELGELİĞİ, tek bir tanıma sığmayacak kadar geniş kapsamlı bir yapıya sahiptir, çünkü farklı alanlarda bir arada çalışır. Eğitim süreciniz boyunca, geçmişten geleceğe uzanan üç boyutlu bir köprü sunar. Şu anda var olan bilgilerle etkileşimde bulunabilir, geleceğe yönelik yenilikler üretebilir ve geçmişten veri toplayarak kendinize özgü bir öğrenme alanı inşa edebilirsiniz. Bu süreçte size sabit ve kesin bir öğrenme çerçevesi sunulmaz, çünkü bu alanı şekillendiren ve geliştiren sizsiniz. Bir şey üreten kişi olarak, o şeyin ürünü olmanız beklenemez; aksine, o şey sizin üretiminizdir. Sonuç olarak, ders BELGELİĞİ, öğrencilerin kendi katkılarıyla şekillendirdikleri ve bu katkıların anlam kazandığı dinamik bir öğrenme alanıdır.
20. H. Avni Öztopçu hocamızın öğrenci ve mezunlarıyla yürüttüğü bir atölye çalışmasıdır, tabii burada ki atölye mekân olarak kavramsaldır. ders BELGELİĞİ, çalışma grupları ve kollarıyla sanat eğitiminde kolektif bir bilinç oluşturur. Mezun öğrenciler ve şu an öğrenci olanlar için bir bilgi ve deneyim alanıdır.
21. 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalında H.Avni Öztopçu'nun r8 numaralı atölyesinde ders notlarının dergiye dönüşmesiyle başlamış olan etkinliğin Belgelik kavramıyla bütünleşen bir eğitim kapsamıdır. ders BELGELİĞİ mekanının hafızasını koruyan aynı zamanda atölye sınırlarının dışına çıkan, zamanın boyutlarında yer edinen bir oluşumdur. Sanat eğitiminin tarihsel yapısının önemini yansıtır. Eğitim ortamında oluşan belgelemeyle dinamik, ulaşılabilir ve değişime açık olmayı hedefler.
22. ders BELGELİĞİ, bir "şey" olmaktan ziyade, "ders BELGELİĞİ" şeklinde yazılmasının da kendini ele verdiği, bir resim atölyesi olmaktan çok, bir ders olmaktan çok, derse dair ve ders kapsamında yapılanların kaydının tutulduğu bir belgelik, bir arşivdir. Hocasının geri planda durduğu ama her sene gelen öğrencilerle katmanlaşan, değişen, dönüşen canlı bir organizmadır.

23. ders BELGELİĞİ, zamanın ve mekanın kısıtlamalarını reddederek insanın doğaya, dünyaya ve kendisine karşı açık ve dürüst olmasını sağlayan bir çalışma alanıdır.
24. ders BELGELİĞİ H.Avni ÖZTOPÇU 'nun 95-96 yılında tuttuğu ders notlarını, ders belgelerini bir dergi halinde basılı hale getirerek üniversitede eğitim verdiği öğrencileri ile verdiği eğitimin bir parçası olarak paylaşması ile başlamıştır. Bu kapsamda Bauhaus ve Köy Enstitüleri'nin eğitim sistemini temel alarak öğrenci kolları oluşturulmuştur. Bu kollar Belgelik başlığı altında birleştirilmiştir. Felsefe Belgeliği, Ağaç Belgeliği, Gezi Belgeliği, Görüntü Belgeliği gibi kolları olan ders BELGELİĞİ, öğrencilere yaşamın içinde araştırarak, uygulayarak, is içinde üretirken öğrenmeyi ve öğretmeyi amaçlar.
25. ders BELGELİĞİ, disiplinlerarası birçok sanat alanını bir araya getiren, sanatın her dalıyla ortak bir zemin oluşturarak resim eğitimini sürdürmeyi hedefleyen ve yapılan çalışmaları belgeleyerek geleceğe aktaran bir oluşumdur.
26. ders BELGELİĞİ, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-iş Öğretmenliği Anabilim Dalının R8 numaralı resim atölyesinde verilen eğitimi desteklemek amacıyla oluşturulmuş olan bir öğrenci topluluğu ve bir çalışma grubudur.
27. ders BELGELİĞİ'nden mezun olan ve olacak olan öğrencilerin sosyal medya iletişim ayağıdır. DB geniş bir ailedir bence ve dB dönemden döneme aktarılacak daha da büyüyor. Tabi bu da ders BELGELİĞİ'nin manevi boyutunu artırıyor. Ve ileriki dönemlerde bunu müze fikrine ve müze olmasına taşıyor. Öğrenciler farklı dönemlerden mezun olabilir ders belgelik sayesinde kendinden önceki ve sonraki dönemlerdeki öğrencileri tanıma ve tanışma fırsatı oluyor. Bunu da hocaların hocası olan Avni hocaya borçluymuz.
28. ders BELGELİĞİ, Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi'nde Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı alanında Hüseyin Avni Öztöpcü tarafından kurulan, öğrencileri tarafından çeşitli yürütülen ve sürekliliği olan etkinlikler bütünüdür.
29. ders BELGELİĞİ'nin öncelikli amacı ülkenin her farklı bölgelerinden gelen ve mesleğinin hakiki adamı olmaya aday olan genç, dinamik ve heyecanlı bireyleri kültür öğretmeni olmalarına katkı sağlamaktır. Dünyayı sadece kendi gözleriyle değil, başkasının da gözünden aynı zamanda akılları ve kalbiyle beraber görmeye sağlayan bir yapıdır. Dört duvar arasına sıkıştırılmış klasik eğitimi reddeden, değişen dünyaya gören, kavrayan, dünyaya açık olan ve yorumlamayı bilen eğiten/ eğitilen ilişkisinin bir birine katkı sağlayan içsel bir yapıdır.
30. ders BELGELİĞİ; sanat eğitimi sürecindeki öğrencileri, çalışmalarında ve yaşamlarında felsefi, eleştirel ve farklı bakış açılarıyla yaklaşmaya teşvik eden, sürekli dönüşüm halinde olan bir alandır. Bu atölyede eğitim alan öğrenciler, sanat eğitimini yalnızca atölye sınırları içinde kalarak değil, hayatın tüm yönlerini ele alarak ve dünyaya açık bireyler olarak sürdürürler. Ayrıca, sanat eğitimi sonrasında bu alanla bağlarını koparmayan öğrenciler, bu alana katkı sağlayan sanatçılar ve eğitimciler olarak ilişkilerini sürdürmeye devam ederler.
31. dB sanat eğitimini atölyeyle kısıtlamaz, farklı disiplinlerle destekler, yaşamın her alanında sürdüren bir eğitim modelidir.
32. ders BELGELİĞİ temelde hümanist yaklaşımıyla her kesimden insanı kabul eden, din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı yapmaksızın insanı kucaklayan bir eğitim ortamıdır. Mevcut eğitime alternatif bir eğitim modeli oluşturmasıyla birlikte temelde sanat eğitimi odaklı olup beraberinde insanı ve doğayı tartışır. Her öğrencinin düşüncelerini özgür bir dille ifade edebildiği bir alanı kapsar. Bu alan 30 yıldır aralıksız öğrenci yetiştirmektedir. Bireyin kendisini ve çevresini tanımasını amaçlar ve bu bilinçle dünyaya bakmasını ve sanat üretmesini temelde odağına alır.

33. "ders BELGELİĞİ" sanat eğitimi sürecinde bir dersin tüm aşamalarını, özellikle öğrenci çalışmalarını, öğretim yöntemlerini ve dersin gelişimini sistematik olarak belgeleyen bir projedir. Hüseyin Avni Öztopçu tarafından yürütülen bu proje, özellikle resim eğitimini arşivlemek ve gelecek nesillere kaynak oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Sanat eğitiminin hem teknik hem de düşünsel süreçlerini kayda almayı amaçlayan bu çalışma, sanat eğitimine dair önemli bir referans niteliğindedir.
34. Kolektif düşünce ve deneyimsel öğrenme alanıdır. Bilişsel ve duygusal olanın toplumsal eyleme dönüşme aracı olarak etkili bir öğrenme/öğretme retorikidir.
35. ders BELGELİĞİ, mezunlar ile devam eden öğrencilerin sürekli olarak ürettiği ve beslendiği bir alandır. Düşünmeyi, sorgulamayı aşıl原因 ve farklı alanlardan beslenerek üretmemizi sağlayan, 1995 yılında Marmara Üniversitesi Resim-iş bölümünde sayın H.Avni Öztopçu hocamız önderliğinde başlayan bir atölye çalışmasıdır.
36. Tanımların içine ders BELGELİĞİ'nin her etkinliğini sığdırmamız mümkün değil. Ancak ders Belgeligi ile ilgili internet üzerinde genel tanımlar var. Bu tanımlar öğrencilerin katkılarıyla zaman içinde gelişti.
37. ders BELGELİĞİ nedir? Sorusu ise yıllardır sorduğumuz bir soru. Hatta bu soruyu sormaya benim de eğitim aldığım dönemde başlamıştık. Yurtdışında bir dB sergisi açacaktık ve serginin yapılacağı üniversiteden bir hoca, peki nedir bu ders BELGELİĞİ? diye sormuştu. İşte oturup düşünmeye başladık. Biz neyiz, ne yapıyoruz ve kendimizi nasıl tanımlarız, bunlar üzerine kafa yorduk.
38. Çeşitli tanımlar yapıldı. Ancak bu süreçte fark ettim ki insanın yapıp ettiklerini, bunların tanımını ve anlamını durup düşünmesi eylemlerin bilinç düzeyi bakımından çok önemli. Bu sebeple bu soru her yeni gelen öğrenci tarafından yeniden sorulup cevaplanmalı.
39. Sanat eğitimi alan öğrencilerin bireysel başarılarının ve çabalarının ötesinde, kolektif kültür değerlerini üretmeyi amaçlar. Aynı zamanda öğrencilerin sanat atölyelerinde deneysel yaklaşımlarını ön plana çıkaran, akademik ve felsefi öğrenci hareketidir.
40. Sanat ve düşüncenin bir arada olduğu harekettir.
41. Marmara Üniversitesi Resim-İş Öğretmenliği bölümü çatısı altında kurulan ders BELGELİĞİ kolektif bir öğrenme, öğretme biçimini benimsemiş üretim alanıdır. İçerisinde sanat eğitimini besleyecek olan kollar bulunur bu kol faaliyetleri öğrenciler tarafından yönetilir.
42. ders BELGELİĞİ bir atölyeden çok daha fazlası. Öğrenci emeğine sahip çıkan ve bunları da bir sonraki dönemin öğrencilerine ışık olarak tutan bir sistemi vardır. Bu ışık, tüm öğrenciler arasında bilinen veya bilinmeyen bir şekilde bir bağ kurar. Gerek çalışmalardan esinlenmeyle gerek atölye ortamında birlikte çalışmayla, sorularla cevaplarla... Eğitimi sadece 4 duvar arasında sınırlandırmaz, hayatla doğayla bizzat iç içe bir eğitim sunmayı amaçlar.
43. ders BELGELİĞİ Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi'nde H. Avni Öztopçu'nun resim-desen dersi atölyesi bünyesinde felsefe, ekoloji, müzik gibi muhtelif alanlarda çalışmalar yürüten bir oluşumdur. Bu oluşum bir sanat atölyesi bünyesinde var olan deneysel bir pedagoji laboratuvarıdır.
44. ders BELGELİĞİ'ni belirli bir tanımla ile açıklamak zor olsa da, parçalarını, süreçlerini ve hedeflerini değerlendirebilirim. Temelinde sanat eğitimi sürecine ve yöntemine dayanan bir yapı bulunur. Bu süreç, belirli bir düzen içinde ilerler ve seçilmiş konularla öğrencilere kendilerini, toplumu, doğayı, insanı, insanlığın geçmişini ve geleceğe dair birikimlerinin ortaya koyduğu yapı ve söylemleri sorgulama fırsatı

tanır. Bu sorgulama sürecinde öğrenci, araştıran ve üreten bir birey olarak kimlik arayışını destekleyen metabilşsel bir gelişim zemini kazanır. Öğrenci, sorgulama ve araştırma süreçlerinin çıktısını iki boyutlu ve üç boyutlu üretimlerine nasıl aktarabileceğini öğrenirken, bu aktarım sırasında nelere dikkat etmesi gerektiğini de kavrar. Üreteceği kurgunun öğeleri arasındaki devinimi, tüm temel prensipleriyle ele alarak düşünür ve sorgular. Ayrıca müzik, felsefe ve edebiyat gibi disiplinler arası dinamikleri değerlendirir ve bu dinamikleri üretimlerine dahil eder. Bu süreçler, ders BELGELİĞİ'nin kendini ve toplumu kavrayan, araştıran, üreten, yaşama değer katan, yani "mesleğinin hakiki insanı olan kültür öğretmenleri yetiştirme" hedefine katkı sağlar. BELGELİK ve kolları, Joseph Beuys'un "sosyal heykel" kavramını ve "7000 Meşe" projesini anmsatır. Belgelik de tıpkı Beuys'un "sosyal heykel" kavramına paralel olarak yaşayan bir yapı gibi hareket eder. Öğrenciler ve mezunlar burada bilgi, deneyim ve düşünceleriyle bir iz bırakır; bu birikim zamanla şekillenir, yenilenir ve zenginleşir. Böylece BELGELİK, geçmişten geleceğe uzanan, bireylerin katkısıyla yaşayan ve dönüşen bir organizmaya dönüşür. Sürekli yenilenen öğrencileri ve mezunlarıyla yaşayan bir organizma gibidir; değişir, dönüşür ve dönüştürür; geçmişi ve şimdisi olan bir yapıdır. Böylelikle geleceğe dokunabilen, an'da olan hakikati yaşayabilen bir organizma haline gelir.

45. Okulun Hafızası

BELGELİK kolları ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

1. BELGELİK kavramı eğitim sürecindeki ders notları, kitapları, çalışmaları, projeleri vb materyalleri saklamaktır ve dB'nin belgelik kolları bu materyalleri toplar, araştırır yazılı, sesli, görüntülü birer kaynak haline getirir. "Ancak sanat tekniğini öğrenen ve aslında sanatçı olmayan bir kimse, teorilere göre çalışır" (T.M.) bu alıntı beni etkilemiştir. Çünkü sanatçı gördüğü, kavradığı şeyleri sanat aracılığıyla anlatır, aynı bir bilim insanı gibi çalışır. Benim düşüncem o ki belgelik kolları ve bu kolların çalışmaları öğrenci ve mezunlarına ilham olmaya devam eden iyi bir hafıza oluşturmayı başarmıştır.
2. Her biri kendi içinde önem arz eden önemli dallardır. Her dönem farklı öğrencilere hitap eden kümülatif olarak ilerleyen ve farklı dönemlerdeki mezun veya okuyan öğrencileri bir araya getiren önemli bir oluşumdur
3. BELGELİK kolları sanat eğitimi içinde diğer disiplinlere de yakından bakmak bir anlamda mercek tutmak şeklinde öğrencinin üretimini zenginleştirme birikiminin artırma işlevi görür. Kolektif çalışmayı gerektirir.
4. BELGELİK kollarının en güzel yönü yine sanat ile bağ kurmasıdır. Özellikle müzik BELGELİĞİ benim için kilit bir alan olmuştur. Resim yaparken dış etkenlerin resme katkısı oldukça büyük. Bu ölçü de ritim oluşturma beni etkilen yerde olmuştur. Beraberinde Felsefe BELGELİĞİ ile düşündürücü okumalarla sanata tam bir katkı sağlıyor. Yine bir kol olan belgelik ağaçlarının katkısı da şüphesiz inanılmaz bir alandır. Bir tohumun sürecini bile resmetmek ve anlamlandırmak isterseniz koca bir seçkiye sahip olabilirsiniz. Yani sıra tabi ki doğaya da katkı sağlıyorsunuz.
5. Her insanın yaşarken dokunması gereken alanlara uzanmaya çalışan kollar. Felsefeyle yaşamı sorgulamayı, sanat ile hissetmeyi, hisleri ve düşünceleri aktarabilmeyi, doğa ile bütünleşmeyi gerçekleştiren alan.
6. Sadece eğitim aldığımız resim dalı ile sınırlı kalmayıp sanatta disiplinler arası ilişkiyi kavratır ve araştırmayı sağlar.
7. Öğrenciye ifade alanı tanır
8. Bir insanın gelişiminin temelinde olması gereken, sanat eğitimi, insan olmak, doğa bilinci, felsefe, mantık, müzik... gibi alanların, birbiri ve sanat ile ilişkisi arasında araştırma yapar ve bilgiler sunar. Öğrenciler aktif bir çalışma alanı bulduğu bu kollarında, bu bilgi ve araştırmaları birçok kişiyle paylaşarak, öğrenmeye, resim ve sanat eğitimine katkı sunmayı destekler.

9. Felsefe, müzik, edebiyat, gezginlik, tarih gibi birçok kolları olan bu belgelik kurumsal hafızayı hep dinç tutmaktadır. Ders belgeliği her sene aslında 18-24 yaşındadır. Bu yaş aralığıyla gezegenimize sanat ve bilimsel katkı dışında tohumda yetiştirerek çevreye duyarlılığı ve karbon salınımını ciddi azaltıcı bir etkide bulunmaktadır.
10. BELGELİK kolları, ders BELGELİĞİ'nin çok yönlülüğünü destekleyen ve sürdürmesini sağlayan alanları yaratır. Bu kolların yayıldığı çalışma alanları dB'nin hedeflerini gerçekleştirmek üzerine çalışır. Çalışma alanları kollara ayrılrsa da bu alanlar birbirini besler ve destekler. Örneğin Müzik BELGELİĞİ kolunun ritim çalışmaları resim-müzik ilişkisini algılamamıza ve müzik denemeleriyle kompozisyon kurmayı öğrenmemize alan açar. BELGELİK ağaçları doğayla temasımızı arttırmamıza, gözlemler yaparak hayatla kurduğumuz diyalogu temellendirmemize olanak tanır. Bir tohumun yaşam yolculuğunu bilmek, gözlemlemek ve deneyimlemek, bize yalnızca yaşam döngüsünü göstermekle kalmaz, yaptığımız sanatın ve insan olma uğraşımızın temellerini atarak bizi hayatla kurduğumuz bağlantılara yaklaştırır. Bu teması sorduğumuz sorularla, vermeye çalıştığımız cevaplarla, çevremizde olan biten her şeyle ilgili düşünerek, sorular sorarak, felsefe yaparak anlamlandırmaya çalışırız. Felsefe BELGELİĞİ bu yanımızı besler, sorabildiğimiz sorular, duyarlılığımızı çalıştırmaya yarar. Böylece her bir kol birbirine bağlanarak ve besleyerek alanımızda kendimizi daima geliştirmeye ve iyi birer insan olmamıza olanaklar sağlamış olur.
11. Her bir alan birbirinden kıymetli
12. Belgelik kolları ile ilgili bir bilgi hatırlamıyorum.
13. İlgi ve ihtiyaç doğrultusunda, felsefi bakış açısında yeni fikir ve bilgiler ışığında derinleşen ve geliştirilen konular, sanat eğitimi kapsama alanında sunulma fikrini oldukça önemli buluyorum. Sanat alanlarına göre ders belgeliği, görüntü belgeliği, müzik, felsefe, tarih, gezginler, dil kolları, kunduz, günleme, kapsama alanı, ses-video, radyo ve üretim odaları olarak ayrı ayrı incelenmesi ve araştırılması oldukça önemli ve anlamlı. Hepsinin ayrı alanlar içinde ele alınması, o alanlarda bulunan ilgili yazı ve konu paylaşımları, araştıran ve inceleyen kişilere büyük kolaylık sağlamakla birlikte, bilgiye erişim, belgeleme ve araştırma süreçlerine katkıda bulunarak sanal müze anlayışı sunması açısından önemli buluyorum. Her alanda derinleşen ve içselleştirilen konular hakkında, sebep-sonuç ve süreç ilişkisinde geçmiş ve yeni bilgilerin yorumlanması detaylandırılması ve bu alanlarda bizlere deneyimleme fırsatı sunulmasını oldukça faydalı görüyorum. Her alanın kendi dönemleri, görselleri, süreçleri, deneyimleri ile birlikte bilgilerin sunulma imkanını özel ve değerli buluyorum. Bu alanların bize sağladığı bilgi ve belgelere ulaşım imkânı gerçekten inanılmaz. Başlangıcından günümüze kadar devam eden bir süreklilik içinde gelişen, değişen, derinleşen ve özgün bir şekilde ele alınarak sanat alanı ve eğitime katkı sağlamakta. Belgelik alanında, sergiler, yarışmalar, raporlar, ders konu-kavramları, videolar sanatsal bakış açımızı geliştirmesi ve kişisel deney-deneyimlemelere imkân vermesi açısından önemli. Ayrıca verilen uyarılar, eklenen, yeni bilgi ve duyurularla da yeni gelişmelerden haberdar edilmekte güzel bir uygulama. Ders belgeliğinin ana sayfası, kapsama alanı, öğrenci çalışmaları ve sergileri, H62 alanında hocamız H. Avni Öztöpcü hakkında bilgi, galeri ve özgeçmiş kısmından da hocamızı takip etmek, sergilerini görmek ve haberdar olmak güzel. Ders belgelik alanında mektuplar-izlenimler istatistik, fotoğraflar, grup odaları, haber ve öğrenci sergileri, dönemler, ödevler, programlar ve notlara ulaşmak yeni bilgi ve belgelerden haberdar olma imkanına sahip olmak ayrıca önemli ve değerli bilgilere ulaşmak geliştirici.
14. Her kol, samimi ve içten bir ilgi ve emek gerektirdiği için, bu konuda çaba gösteren öğrenciler için çok yararlı. Kollardan sorumlu olan öğrenciler, atölyeye kendilerini daha bağlı hissediyorlar. Çeşitlilik anlamında kol sayısı fazla olduğu için illa ki kollardan birine kendini yakın hisseden bir öğrenci de oluyor. Sürekli bahsedilen o müzik, doğa, felsefe gibi alanların resim ile ilişkisi sadece teoride ve tartışmada kalmıyor, öğrenci hangi kol ile ilgileniyorsa, o konuda deneyim de elde edebiliyor. (Kendi çabasına da bağlı) Ayrıca bir kol içerisinde olan öğrenciler arasında da ister istemez samimiyet oluşuyor, arkadaşlık anlamında da üyeler arası muhabbet arttığı için birbirlerine karşı da sorumlu hissedebiliyorlar. İş birliği bilinci oluşuyor.
15. Öğrencilerin ve mezunların eğitiminde hayat boyu devam eden, etkinliklerinde aktif yer alabileceğimiz ya da takip edebileceğimiz hem toplumsal hem bireysel gelişim alanları olarak görüyorum.

16. Belgelik kolları gelişen toplum sorunlarını daha iyi irdelemeyi ve daha ayrıntılı bir şekilde bölümlenmeyi sınıflandırmayı sağlar
17. Resim öğretmenliği eğitiminin yanısıra öğrencilerin ilgi alanı oluşturabileceği ve kendisine uygun bulunduğu alanda aktif bir rol oynayabileceği, katkı sunduğu, kendisinin de seçtiği kol hakkında ilerleyip gelişeceği bir alana dahil olma sürecidir. Var olan alan seçimleri doğaya, topluma ve olgulara daha derin bir kavrayışla bakabilmemizi sağlayacak hem öğretmen adayını hem de öğrencilerini zenginleştirerek ilerlemeye farklı bir perspektifle bakabilmeyi sağlayacaktır.
18. BELGELİK öğrencileri kendilerine yakın hissettiği kolda gönüllü çalışmalar yapar. Belirlenen ilgi çekici konular ile ilgili araştırmalar yapıp bu konuyla ilgili gazete, sunum vs. hazırlarlar. Burada öğrenciler hem kendi ilgi alanıyla ilgili konular hakkında bilgilenmiş olur hem de yaptığı çalışmalarla deneyim kazanır. Kollar birbiriyle ortak çalışmalar da yürütür; örneğin BELGELİK Ağaçlarıyla doğada tohum toplarken Müzik Belgeliği bizi doğanın ritmini duymaya davet eder, Felsefe Belgeliği doğa felsefesi hakkında filozofların anlayışlarından bahseder. BELGELİK kolları grup çalışmasını da teşvik eder. Sanatı hayatın her yerinde görebilmeye/duyabilmeye bir basamak sunar.
19. Bir sanat eğitmeni, sanatçı değilse sanat nasıl öğretebilir? Bir insan öncelikle “insan” olmadan nasıl sanat üretebilir? Bu atölye, 'Bir sanat eğitmeni nasıl olmalı?' ya da 'Bir insanın sanatçı olabilmesi için gerekenler nelerdir?' gibi sorulara kendi perspektifiyle yanıtlar sunuyor. Burada kolların bazılarında değinmek istiyorum. Sanat eğitmeninin felsefi sorulara hakim olması, bu konular üzerinde düşünmesi ve bunları dert edinmesi gerekiyor. Disiplinler arası çalışabilmeli, farklı alanlar arasındaki bağlantıları görebilmelidir. Felsefe Belgeliği burada iş yapar. Uyumu, ritmi, işitmeyi ve hem canlı hem cansız nesnelere tanımayı öğrenmesi önemlidir; bu da müzikle olan etkileşim sayesinde gelişir. Bunlar da Müzik Belgeliğinin alanıdır. Ayrıca doğayla iç içe olması, doğayı temel alması ve doğaya yakın olması gerekiyor. Bu da Belgelik Ağaçlarının yerine getirdiği bir süreç. Tüm bu unsurlar, sanat eğitmeninin sanat anlayışını zenginleştirir ve ona sanatın yanı sıra insan olmanın derin anlamlarını da keşfetme fırsatı sunar.
20. ders BELGELİĞİ kolları sanat ve sanat eğitimi ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmiş gruplardır. Bu gruplar alanlarında daha ayrıntılı çalışmalar yaparak ders belgeliğinin tümüne katkı sağlar. Bu sayede aslında disiplinler arası sanat anlayışını da destekler.
21. ders BELGELİĞİ eğitiminde kendi içinde kollara ayrılan çalışma gruplarıyla doğa, felsefe, müzik, tarih ve edebiyat gibi farklı alanları da ilişkilendirerek, sanat ve sanat eğitimi destekler ve dinamik bir eğitim alanı oluşturur. Bu kollar “Belgelik” kavramıyla ilişkilendirilir. Zamanın hızla geçip gittiği bir çağda hafızası olan eğitim alanı sağlamaktadır. Doğayı kendi gözleriyle görmeyi yorumlamayı, yaratıcı tavrı ve eleştirel bakışı geliştirir. Süreçlerin içselleştirildiği alanlar oluşturur.
22. BELGELİK kollarının, Türkiye'nin her yerinden İstanbul'a gelen geleceğin öğretmenlerini yetiştirme işlevinde olan, onlara donanım kazandıran yararlı araçlar olduklarını düşünüyorum.
23. BELGELİK kolları ele aldıkları konu ve çalışma alanları ile kişinin sanatsal üretimini ve üretim şeklinde yeni ufuklar açmayı destekler niteliktedir. Doğa, müzik, felsefe, tarih ve görüntü resim sanatını destekler nitelikte olmuştur.
24. BELGELİK kolları her bir öğrenciyi disiplinlerarası bağlantı kurarak, araştırma yapmaya, toplumsal yaşamın içinde faydalı bir rol model olmaya teşvik ederek is ve eğitim hayatındaki ilerlemeye destek olur. Bu nedenle BELGELİK kollarında çalışmanın her bir öğrenci için faydalı olduğunu düşünüyorum.
25. İlk olarak atölye öğrencileri ve danışman öğretmenleri tarafından yürütülen bir dergi olarak başlamış. Sonrasında düzenli dergi çıkartmak üzere oluşturulan öğrenci çalışma grupları kollara ayrılarak atölye içerisindeki eğitimi farklı kollardan desteklemeye başlamış. Elbette ki kollara ayrılmasıyla atölyenin eğitim müfredatı kapsamında uygulanan sanat eğitimi farklı disiplinlerle (felsefe, müzik vb.) ilişkilendirmiş ve böylelikle birbirini destekleyen, birbirine temas eden, disiplinlerarası, derinlikli (yüzeysel olmayan) bir çalışma ve eğitim modeli haline gelmiştir.

26. Ayrıca mezun öğrenciler aracılığıyla atölye dışında da devam eden ve öğretmenden öğrencilere aktarılan destekleyici, farklı disiplinlerle ilişkilendirilmiş kapsamlı bir eğitim modeli haline gelmiştir.
27. BELGELİK kollarının farklı amaçları ve farklı düşünceleri beslemesi açısından bu kanalları takip eden öğrencileri çok yönlü bilgilendirmek ve fikir açısından beklenmekte. Avni hocanın başlatmış olduğu sosyal medya üzerinden farklı amaçlar ile DB mezunlarına ve dönem deki öğrencilere aktarılıyor. Öğrencilerin de bu sayfaları takip etmeleri gruba aidiyet açısından önem arz ediyor. Bu gruplar biz öğrenciler için çok faydalı ben büyük bir zevkle takip ediyorum.
28. ders BELGELİĞİ atölyesinde, doğa, müzik, felsefe, dil gibi farklı alanlarda açılmış olan belgelik kolları, atölye içindeki öğrencilerin eğitimini fonksiyonel şekilde destekler. Öğrencilerin, aldıkları eğitime karşı ilgi ve isteklerinin yoğunlaşmasını sağlayarak verimliliği artırır. Öğrenciler kendi ilgi alanları doğrultusunda seçtikleri kol ile sanat eğitimlerini destekler, seçtikleri kolun resim ile ilişkisini araştırır, böylece eleştirel, yaratıcı bakış açılarını geliştirerek, zengin bir perspektif ile sanat eğitimcisi olma yolunda ilerlerler.
29. ders BELGELİĞİ kolları tabiki önemli kollar olarak görüyorum. Ama değişen dünya şartlarında dijital anlamda dijital tasarım, yapay zeka, sanatın geleceği vb. gibi bu alanlarında yeni kolların oluşturulması gerektiğini düşünüyorum. Tabiki bu kadar işin bir kişi tarafından yapılması çok zor olduğunu da belirtmek lazım.
30. Felsefe, doğa, dil, tarih, görsel sanatlar ve müzik gibi farklı alanları kapsayan bu kollar, sanat eğitimini okul sınırlarıyla sınırlamak yerine, öğrencileri iş birliği yapmaya ve sanatla birlikte her alana ilgi duymaya teşvik eder. Sanat eğitimi ile paralel olarak yürütülen bu kollar, toplumun ve hayatın her alanıyla ilgilenecek, öğrencilerin kendilerini çok yönlü geliştirmelerine katkı sağlar. Bu kollar sayesinde, sanat eğitimi alan öğrenciler, yalnızca derslere odaklanıp hayatı göz ardı etmek yerine, sanatı ve hayatı bütünleştirerek çalışmalarını sürdürürler.
31. Eğitimde sorgulayan, düşünen bireyler için felsefenin önemi fark edilir. dB'nin bir kolunu felsefe BELGELİĞİ oluşturur. Sanatçı sadece doğadan ilham almaz, çevresel sorunlarla da ilgilenmelidir diye düşünür. Diğer bir kolu BELGELİK ağaçları oluşturur. Şahsına münhasır ismi geçmişiyile bağını kurar, tarih diğer bir alandır.
32. Temelde bir resim atölyesi olsa da bunun sınırlarını BELGELİK kolları ile çok sesli bir eğitim alanına dönüştürür. Öğrenciyi her yerden kuşatan bu kollar felsefe üzerine müzik üzerine ve daha nice farklı kollar ile eğitimin niteliğini artırmayı amaçlar. Bu kollar öğrencilerin yaptıkları araştırmaları kapsar ve bireysel olarak ilgi ve meraklarını gidermenin ötesinde, öğrenci araştırmaları sistemli bir şekilde paylaşmayı da görev edinir.
33. Sanatçı ve sanat eğitimcisi olması muhtemel bireylerin bir arada proje, iş, fikir, eylem üretmelerini destekleyen yapısı ile üretken birer organizma olduğunu düşünüyorum
34. "ders BELGELİĞİ" projesinin çeşitli kolları, sanat eğitiminin farklı disiplinlerle nasıl etkileşime geçtiğini göstermesi açısından çok değerli. Felsefe, tarih, müzik, dil gibi kolların bu projeye dahil edilmesi, sanat eğitimini sadece teknik bilgiyle sınırlamayıp, daha geniş bir entelektüel çerçevede ele alıyor. Özellikle Gezginler kolu, sanatçının gözlem yeteneğini geliştiren, farklı mekân ve kültürlerden beslenen bir yaklaşımı ifade ediyor. Felsefe kolu, sanatın düşünsel altyapısını güçlendirirken, sanatın derin anlamlarına ve estetik sorgulamalarına olanak tanıyor. Tarih kolu, geçmiş sanat birikimlerini ve tarihi olayların sanata yansımalarını inceliyor, bu da öğrencilere tarihsel bağlamı anlamada yardımcı oluyor. Müzik kolu, sanatçının farklı duyularını harekete geçirerek müzikle resim arasında köprüler kurmayı amaçlıyor. Dil kolu ise sanatın dilsel ifade biçimlerini geliştiren bir alan olarak karşımıza çıkıyor. Bu

kolların varlığı, sanat eğitiminin çok yönlülüğünü ve sanatçının dünya görüşünü geliştiren çeşitli unsurları içine aldığı gösteriyor. Öztopçu'nun bu multidisipliner yaklaşımı, sanatçının sadece bir alanda değil, birçok farklı alanda bilgi sahibi olmasını ve düşünsel derinlik kazanmasını hedefliyor. Sanatın, diğer bilim ve düşünce alanlarıyla olan bu etkileşimi, öğrencilerin daha bütünsel bir bakış açısı geliştirmesine katkı sağlıyor. Ders Belgeliği, sanatı daha kapsamlı ve entelektüel bir zemine oturtturarak, sanatçıyı sadece teknik anlamda değil, kültürel ve düşünsel anlamda da geliştirmeyi amaçlıyor. Bu nedenle, bu kolların her biri sanat eğitiminin farklı yönlerine ışık tutarak daha zengin bir öğrenme süreci sağlıyor.

35. Çok yönlü ve eleştirel bilimsel deneyimin, disiplinlerarası paylaşım ve örtüşmenin görünür kılınabilmesi açısından ders belgeliği kolları önemli birer sahadır.
36. BELGELİK kolları, öğrencilerin üretirken deneyim kazandığı ve kendilerini geliştirme fırsatı buldukları yerdir. Belgelik kolları ile ilgilenirken çok yönlü bir bakış açısına sahip oluyoruz. Doğa, felsefe, dil ve müzik... bizi her yönden besliyor ve sanat üretimimize destek oluyor. En önemlisi bunları alışkanlık haline getiriyoruz.
37. ders BELGELİĞİ'nin kolları, disiplinler arası çalışma yöntemleri veya bütüncül yaklaşımlar ile benzerlik gösterir. İnsanın tek bir uzmanlık alanına sıkışmasının önüne geçer, çok yönlü olma, bir alanı diğeri ile beraber düşünebilme gibi katkılar sağlar. Bir ağaca onun resmini çizme niyetiyle baktığımızda onun biçimsel detaylarına odaklanırsınız; ağacın tohumunu ekmek ise bambaşka bir tecrübedir. Algımız açılır, bir canlının yaşam sürecine tanıklık etmenin, insan olarak doğa ile aramızdaki bağlantıyı düşünmenin başlangıcı olur. Bakışımız genişler ve yaşamla kurduğumuz ilişkiyi yeniden düzenleriz. Böylece bir biçimi yalnızca dış görünüşüyle değil, oluşum süreciyle ele almayı öğreniriz. Bu örnek, desen ve resim dersleri ile Belgelik Ağaçları kolunun ilişkisine dair küçük bir örnek. Bu tüm kollar için geçerli. Belki bu alana sığdıramayacağım birçok örnek var.
38. Felsefi ve akademik kültür değerleri ortaya koymayı amaçlayan, bilgiyi belgelemek ve yaymak amacıyla olan öğrenci hareketinin bir organıdır. Bu öğrenci hareketi yaşayan bir müze gibi hareket eden, sanat alanındaki önemli ve türdeş olmayan fakat önemi anlaşılammış bir öğrenci hareketidir.
39. Amaçlar içinde bir bütün olarak hareket edilmesi ve dayanışma ile çözümler üretmesi açısından olumlu buluyorum.
40. BELGELİK kolları resim sanatı ile doğrudan dolaylı ilgili olabilecek çalışma alanları ve belgelik tanıtım faaliyetleri gerçekleştirir. Müzik kolu sanat müzik ilişkisi kurarken, gezi kolu müze, sergi gibi geziler düzenler. Günleme sanat haberleri yapar burada röportajlar ve haberler ile arşivleme yapılır. Her biri sanatla ilgili olan kol faaliyetleri öğrenciler tarafından yönetilir.
41. BELGELİK kolları benim için ders BELGELİĞİ'ni diri tutan organları gibi. Bu kollar olmadığı takdirde ders BELGELİĞİ hep eksik kalırdı amacını yerine getiremezdi. Bu kollar resmi hayatın diğer alanlarına taşımamıza yardımcı olmuştur. Her alanı kendi içinde sınırlandırmadan resimle olan ilişkisini kurmuş ve bunu öğrenciye aktarmayı hedeflemiş, bu sayede de öğrenciler olarak disiplinlerarası bir eğitime sahip olmuşuzdur. Öğrenciler arasında ki birlik ve bağın diğer önemli rolü bu kollardır. Öğrenciler, bu kollar sayesinde takım olmayı, paylaşmayı, sormayı ve sorulara cevap üretmeyi kazanmıştır.
42. BELGELİK kollarının başlatıcısı H. Avni Öztopçu'dur. Ancak kollardaki çalışmaların yürütülmesi ve geliştirilmesi öğrenciler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bundan dolayı BELGELİK için öğrenci odaklı demek yerinde olacaktır. Kollardaki çalışmalar gönüllülük esasına dayandığı için her kolun aktif olma durumu dönem dönem değişkenlik göstermektedir. Öğrencilerin kollar içerisinde aktif olması kadar önemli olan bir durum ise öğrencilerin BELGELİK kültürünü ileriki sanatçı-eğitimci hayatlarında devam ettirmeleridir.

43. Belgelik kolları, öğrencilerin inisiyatif kazanmalarına ve sorumluluk bilincinin gelişimine katkı sağlıyor. Örneğin, BELGELİK ağaçları fidan yetiştirip tohum topluyor ve bu tohumları farklı şehirlerde öğretmenlik yapan mezunlarına gönderiyor. Mezunlar da öğrencileriyle birlikte bu tohumları buldukları yerlerde ekiyor ve büyümelerini sağlıyor. Böylece çevre duyarlılığı ve sorumluluk bilinci, nesiller arasında aktarılmış oluyor.
44. Ayrıca felsefe, müzik ve edebiyat gibi alanlarda yürütülen çalışmalarla öğrenciler, bu disiplinleri iki boyutlu sanatla ilişkilendirerek eğitim süreçlerine çeşitlilik katıyor. BELGELİK kolları, öğrencilerin ve ders BELGELİĞİ'nin disiplinler arası bir üslup kazanmasını ve gelişimini destekliyor.
45. Hiçbir okulda olmayan şey

ders BELGELİĞİ eğitim modeli hakkında ne düşünüyorsunuz? ders BELGELİĞİ eğitim modelini Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki eğitim modelleri ile karşılaştırdığınızda neler söylemek istersiniz? Gördüğünüz benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

1. Bu 3 model de öğrenciyi merkezine alan, deneysel ve disiplinlerarası bir eğitim anlayışını benimsediğini görüyoruz. Öğrencisine hem teknik hem de entelektüel bir rehber olan ders BELGELİĞİ Köy Enstitüleri ve Bauhaus modeli ile benzer nitelikte olduğunu düşünüyorum.
2. Öğrenciyi aktif olarak yaparak yaşayarak öğrenme formatında ilerletmesi bakımından yukarıda söz ettiğim gibi farklı dönem öğrencilerinin etkileşimi ve birbirine öğretimi konusunda köy enstitülerine benzer yönleri olduğunu düşünüyorum.
3. Multidisipliner olması kolektif çabayı gerektirmesi ezberci eğitim modeli yerine soran sorgulayan bir anlayış getirmesi bu şekilde öğrencinin pasif bir alıcı olmaktan çıkarılması ve toplumcu olması bağlamında benzerlikler buluyorum. ders BELGELİĞİ'nin bir hafıza oluşturması bu şekilde bellek oluşturması özelliği ile Bauhaus Okulundan ayrıldığı düşünüyorum.
4. ders BELGELİĞİ her kademede ve her branşta olması gereken bir sistem. Çok yönlü bir eğitim modeli. Yazılı sözlü aktif tartışmaların bulunduğu, öğrencinin bir alanından kaybetse dahi diğer bir öğretilen yakalayabiliyorsunuz. Bu da her öğrencinin bir öğreti sağlamasına sebep oluyor. Köy enstitüleri ile ortak yönü kanımca doğa ile iç içe yaşayarak öğrenme olabilir. Çünkü ders BELGELİĞİ sadece olduğu atölye içinde değil dışarıda da devamlılığı olan dış çalışmalar öğrenmelerle yaşayarak öğrenmeye de atıfta bulunuyor.
5. ders BELGELİĞİ gibi bir eğitim modeliyle en önemli ve insanın temelini oluşturan durum insanın bir birey olduğunu hatırlatması veya içindeki bireyi uyandırmasıdır. 6 yıl önce okuduğum ders belgeliği dergisinin ilk sayfalarında yazan şu yazısını hep hatırlarım.” Karıncalarda çalışır ama neden çalıştıklarını bilmezler.” Belki de ilk defa resim veya desenlerimi bir birey olarak yapmamı sağlayan bu sözdü. Bauhaus ve Köy Enstitüleri ile karşılaştırdığımda düşüncelerim aynı kökten çıktığını düşünüyorum. Hümanizm. Farklılığı ise Bauhaus ve Köy Enstitüleri daha bütün bir parça halinde. Bu Oluşumları sağlayan güçlü bir kurum ve kuruluş olduğu için kökleri sağlam ve dalları daha uzun alanlara yayılabilmiş, ders belgeliği ise daha ufak bir toprak alanda aynı düşünce ve yapıyı korumaya ve devam ettirmeye çalışan bir ortamda yaşıyor.
6. Kollar köy enstitüsü modeliyle benzerdir, Bauhaus gibi farklı disiplinlerde öğrenme alanını kapsar farklı olarak kendine özgü fikir ve düşünceleri içerir.
7. Köy enstitülerinde de olduğu gibi farklı medyumların kullanılmasına da alan tanır. Köy enstitüleri mezunları hem öğretmen hem de çok iyi bir çiftçi ya da marangoz vs. olabilirken ders BELGELİĞİ'nde ise bu durum benzer şekilde BELGELİK kolları ile birlikte ortaya çıkıyor. Öğrenci burada kendi ifade alanını kendi seçiyor ve bunu hayatına, eserlerine ve gelecek nesillere aktarıyor. Örneğin ben bir ders

Belgeliği mezunu Görsel Sanatlar öğretmeni olarak Belgelik ağaçları ile öğrendiğim tohum ekimi, fidan dikimini şuan öğrencilerime aktarıyorum. Bunun gibi deneyimlediğim birçok belgelik kollarının bilgi birikimini öğrencilerime aktarabiliyorum.

8. DB birçok alanda araştırma ve çalışmayı pratiğe dökme imkanı sağlar. İnsan mantığını ve becerilerini geliştirmenin yanında, sanat ve diğer alanlarda da bunları deneyimlemeyi öğrenir. Eğitim ve öğrenime ezberci ya da sadece teorik eğitim ile değil, kişinin kendi eleştirel fikri ve deneyimiyle, özgünlüğüyle, hayata entegre edilebilen bütüncül bir eğitimle, bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşılmasını sağlamaktadır. Üç eğitim modeli de bize toplumların çağına yönelik ihtiyaçlarını karşılayabilecek çağdaş, yaratıcı, üretken, araştırmacı, tartışmacı, ilerici bir bakış açısı sunar. Farklı olarak; Ders Belgeliği sanat eğitimi ve diğer disiplinlerin sanatla ilişkisi ve bunun sanat eğitimine katkısı odaklıdır. Çalışmalar, araştırmalar, üretim atölye içi ile sınırlı kalmaz, okul her yerdir. Öğretmen ve öğrenci ortak çalışır. Öğrenci öğrendiğini ve deneyimlerini özümser ve çevresine, topluma yansır. Bu eğitim modelini uygularken gelecek nesillere birçok görsel, işitsel ve yazılı belge bırakarak onu sonsuzlaştırır. Bauhaus Okulu, multidisipliner yaklaşımın ve deneysel öğrenmenin yansırı ağırlıklı olarak sanat-zanaat, teknoloji iç içe, öğrencilerin aynı zamanda usta- çırak olarak eğitildikleri, estetik ve fonksiyonel ürünler tasarlayıp ürettikleri, topluma sundukları bir endüstriyel alan olmuştur. Köy Enstitüleri sanat eğitimini içinde barındırır, gelecek nesilin öğretmenlerinin sanatsal becerileri kazanmaları ve bunu becerileri öğrencilerine kazandırmayı hedefler ama sanat temelli bir oluşum değildir.
9. Sanat, bilim, botanik gibi alanları kapsayıcılığı ile yüzyıllarca sürebilecek bir projedir. Evrensel temalı olması, taze beyinlerle sürekli desteklenmesi, medeniyetin olmazsa olmazı düşün, üret, yaşat ve sürdür mottosunu ebediyen ilerletecek şekilde benzerlikleri mevcuttur. ders BELGELİĞİ'nin Anadolu kökenli bir proje olması geçmişte olduğu gibi bir çok büyük medeniyetler bu coğrafyadan çıkmıştır keza bu proje ile birlikte aslında farkında olmadan büyük bir medeniyet çalıştayı ortaya çıkmaktadır.
10. Yaşayarak deneyimleme ve eğitimi dört duvar arasından çıkarma gayesi gütmeleri açısından benzerlik oranları oldukça yüksek. Farklılıklar anlamında çağ ile ilgili farklılıklar kontrol dahilinde olmadan oluşuyor. Teknolojinin bulunduğumuz çağda gelişmiş ve yaygınlaşmış olması iletişim ağıımızı arttırabiliyor. Fakat bununla birlikte odağımızı da dağıtıyor. Bu söylediğim farklılığın sonucu dB'nin modeliyle doğrudan olmasa da dolaylı olarak yapısını etkileyen bir durum yaratıyor.
11. dB üyeleri bir kere yetenekleri kanıtlanmış sanatçı genç öğrencilerden oluşuyor. Yaşama karşı daha duyarlı ve bilinçli olduğumuza inanıyorum. Bence bu dB kalitesini arttıran önemli bir unsur
12. Köy enstitülerindeki gibi yaprak yaşayarak öğrenme ayrıca usta çırak ilişkisine de benzetilebilir.
13. Sanat eğitiminin alanlarına, farklı perspektif ile bakılması, çok emek ve çaba verilerek sanat, doğa, sevgi, üretim ve bilgi eşliğinde belgeleme alanı ile sunulmasını ölçülemeyecek kadar değerli buluyorum. Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri ve Ders belgeliğini karşılaştıracak olursam, hepsinde ortak özellik Sanat alanlarını yeni alanlar ile birleştirerek yeni bilgi ve fikir ışığında farklı dil ve perspektif içinde yeniden yorumlanması ve bu yeni alanlar içinde var olma ve temsil edilmesi üretim-gelişim-kullanışlılık iç içe geçerek tasarımın ön planda olduğu yeni oluşum içinde doğa ve insanın ele alınması düşüncelerin hâkim olması önemli bir unsur. Dönemin ihtiyaç ve ilgi alanına göre yeni tasarım ve gelişimlerine açık olan, işlevsel, estetik, tasarım, üretim ve bilginin önemi vurgulanmakta. Sanat eğitimine ve eğiticiye oldukça önem veren, her alanda eğitim olarak yeterli olmak için geliştiren, öğrenen ve öğretici iş birliği içinde, birlikte dayanışma içinde çalışan kuvvetli ve değerli bağlar ile özveriyle emek verilen bir sistemin gelişmesine olanak sağlayan, yenilikçi, geliştirme ve değiştirme hedefli/merkezli olan bir oluşum olmaları ortak özellikleridir. Endüstri ve teknoloji çağında yaşam pratiği içinde sanat ve sanatçının yerine vurgu yapan, yaratıcılığın sanatta önemini vurgulamak ve topluma faydalı olmak, sorumlu sanatçı bilinci geliştirmek, biçim, üretim, bilgi ve ihtiyaç ilişkisinde estetik kaygılarla yeni tasarımlar üretmek doğa ve çevreye faydalı olmak amacındalar. Önemli sanatçıları ve hocaları bünyelerinde toplamış, öğrenen-öğreten ortaklaşa ve önemli faaliyetlerde bulunmaları da önemli. Hümanist bir çevre, sanatçıya sorumluluk ve görev veren, geleceğin yeni yapısını sanatsal unsurları birleştirmek hedefindedir. Amaçları sanat alanlarını bir ortamda birleştirmek. Üretilen proje kullanışlı ve faydalı olmalı. Güncel sorunlar

hakkında projeler üretmişleri, insan-çevre düşüncesini ön plana alarak yaşam içine sanatı yerleştirmek hedefleri. Atölye sistemine önem vererek ve laboratuvarlar gibi bilgi ışığında hareket etmek ve fikir üretmek hedeflediler. Atölyelerde teknik gelişmeler ve öğrencilerin sorumluluk ve duyarlı yetiştirilmesi hedeflenmiş, herhangi bir sanat akımına ve ekole bağlı değiller, zor olanı seçerek sistemli ve süreklilik içinde sanatsal yaratımın ve objektif özgünlüğe önem vermişlerdir. Kendi kendini sorgulama ve eleştirmesi ve üretmesi önemli. Sanatçı yetiştirmek ve sanatı hayata entegre etmek amaç. Özgün, özgür, anlayış çerçevesinde kişilerin kendi yeteneklerini geliştirme hedefinde olan bir fikir hâkim. Eğitim öğretim kısmında, temel sanat eğitimi vermesi, araştırma ve incelemeye yönelik çalışmalarda bulunulması, faaliyet-süreç-deneyim ve projelendirme aşamalarına önem verilmesi, hazırlayıcı öğretim modeli olması, sonrası gelişme metot ve bilgi ışığında tasarım yapmak. Araştırma analiz etme inceleme, bilgi, kuram, bağlam ve deneyimleme ilişkisinde yapılması. Yazı, desen çalışmaları, özgün ve özgürce ifade etme yöntemi ile önemli eserleri inceleme, kompozisyon kuralları analizleri, eser algılama, anlama, plastik öğeler mekân ilişkileri siyah-beyaz ilişkileri dağılımı inceleme gözlem ve görsel algılama yetileri geliştirme, doğa etütleri, renk odaklı çalışmalar yapılması, gruplar oluşturularak projeler, seminerler, söyleşiler ve pratik uygulamalar, desenler, kolaylar vb. malzeme tanıma ve biçim üzerine araştırmalar yapılması da hepsinde ortak benzerlik. Teorik, pratik ve uygulama alanlarının birleştirilerek topluma faydalı gelişmeci ve ilerlemeci felsefesi ile hareket eden bir uygulama olmaları. Sorgulayan, eleştiren, öğrenci merkezli, yaparak yaşayarak öğrenme sürecini ilke ediniyorlar. Çevre doğa ve toplumu geliştirmek hedefli, değişen gelişen ve süreklilik içeren döngüsel bir yapıda ilerleyen bir sisteme sahipler. Öğrencilerin bilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi, bilgi ve tecrübeye önem verilmesi, öğrenmeyi ve öğretmeyi sevmek, uygulamalı sanatlar ve güzel sanatları birleştirmek, atölye ortamının önemini vurgulamaları da ortak. Farklılık olarak ta tabi ki teknoloji kullanımı, iletişim ve sosyal medya kaynaklarının ulaşılabilirliği sağlaması oldukça önemli. Ve en önemlisi öğrenci ve öğretmen birlikte hareket etmesi bu sistemi geliştirme hedefinde birlikte çalışmaları. Bauhaus'ta önemli olan sanat ve sanatçıların birleşerek eğitim vermesi önemliydi, köy enstitüsünde öğretmen yetiştirmek ama ders belgeliği hem sanat hem öğretmen hem öğrenci hem sanatçı hem toplumu geliştirmek hedefinde ortak hareket etmesi plan ve projeleriyle birlikte toplumu, doğayı ve sanatı geliştirmek. Türkiye'nin her bölgesinden gelip atölyesinde eğitim gören öğrencilere atölye kültürü, araştırma, gelişme kültürü bağlamında sanat-üretim-doğa-tohum ve yaşama dair değerlerin önemi benimsetip bu kapsama alanını geliştirerek ilerletebilir bir oluşum gerçekleştirmesi önemli. Ve bu oluşum sürekli eski yeni mezunları ve eğitim gören öğrencilerin birlikte iletişim sağlayarak paylaşımlarda bulunulmasına yeni nesillere aktarımlar sağlamaktadır. Süreklilik içinde kopmayan bir iletişim, sanatı geliştirme isteği, hevesi ve bağlı ile hareket eden inanılmaz bir emek söz konusu.

14. Klasik eğitim anlayışının dışına çıkıp öğrenilenleri günlük yaşantı ile pekiştirerek deneyim kazandırma, Bauhaus ve Köy Enstitüleri'nin en belirgin özellikleriydi, ders BELGELİĞİ'nde ise onlar kadar olmasa da bu çaba var. Bauhaus eğitim modelinin ana mantığı ilk sene temel beceriler kazandırılıp sonra branşlara yönlendirmektir. Köy Enstitüleri'nde de yine farklı dönemlerde farklı becerileri geliştirmeye odaklanılmıştır. Teori, pratik ile desteklenmiş, temel derslerin yanında tarım, marangozluk, müzik gibi alanlarda öğrenciler eğitilmiştir. ders BELGELİĞİ'nin anlayışı da aynıdır ancak pratikte Bauhaus ve Köy Enstitüleri kadar uygulanamamasının sebebi onlar kadar büyük ve desteklenen bir oluşum olmayışı olabilir. Disiplinler arası ilişkiler kurma çabaları ve iş birliği anlamında hepsinin anlayışı benzerdir. Bauhaus Okulu da Köy Enstitüleri de okulun dışına çıkıp topluma ulaşmayı daha kolay başardılar. Tarihlere dikkat edersek, Bauhaus Sanayi Devrimi'nden biraz sonra; Köy Enstitüleri ise Türkiye'de sanayinin gelişmesinden biraz sonra kuruldu. Topluma daha fazla karışmalarının sebepleri belki kuruluş zamanlarında toplumun o dönem maddi ihtiyaçları ile ilişkili olabilir. Çünkü ikisinin de amaçlarından biri zanaatı geliştirmektir. Bu amaç bence ders BELGELİĞİ'nde o kadar baskın değil. Bu anlamda Bauhaus'ta branşlardan en çok endüstriyel tasarım ve tiyatro ön plandaydı. Köy Enstitüleri'nde ise tarım diyebiliriz. Ders Belgeliği bu anlamda Köy Enstitüleri'ne daha yakın olabilir.
15. Benzer yönleri var tabi ama günümüze taşınmış modernize edilmiş tarafları da mevcut. Birçok alanda aktif olarak deneyimlenen eğitim alanları olması ve öğrencilerini araştırmaya, merak etmeye ve sorgulamaya sevk etmesi söylenebilir.
16. Benzer yönleri aynı amaç doğrultusunda hareket ettiklerini söyleyebilirim.

17. ders BELGELİĞİ, bireyin tüm eğitim-öğretim hayatı içerisinde; kendisinin dahil olacağı, sorumluluk aldığı ve varlığına anlam katacağını düşündüğüm bir eğitim modelidir. Aynı zamanda tüm öğrencilik hayatımda en değerli hissettiğim, sürecin bir parçası olduğum fikrinin olduğu bir alandır. ders BELGELİĞİ, Bauhaus, Köy Enstitüleri toplumun ve yurttaşların o an yaşadığı sorunlara çözüm önermektedir. Bauhaus, üretilen ürünün fonksiyonel ve sosyal amaca yönelik olmasının yanında daha iyi bir çevre ve insanı hedeflemektedir. Aynı şekilde köy enstitüleri üretim sürecinin içerisine öğrenmeyi de dahil ederek mutlu insana ulaşırken toplum için fırsat eşitliğinin tohumlarını atmaktadır.
18. ders BELGELİĞİ bir eğitim modeli olarak dinamik, hayattan bağı koparmamış, hayatı bütünüyle sanat aracılığıyla kavratma gayesinde olan ve her öğrencinin kendi ilgi alanlarını keşfetmesine yardımcı olan model. Eğitim süreci kolaydan zora, adım adım üzerine ekleye ekleye ilerliyor. Bu da sağlam temeller üzerinde ilerlemeyi sağlıyor. Öğrenciler kendilerini kendi süreçleri içerisinde değerlendiriyorlar ve öz eleştiri yapmaları destekleniyor. Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri ile karşılaştığımda hepsinin amacının bireysel gelişiminin yanısıra eğitimin toplumsal yaşamda da iyi bir karşılık bulmasını amaçlamaları olabilir. Sadece bir üretim yapmak değil faydalı bir üretim yapmak, yaparak-yaşayarak öğrenmek olduğunu söyleyebilirim.
19. ders BELGELİĞİ, bireysel yaratıcılığı ve disiplinler arası öğrenmeyi teşvik eden bir eğitim modelidir. Bauhaus Okulu'ndan disiplinler arası yaklaşımı ve öğrencinin üretici rolünü benimserken, Köy Enstitüleri'nden doğayla iç içe olmayı ve yaşam boyu öğrenmeyi alır. Ancak, ders BELGELİĞİ bu modellerin ötesinde, öğrencilere kendi öğrenme alanlarını yaratma özgürlüğü tanıyarak, daha bireysel ve esnek bir yapıya sahiptir. Her iki modelin öğelerini harmanlayarak, sanatsal ve entelektüel gelişimi ön planda tutar.
20. Deniyim anlamında çok önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum. ders BELGELİĞİ'nde sergi düzenlemekten, tohumdan bir fidan yetiştirmeye, bir sanatçıyla röportaj yapmaya kadar pek çok şeyi deneyimleme imkanınız oluyor. Dolayısıyla uygulama, paylaşım ve arşivleme aşamaları köy enstitüleri arasında bir bağlantı kurulabiliyor.
21. ders BELGELİĞİ yaşamın her alanını öğrenme olarak görür ve klasik eğitimin sınırlı mekân anlayışını reddeder. Mezun olan öğrenciler de Anadolu'nun her bölgesine yayılarak, öğretmenlik yaptıkları okullarda deneyimlerini çevreye ve öğrencilerine taşırlar. Hafızayla ilişkilendirilen eğitimin büyüyen bağını gösterir. Her süreci belgelemeye değer başarılar ve başarısızlıkları barındırır. Belgelemeler yaparak geçmişle bağ kurarsa da yine de yeni bir yaratım olanı oluşturur. ders BELGELİĞİ de Bauhaus gibi sanat eğitimini mekanla sınırlamayıp hayatın kendisini kılmaktadır. Köy enstitülerinde olduğu gibi okulun duvarları aşılmaktadır. Bunlardan farklı olarak Ders Belgeliği kendi içinde bir tarih oluşturmaktadır ve kendi hafıza alanını paylaşır. Belgelemeler eğitimin kalıtsal yapısını besler ve ulaşılabilir akış halindedir. Kendi belleği olan atölye, alanının hakiki insanı olma çabasını benimser. Dışarıdan, kök salmamış, duvarlar arasında sıkışmış bir eğitim alanının alternatifini oluşturarak açıkça başarıların ve başarısızlıkların birbirine bağlı olduğunu gösterir.
22. ders BELGELİĞİ, Köy Enstitülerinin okulun duvarlarını aşan ve başka alanlarına da uzanan yapısıyla benzerlik gösterir. ders BELGELİĞİ, resim-iş öğretmenliği bölümünün ana sanat atölyelerinden, resim atölyelerinden biridir. Dolayısıyla bu yönüyle Bauhaus'un tasarım odaklı olma özelliğinden ayrılmaktadır. Bauhaus'ta amaç, fonksiyonel bir ürün tasarlamakken, sanat yapmanın çıkış noktasında sosyal bir amacı olsun ya da olmasın bu anlamda bir fonksiyonu yoktur. ders BELGELİĞİ'nin bildiğim ve anladığım kadarıyla amacı, birer "sanatçı" öğretmen yetiştirmektir.
23. Bauhaus Eğitim sisteminde bulunan deneysel ve disiplinlerarası yaklaşımı ders BELGELİĞİ eğitim sisteminde de görüyoruz. İki sistemin en benzer özelliklerinden biri eğitim "hümanizm" kavramı etrafında şekillenmesi. Köy Enstitülerinin eğitim sisteminde bulunan öğrencilerin teorik derslerin yanında uygulamalı çalışmalar yapması ders BELGELİĞİ'nde de bulunuyor. Bunun yanı sıra bence ders BELGELİĞİ'nin Köy Enstitüleri ile en çok benzeyen yanı iki eğitim şeklinin de kişinin bulunduğu MEKAN ve ZAMAN kavramlarını aşarak toplum ve çevreye duyarlı, bireysel ve sosyal gelişmesini sağlayarak mesleğinin hakiki insanını yetiştirmeyi hedefleyen yapısı.

24. ders BELGELİĞİ eğitim modelinin is içinde eğitim anlayışını benimseterek Bauhaus ve Koy Enstitülerinin eğitim modelinin devamcısı olduğunu düşünüyorum. BELGELİK üyeliğinin ve üyelerle bağlantının eğer istenirse ilerleyen yıllarda da devam edebileceği için daha sürdürülebilir.
25. Evet eğitim de bir devrimdir köy enstitüleri hepimiz bu konuda hem fikiriz ve o dönemleri hep anacağız özlemle keşke devam etseydi diyoruz çünkü faydalarını büyüklerimizden ve kitaplardan duyup okuduğumuz kadarıyla. Bir yerde okumuştum. Bir gün uçakta seyahat sırasında uçağın motoru arızalanıyor hostes bunu pilota bildiriyor. Pilot belki bir tamirci çıkar diye yolculara anons yapıyor sayın yolcularımız uçağın motoru arızalandı aranızda motor tamirin den anlayan var mı hemen yolculardan Türk olan parmak kaldırıyor ve evet ben tamir edebilirim deyip aşağıya gidiyor motor bölümün den motoru tamir ediyor. Çok geçmeden bu sefer uçağın elektrik bölümünden bir arıza çıkıyor hostes bunu pilota bildiriyor. Pilot tekrardan yolculara anons yapıyor sayın yolcularımız aranızdan elektrik ten anlayan var mı diye. Yine Türk yolcu parmak kaldırıyor ben anlıyorum demiş ve arızayı tamir etmiş. Çok geçmeden bir kadın yolcu hamile ve doğum sancısı başlıyor uçakta bir panik başlıyor hostes hemen pilot kabinine koşarak bunu uçağın pilotuna bildiriyor. Pilot hiç zaman kaybetmeden anons yapıyor sayın yolcularımız aranızdan doktor var mı diye kimseden ses yok herkes birbirine bakıyor tam o sırada bizim Türk kardeşimiz parmak kaldırıyor ve hostesin yardımıyla hastayı müsait bir odayı götürüp doğumu tamamlıyorlar. Uçağın pilotu merakla yolcuyla yanına çağırıp sen nasıl olurda bu kadar çok mesleklerden anlıyorsun bizim Türk hemen cevap verir. Ben Türkiye'de köy enstitüleri okulundan mezun oldum o yüzden demiş. Yani günümüzde bu böyle peki tabiki de hayır o yüzden Bauhaus eğitim modeli 20.yüzyilin köy enstitüleri bence. Özellikle sanat alanında...
26. ders BELGELİĞİ, öğrencinin deneyerek, yaşayarak, görerek öğrenmesini hedefleyen, öğrenciler arasında rekabetin aksine, işbirliğini, paylaşmayı yayarak biz bilinciyle bütünü yararına gelişimin, öğrenmenin ve büyümenin gerçekleşmesini isteyen bir atölyedir. ders BELGELİĞİ atölyesinde öğretmen, tüm öğrencilerinin gelişimsel sürecini takip eden, yeterliliklerini ve ihtiyaçlarını öngören bir rehberdir. Ancak gerekli zamanda ve durumda öğrencisini ihtiyacı doğrultusunda yönlendirir. Öğrencinin ihtiyacı olan şeyi, kendisinin çaba sarf ederek farkındalıkla görmesini sağlar. Genel anlamda bakıldığında, ders Belgeliği atölyesinin Bauhaus Okulu'nda gerçekleşmesi hedeflenen eğitim modeline benzediği açıkça görülmektedir. Çünkü, Bauhaus Okulu'nda hümanist bir düşünceyle işbirliğine dayalı, öğrencilerin sürekli birbirleriyle etkileşim halinde olduğu, biz bilinciyle sanatın ve toplumun sorunlarına çözüm arayan bir eğitim modelini uygulamak esas hedefti. Öğrencilerin tek bir noktada değil pek çok yönden gelişimleri, öğrenmeleri, kendi aralarındaki yapıcı etkileşim ile birbirlerini de beslemeleri hedefleniyordu. Bu yönden bakıldığı zaman öğrencinin gerek sanat üzerinde, gerek teknik alanda yaratıcılığını, işbirliğine dayalı öğrenmeyi, çok yönlü üretkenliği destekleyen ders Belgeliği atölyesinin, Bauhaus Okulu'nda uygulanması hedeflenen eğitim modeline benzediğini söylemek mümkündür.
27. ders BELGELİĞİ eğitim modeli öncelikli amacı ülkenin her farklı bölgelerinden gelen ve mesleğinin hakiki adamı olmaya aday olan genç, dinamik ve heyecanlı bireyleri kültür öğretmeni olmalarına katkı sağlamaktır. Dünyayı sadece kendi gözleriyle değil, başkasının da gözünden aynı zamanda akılları ve kalbiyle beraber görmeye sağlayan bir yapıdır. Dört duvar arasına sıkıştırılmış klasik eğitimi reddeden, değişen dünyaya gören, kavrayan, dünyaya açık olan ve yorumlamayı bilen eğiten/ eğitilen ilişkisinin birbirine katkı sağlayan içsel bir yapıdır. Aslında ders belgeliğinin yaptığı işi kurumun asli görevi olarak yönetimi yapması gereken bir görev. Çünkü bazı yerlerde arşiv tutmak, arşivi saklamak, mezun öğrencilerin eserlerini muhafaza etmesi / sergilemesi ve müze haline getirme düşüncesi, mezun öğrenciler ile yeni atölye öğrencilerin bilgi ve fikir alışverişi yapma görevi sadece bir insana yüklenecek ağır bir görev olmamalıdır. Bu kurum yönetimi tarafından yapılması gereken bir görev olarak düşünüyorum.
28. ders BELGELİĞİ eğitim modeli, sanat eğitimini hayat ve toplumla bütünleştiren bir yaklaşımdır. Atölye çalışmaları sadece sanatsal becerilerin geliştirilmesiyle sınırlı kalmaz; aynı zamanda eleştirel düşünme, disiplinler arası etkileşim ve farklı bakış açılarını bir araya getirerek öğrencilerin dünyaya açık, topluma karşı sorumlu sanatçılar ve eğitimciler olarak yetişmelerini sağlar.
29. Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri'ndeki eğitim modellerine benzer şekilde, ders BELGELİĞİ atölyesinde de öğrencilerin disiplinler arası bir anlayış benimsemeleri teşvik edilir. Öğrenciler, atölye çalışmalarında

farklı disiplinleri birleştirerek kendilerini çok yönlü geliştirirler. Örneğin, desen çizme ve resim yapma sürecinin yanı sıra öğrenci, doğanın dönüşümünü, toplumu ve çevreyi anlamaya da odaklanır. Sanatsal çalışmalarını, içinde yaşadığı doğa ve hayatla bütünleştirerek sürdürür.

30. Ayrıca ders BELGELİĞİ bünyesindeki kollar aracılığıyla, öğrenciler Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri'nde olduğu gibi, farklı alanlarda iş birliği yapmaya, katkı sağlamaya ve üretmeye teşvik olurlar.

ders BELGELİĞİ eğitim modelinin, Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri'nden hedefler ve içerikler açısından farklılıkları vardır. Bu eğitim modeli sanat eğitiminde sadece sanatı değil, hayatın her alanını dönüştürmeye yönelik bir eğitim modeli sunar.

31. ders BELGELİĞİ, Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki eğitim modellerinin ortak noktası, atölye çalışmalarını farklı disiplinlerle besleyerek yaşayarak, görerek ve uygulayarak insan yetiştirmeyi hedefler. Sonrasında eğitimcinin birikimini nesilden nesile aktararak bu modelin yaygınlaşmasını ve toplumun bundan faydalanmasını ister.

Fırsat eşitliği, insancıl yaklaşımı ve farkındalık yaratmayı amaçlaması diğer ortak noktalarındandır.

32. Mevcut eğitim sisteminin ezberci ve nicelikleri denetleyen yapısıyla öğrencinin becerilerini yok sayan yapısına karşın ders BELGELİĞİ bir yarış ortamı olmayan bu alanda öğrencinin kendisini ve becerilerini keşfetmesini sağlamaya çalışır, sonuçlardan ziyade sürece odaklanır. ders BELGELİĞİ eğitim modeli sanat eğitimini merkeze alır ve bu merkezden konuları tartışmaya açar ve öğrencinin ufkunu öğretileriyle açmaya çalışır. Bu nokta da Bauhaus eğitim modeliyle benzerlikler gösterirken Köy Enstitülerinin eğitim modelinden sanat eğitimi odaklı olmasıyla farklılıklar gösterir.

33. Karma bir yapısı olduğunu düşünüyorum. Hem Bauhaus hem de Köy Enstitüleri modelini içine alıyor. Fakat ders BELGELİĞİ, öğrencilerin katılımına ve üretkenliğine bağlı olarak bazı eğitim dönemlerin de üretken, dinamik gelişen, bazen uyuyan birer hücre gibidir diyebiliriz. Her şeyinden öğrencileri sorumludur, her bir dönem bir sonraki döneme miras olarak kalır.

34. “ders BELGELİĞİ” modeli, sanat eğitiminde öğrenci gelişimini çok yönlü bir perspektiften ele alarak disiplinlerarası bir yaklaşım sunar. Bu model, sanat öğrencisinin hem teknik becerilerini hem de düşünsel derinliğini sistematik bir şekilde belgelemeyi amaçlayan pedagojik bir yapıdadır. ders BELGELİĞİ'nde, felsefe, tarih, dil, müzik gibi farklı disiplinlerin sanat eğitimi sürecine dahil edilmesi, öğrencilerin sanatsal süreçlerinde geniş bir entelektüel ve kültürel bağlamda ilerlemelerini sağlar.

Bauhaus Okulu ile karşılaştırıldığında, her iki eğitim modelinde de disiplinlerarası bir yaklaşımın vurgulandığı görülür. Bauhaus, sanat ve zanaatın birleştirildiği, tasarım ve işlevselliğe dayalı bir eğitim anlayışı sunarken, ders BELGELİĞİ sanatı daha çok bireysel ve entelektüel bir ifade biçimi olarak ele alır. Bauhaus'un teknik ve zanaatsal yönü ön plandayken, ders BELGELİĞİ öğrencinin sanatsal ifade biçimlerini teorik ve kültürel olarak derinleştirir. Bu iki model, pratik ve teoriyi harmanlarsa da, Bauhaus'un tasarım odaklı uygulamaları ile ders BELGELİĞİ'nin bireysel yaratıcılığı öne çıkarması arasında temel bir fark vardır.

Köy Enstitüleri ile karşılaştırıldığında, her iki eğitim modelinin de öğrenci merkezli ve bütüncül bir eğitim yaklaşımını benimsediği görülür. Köy Enstitüleri, kırsal kalkınmaya katkıda bulunmayı hedefleyen, tarım ve zanaat gibi pratik alanlarda eğitim veren bir modeldir. ders BELGELİĞİ ise sanat eğitimine odaklanarak, öğrenciyi yalnızca teknik açıdan değil, aynı zamanda kültürel ve düşünsel açıdan geliştirmeyi amaçlar. Her iki model de öğrenciyi aktif öğrenme sürecine dahil ederken, Köy Enstitüleri daha çok işlevsel bilgi ve beceri kazandırmaya yönelik bir eğitim sunar.

35. Eğitim ve öğretim alanları, hele ki günümüzdeki tekno-toplumsal ve dijitalleşme olgularının değişim ve gelişimini göz önüne aldığımızda temkinli ve konforlu sınırsızlığın dışına taşma eğilimindedir. Bundan dolayıdır ki dinamik biçimde değişen kültürel olguların, yaşam deneyimlerinin, söylemlerin ve

retoriklerin ekseninde bireyin gerçek dünya ile teması ve bu temastan doğan somut çıktılarının pragmatizmi açısından ders belgeliğinin köy enstitüleri ile benzerlik taşıdığını ifade edebiliriz. Eğitim ve kolektif bilincin somut çıktısı olabilecek yaşamın kendisi ile kurulan bağın ve hayatta karşılığı olan bilginin üretimi ve paylaşımı açısından ise Bauhaus ekolü ile benzerlikler taşıdığını ifade edebilirim.

36. BELGELİK kolları, üretim için bizi beslerken aynı zamanda bizi üretimin içine çağırıyor. Doğadan esinlenmek için üretim alanına giriyoruz, tohum ekiyoruz takip edip fidanla ilgileniyoruz üretmeyi ve bu tecrübeyi resme aktarmayı öğreniyoruz bu açıdan ders BELGELİĞİ'nin Köy Enstitüleri ile benzerliğine değinebilirim. ders BELGELİĞİ öğrencisi üretmeyi öğrenirken aynı zamanda doğru alandan beslenmeyi de öğreniyor. Felsefeden, müzikten ve dilden birçok yönden toplumu takip ediyor, okuyor ve dinliyoruz tabii ki bu alanlar resmimize dokunuyor. Bu yönden Bauhaus Okulu'nun düşünce yapısına uzak değiliz.
37. ders BELGELİĞİ'nin Bauhaus'un bir yansıması olduğunu düşünmüyorum. Çünkü Bauhaus'un çıkış noktası Arts&Crafts Hareketi. Bu hareketin temel amacı da sanat ve zanaatı kaynaştırma yoluyla, sanatın hayatla olan ilişkisini güçlendirmek. Örneğin, bir kullanım nesnesi hayatın içindeki işleviyle birlikte düşünülüyor ve tasarlanıyordu. Bauhaus, bildiğim kadarıyla sosyal alanlarla ilişkiliydi ancak odak noktası tasarımdı. Hem işlevsel hem estetik nesnelere üretimi ön plandaydı. dB'nin sosyal alanla kurduğu ilişki ise daha farklı. En önemlisi de dB'nin çıkış noktası isminden de anlaşılacağı üzere BELGELİK, yani arşivleme, bir bellek oluşturma kaygısıdır. Bu bakımdan bu coğrafyaya özgü bir problemi ele alır ve çözüm önerisini de içinde barındırır. Sanat eğitiminde eğitim süreçlerini belgelemek ve geleceğe aktarmak dB için kritik önem taşır. Köy Enstitüleri ile benzerliği ise kendi alanında nitelikli öğretmenlerin yetişmesine katkıda bulunmasıdır. Bununla birlikte, iş üstünde öğrenme, deneyimleyerek öğrenme çabası; tek bir uzmanlık alanına sıkışmayıp öğrencilerin farklı disiplinler ile ilişki kurması gibi yönleriyle de Köy Enstitülerindeki eğitim modeli ile benzerlikler taşımaktadır.
38. Klasik bir sanat atölyesinin tek yönde ilerleyen pratik yapma amacı ders belgeliğinde çok yönlü olmaktadır. Örneğin; öğrenciler yoğun olarak desen ve resim etütleri yaparken aynı zamanda bir ağaç yetiştirmenin zarafeti ve inceliğiyle birçok insanı olgusunu geliştirebilmekte, doğayla çevreyle olan bağını kuvvetlendirebilmektedir.
39. Güncel teknolojik disiplinlerde eksiklik olduğunu söyleyebilirim.
40. Doğa ile ilişki kurması, üretmek öğrenme biçimini benimsemesi ile köy enstitüleri ile ilişkilendirmek mümkündür zaten hali hazırda o köy enstitüleri öğretmenlerinin okulun tarihinde yer alması bir kurum kültürü devamlılığını gösterir ancak yine de kimi tarafı ile Bauhaus okulu ile zıtlıklar gösterir.
41. Öğrenciyi farkındalık kazandırmak, topluma değinmek, insani, sorumluluklarını bilen, ahlaki ve yeterli, işinin hakkını veren, buradan aldıklarını yine kendinden sonraki nesile aktaracak öğretmenler yetiştirmek gibi birçok ortak noktaya sahiptir. ...okulun duvarlarını aşan ve tüm alanları içerisine alan bir anlayış... İşte tam olarak günümüzde ders BELGELİĞİ bu anlayışı yansıtıyor.
42. ders BELGELİĞİ eğitim modeli Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri'nden ilham almaktadır. Örnek vermek gerekirse BELGELİK kollarından geçmiş bir öğrenciden üniversite sonrası hayatında BELGELİK kültürünü devam ettirmesi beklenir. Bu kültürü devam ettirme klasik örgün bir eğitim modeli gibi dikey ve hiyerarşik bir biçimden ziyade kendini yatay düzlemde ilerleyerek gösterir. Mezun olan öğrenci görsel sanatlar öğretmeni olarak çalışmaya başladıysa BELGELİK'te edindiği bilgileri rahatlıkla okulda uygulayabilir. Görsel sanatlar dersiyse müzik, felsefe, ekoloji gibi alanları disiplinlerarası bir biçimde uygulayabilir.
43. dB ile ilgili diğer sorularda görüşlerimi belirttiğim için tekrar etmeye gerek olduğunu düşünmüyorum. Diğer sorular için yeterince bilgiye sahip değilim; bu soruları yanıtlamak, detaylı bir araştırma ve inceleme süreci gerektiriyor. Net cevaplarım bulunmadığından, maalesef pek bir şey söyleyemeyeceğim.

44. Benzerlikler ikisi de Modernizm ve Bir Ulusun İnşası için gerekli olan birikim. Farklılıkları ise Köy Enstitüsöleri daha Rustik diye düşünüyorum.

ders BELGELİĞİ eğitim modeli sizce yaygınlaştırılmalı mı? Mevcut atmosferde sizce buna ihtiyaç var mı? Bu nasıl olabilir? Konuya ilişkin olarak düşünceleriniz nelerdir?

1. ders BELGELİĞİ'nin eğitim modeli kesinlikle yaygınlaştırılmaya değer çünkü biz öğrenciler sanat eğitimi süresince sadece bilgiyi tüketmiyor, düşünsel bir üretimin de bir parçası oluyoruz. Yaygınlaştırmak için ise zaten yazılı, sesli, görüntölü arşivleri bulunuyor fakat bunu ilerletip bağımsız bir topluluk (müze fikri) oluşturulabilir.
2. Bence kesinlikle yaygınlaşması ilgili dalların ilgili bölümlerle iletişime geçmesi ve tema halinde ilerletilebilir. Örneğin müzik BELGELİĞİ müzik bölümüyle işbirlikli ilerleyebilir.
3. Kuşkusuz yaygınlaştırılmalı. Mevcut eğitim sistemi ezberci ve sınav odaklı bir modeldir. Öğrencinin pasif alıcı olmak yerine rehberlik şeklinde eğitim veren eğitimciler ile etkileşim içinde aktif özneler haline getirilmesi gerekir. Soran sorgulayan kendi ihtiyaçlarını üretime katkı sunarak karşılayan bu şekilde kendini tamamlayan eğitimin parçası olan bireyler yetiştirilmelidir. ders BELGELİĞİ çağdaş eğitim modelinin içine giydirilmelidir. Eğitim süreci içinde birikimlerini ortaya koyan bunlara sahip çıkan ve ileriye bir bellek şeklinde kendini taşıyan gerektiğinde yerelliğinin güzelliklerini bir zenginlik olarak ileriye taşıyan bir eğitim hafızası çok zorunlu ivedi bir ihtiyaçtır. Doğa ile birlikte doğa için yabancılaşmanın aşılması çabasını içeren toplumcu çağdaş bir eğitim sistemi ivedi bir ihtiyaçtır.
4. Kesinlikle yaygınlaştırılmalı. Çünkü çok yönlü bir eğitim süreci ve bu alandan bir şeyler almadan ayrılmamız çok olağandışı olacaktır. Eğitim süreçlerinin katkısız yönde ilerlediği aşikâr, bu uğurda ders BELGELİĞİ adına MEB ile görüşmeler ve önermeler yapılabilir. Esasen yapılması gerekende öncelikle biz eğitimcilerin ders BELGELİĞİ'ni kendi içlerinde koşullar ne olursa olsun yaşatması olacaktır. Tabi ki yani sıra ses getirmek gerekir atılım ve önermelerle yetkililere ulaşıp belgeler şeklinde sunulmalı, başarılarının sonuçlarını da büyük sabırla anlatmaktır.
5. Toplumun daha sağlıklı yaşayabilmesi için bu eğitim modeli yaygınlaştırılmalı. Mevcut atmosferde veya başka bir atmosferde insanın olduğu her alanda buna ihtiyaç vardır. Doğru hazırlanmış bir disiplin programıyla yaygınlaştırılabilir. Bir savaşın içindeyseniz arkadaşlarınızla, komutanlarınızla iletişiminiz koptuysa. Tam olarak ne yapacağımızı bilemezsiniz. İlk olarak yapılması gereken iletişimi arttırmak, toplantılar, söyleşiler etkinliklerin arttırılması.
6. Kesinlikle yaygınlaştırılmalı, bu öğrenilenleri aktarma ve uygulama yoluyla olabilir.
7. Kesinlikle yaygınlaştırılmalıdır. Mevcut atmosferde Einstein'ın dediği gibi, bir balıktan ağaca tırmanması isteniyor. Farklı görme biçimleri ve zeka türlerine alan tanınmıyor. Fakat ders BELGELİĞİ eğitim modelinde öğrenciye bu alan tanınmıyor.
8. Evet yaygınlaştırılmalı. Mevcut atmosferde diğer tüm disiplinlere, araştırma yapmaya, insan ve sanat eğitimin gelişimi için ihtiyaç vardır. Günümüz eğitim müfredatı ile çok mümkün görünmese de, öğretmenler ve öğrenciler işbirliği içinde bunu yürütebilir. Öncelikle bölüm içinde diğer atölye hoca ve öğrencileri de bu eğitim modelini benimsemeli ve uygulamalı. Sonra diğer okullara örnek olmalı. Bu sadece bir atölye ve öğrencilerinin çabası olarak kalmamalı, daha dışa dönük, daha aktif ve etkin olmalı.
9. Bir örnek ile izah edeyim. Resim mezunu Fatih Küçük adında biri otostopla dünyayı geziyordu. Gittiği ülkelerde okulların duvarına resimler çiziyordu barınma ve yemek karşılığında. O topluma uygun figürleri büyükçe mural olarak. 27 ülkeden yüzlerce eğitimci arkadaşı oldu. Ardından Antalya kaşta çizgi film köyü açtı. Sonra Nevşehir'de 2. Çizgi film köyü açtı. Gittiği ülkelerdeki eğitimciler öğrencileriyle buraya geliyorlar konaklıyorlar ve film yapıyorlar. Bu proje sayesinde festivaller düzenlenmeye başlandı. Fatih küçük yurtdışına davet edilerek bu projeden yararlanmak isteyenler olmaya başladı. ders BELGELİĞİ aslında bir festivale dönüştürülebilir. Böyle bir projenin çocuklar gençler tarafından da daha

fazla bilinmesi sahiplenilmesi sağlanabilir. ders BELGELİĞİ biraz sıkıcı demode bir halde görünüyor. Bunu biraz daha sanatın renkli yanıyla harmanlayıp daha pozitif bir algı haline dönüştürülebilir

10. ders BELGELİĞİ eğitim modelinin tüm okullarda uygulanması gereken bir model olduğunu düşünüyorum. Yükseköğretimde öğretmen yetiştirmek üzerine olan alanı daha kapsamlı uygulanarak bu sistemde yetişmiş öğretmenlerin kendi görev yaptığı okullarda öğretim seviyesine uygun ilköğretim ve ortaöğretimde uygulanabilirliği olup hayata geçirilmelidir. Bu sistemin uygulanabilirliği oldukça hayati ve kritik bir öneme sahiptir. Hayati oluşu öncelikle bilinçli insan ve eğitimciler yetiştirme gayesi taşımastandır. Kritik oluşu, sanatçı olmanın getirdiği duyarlılık ve farkındalık ediminden kaynaklanır.
11. Olabilir, Türkiye'ye, okullara hatta yurtdışına bile açılmak mümkün. Sosyal medya artık tüm gücü eline aldı. Bu alanda gelişmelere odaklanmak daha mantıklı olacaktır.
12. Yaygınlaştırılmalı. Buna ihtiyaç var. YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığına bu modelin faydalarını anlatmak için projelendirmeler yapılabilir.
13. Kesinlikle yaygınlaştırılmalıdır. Kesinlikle ihtiyaç var. Eğitim sistemi günümüzde çok değiştirilen, ezberci içi boşaltılmış ve gelişme hedefli değil. Öğrenme, araştırma, emek harcama, bilginin kıymeti kalmadı sanki. Sanat sorgulayan yenileyen araştıran geliştiren önemli bir alan. Bu eğitim modeli fikir ve düşünceye dayalı yaratıcı, her alanda kendini geliştirmek topluma ve sanata önem vermek için çok önemli. Bu eğitim modelini mezun olan öğretmen olan atölye öğrencilerin kendi öğrencilerine aktarımı, birlikte el ele vererek dayanışma içinde olmalı ve sosyal medya vb. iletişim araçlarıyla aktarmaya ve ilgi çekmeye çalışmalıyız.
14. Evet, özellikle şu an, sanat eğitiminin içi boşaltılmaya çalışılıyorken ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılmasına kesinlikle ihtiyaç var. Bölümler ve dersler seviyesinde düşünürsek hem orta öğretimde hem yüksek öğretimde bunun başarılması kesinlikle eğitmenlere bağlı. Üniversitelerdeki yetişkin öğrenciler bile olsa, eğitmen rahat ve beklentisiz olduğunda öğrenci de ona göre çaba gösteriyor. Milli Eğitim Bakanlığı ve program/müfredat seviyesinde bir değişiklikten ve çabadan söz ediyorsak, sınav odaklı bir eğitimden vazgeçilerek öğrencileri, önemli olanın günlük yaşam becerileri, kültürlü olmak, araştırmak, özgün düşünceler geliştirebilmek olduğuna inandırmak gerek. Sanat derslerinin önemsiz olduğu algısının oluşmasındaki sorumlular eğitim bakanlığı ve öğretmenlerdir. En basit anlamda karşılaştırsak eğer, ders BELGELİĞİ'nin kurulduğu üniversite bölümündeki diğer atölyelerden farkı, eğitmeninin eğitim anlayışı ve bunu öğrencilere aktarma şekli idi. Dolayısıyla eğitim anlayışı resmi olarak değişirse bile eğitmen bunu değiştirebilir. Bir öğretmen çok şey değiştirebilir. ders BELGELİĞİ'nin asıl amaçlarından biri de zaten kültürlü sanat eğitmenleri yetiştirmek. Derslerde (özellikle yüksek öğretim öncesinde) öylesine röprodüksiyonlar yaptırmak yerine neyi neden yaptıkları anlatılırsa, yani biraz daha teorik bilgi ile desteklenirse dersler daha verimli geçebilir.
15. Özellikle Eğitim fakültelerinde ve birçok sanat eğitimi alanında yaygınlaştırılması önemli bence. Ben şahsen ders BELGELİĞİ ekolü ile aldığım eğitimi kendi eğitim öğretim çalışmalarımda kullanıyorum. Bu durumda bu ekol ile yetişmiş eğitimcilere rol düşüyor sanırım.
16. ders BELGELİĞİ eğitim modeli kesinlikle yaygınlaştırılmalıdır. Türkiye'nin gelişen dünya içerisindeki mevcut hali inanılmaz gerilerde kaldığı için birilerinin mevcut durumları dile getirmesi görevdir. Bunu en iyi anlatım aracı da sanattır. ders BELGELİĞİ bunu görev edinmiş yegane oluşumlardan bir tanesidir
17. İnsan anlam arayan bir varlık olduğu için de böyle bir modelin yaygınlaştırılması bir gerekliliktir. Eğitim fakültelerindeki akademisyenlerin ülke için eğitmeni yetiştirdiklerini her daim hatırlayarak kendilerini ve öğrencilerini geliştirmeleri için liderlik ve rehberlik etmeleri gerekmektedir. Düşünce üretmek, güncel olan sorunlara ve çözümlere ulaşmak, öğrencileri en basitten karmaşığa giden yolda sürece dahil etmek etkili olacaktır.
18. ders BELGELİĞİ modelinin yaygınlaştırılmasını isterim. Sanat eğitimi sadece resim yapmak ile sınırlı kalmamalı. Sanatı bir ün ve maddi gelir kaynağı olarak gören zihniyetten çıkarak, bu zamanın gereksinimlerini duyumsayan, duyarlı ve hayattan kopuk olmayacak şekilde kendine güvenen ve vicdanlı

sanatçılar yetiştirilmelidir. Hayata dokunmayan her çaba sadece egoyu besleyen bir araca dönüşür. Buna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Bunun ise sanat eğitimcilerin sadece sanatçılardan ve sadece eğitimcilerden olamayacağını, sanat eğitimcilerine bu alanda daha kapsamlı bir eğitim verilerek yapılabileceğini düşünüyorum.

19. ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılması, özellikle ülkemizdeki sanat eğitimi sisteminin daha derinlemesine düşünme ve yaratıcı üretim eksikliklerini gidermek açısından oldukça önemli. Mevcut sistem, genellikle ezbere dayalı ve bireysel yaratıcılığı sınırlayan bir yapıda. ders BELGELİĞİ, sanatın sadece teknik bir beceri değil, aynı zamanda düşünsel, felsefi ve disiplinler arası bir süreç olduğunu vurguluyor. Bu model, öğrencilerin sanatçı kimliklerini geliştirmelerine olanak tanır ve sanatı yaşamla birleştirir. Bu modelin yaygınlaştırılması, sanat eğitimi veren okullarda ders içeriklerinin yeniden düzenlenmesi ve sanatın yalnızca bir beceri değil, bir düşünce sistemi olarak ele alınmasıyla sağlanabilir. Özellikle doğa, felsefe ve diğer disiplinlerle olan bağlantının güçlendirilmesi, sanat öğrencilerinin daha derin bir anlayış kazanmasını sağlar. Bu, sanat öğretmenlerinin de aynı şekilde yeniden eğitilmesi ve sanatçı kimliklerinin güçlendirilmesiyle desteklenmelidir. Sonuç olarak, ülkemizde sanat eğitiminin yaratıcı, özgür ve disiplinler arası bir yapıya evrilmesi için ders BELGELİĞİ modeli kritik bir rol oynayabilir. Bu, sanatı sadece teknik bir beceri değil, insanı derinleştiren bir süreç olarak gören yeni bir anlayışı teşvik eder.
20. Tabii ki yaygınlaşmalı, doğadaki her şey ihtiyaçtan ortaya çıkar, dolayısıyla ders BELGELİĞİ büyük bir ihtiyacı karşılamakta. Daha kurumsal bir yapıya dönüştürülebilir.
21. Günümüz toplumunda hafıza zayıflığı, insan problemleri, özü arama ve kendine yabancılaşma gibi durumlar ortaya çıkmıştır. İnsan tarihsel yapısını unutarak hayatın hızında kaybolmalar yaşamaktadır. Durup düşünebileceği, sorular sorabileceği alanlara ihtiyaç duyar. İnsanın bu durumunun temelinde eğitim de vardır. Eğitimin gelir geçer durumu, süresiz bir eğitimle tarihsel yapı kaybolmaktadır. Geçmiş unutan sadece 'an'da yaşayan bir insan yapısı meydana gelmiştir. Geçmişle yüzleşen, zamanın boyutlarındaki bağı güçlendirmek için belgelik ve bellek gibi kavramlar karşımıza çıkmaktadır. Ders Belgeliği eğitim modeli Belgelik ve bellek kavramlarını eğitime dahil ederek zamanın boyutlarını eğitimle ilişkilendirmektedir. Süreçlerin anlamlandırıldığı, kuşaktan kuşağa oluş halinde olan bir eğitim sisteminin günümüzde yer alması gerekir. Ders Belgeliği eğitim modeli daha görünür hale gelerek farkındalık yaratabilir ve bir örnek olabilir.
22. ders BELGELİĞİ, üniversitesi bünyesi dışında, daha geniş fiziksel bir mekanda, workshopların, üretimin, panellerin, sergilerin, atölyelerin, kısa dönem eğitimlerin olduğu bir oluşuma dönüşebilir diye düşünüyorum. Nesin Matematik köyünün başka bir versiyonu olabilir. İhtiyaç olması konusu tartışmaya açılabilir tabii ki kanımca burada önemli olan, öğrencileri ya da mezunlarından bu yönde gelen bir motivasyon/istek olup olmadığına bakmaktır. Lakin var ise, o zaman ihtiyaç da vardır demektir. Üniversite bünyesi dışında olmasının ders saati sınırlaması olmadan daha özgür bir ortam sağlayacağını düşünüyorum.
23. İnsanın doğaya, bulunduğu topluma, dünyaya ve hepsinden önce kendisine karşı açık olması gerektiğini savunan ve sosyal gelişmeyi hedefleyen ders BELGELİĞİ eğitim modeli kesinlikle yaygınlaştırılmalı. Okullar da bu ilkeleri hedefleyecek şekilde -aynı BELGELİK kollarında olduğu gibi- resim, müzik, felsefe, dil, tarih vb. teorik dersler verilip bunları destekleyecek uygulamalar yapılmalı.
24. Evet bence yaygınlaştırılmalı. Bir rol model olarak tüm üniversitelerdeki hocalara tanıtılmalı ve bu konuda eğitici eğitimleri verilerek tüm ülkedeki eğitim sistemine yansıtılmalı. Buna ihtiyaç var. Daha iyi ve kapsamlı bir eğitim için bu gerekli ve faydalı bir rol model.
25. Elbette ihtiyaç var. Günümüz eğitim modeli ortada ben mesela ilköğretim de okuduğum dönemde resim derslerimize branş öğretmenleri ek derslerini tamamlamak için dersi alırlardı ve maalesef bu yanlış düşünce günümüzde de devam etmektedir. Yani ben okul müfredatında ki resim dersi amaç bakımından ve verimlilik bakımından Avrupa ile kıyaslayın demiyorum ama resim dersini resim bölümünden mezun olmuş öğretmenler girmeli. Millî eğitim müdürlüğüne bu konuda çok iş düşüyor bence hiç ertelemeyen resim dersini ilkokulda ki müfredata daha fazla zaman kaybetmeden resim dersini eklemeli yani en

temelden başlamalıdır hatta bunu anasından itibaren başlamalıdır. Çocuklarımız resim sevgisiyle büyümeli. Özellikle ders BELGELİĞİ'nden mezun olan öğrencilere (öğretmenlere) burada çok iş düşüyor. Öğretmenlerimiz atanıp eğitim verdikleri okul ya da kurumlarda çocuklara resim yapmayı sevdirmeli ve resim sevgisini aşılması gerekiyor. Öğretmenliğin vicdani boyutunu unutmamalıyız sevgili öğretmenim. Mevcut eğitim modeli ortada o yüzden ders BELGELİĞİ eğitim modeli daha da geliştirip yaygınlaştırılmalıdır.

26. ders BELGELİĞİ atölyesinde 3 Eğitim-Öğretim dönemini tamamlamış ve hala eğitimine devam eden bir öğrencinin perspektifiyle bahsetmek gerekirse, öğrenciye, iş birliği içinde, üretkenliği, yaratıcılığı destekleyen, deneyerek, yaşayarak öğretmeyi hedefleyen, istek ve ilgi doğrultusunda kendi eğitim sürecini yapılandırmasına olanak sunan bir eğitim alanı olduğunu söylemek mümkündür. Öğrencinin eğitsel olarak çok yönlü destekleyen bu eğitim modelinin farklı okullarda, farklı branşlarda uygulanması hedeflenmelidir. Bu sebeple öğrencileri tarafından ders BELGELİĞİ'nin misyonunu, vizyonunu tanımlamak, paylaşmak, öğrencilere sağladığı gelişimi açıkça ifade etmek, atölye öğrencilerinin esas hedefleri içerisinde olmalıdır.
27. ders BELGELİĞİ eğitim modeli yaygınlaştırılması gerekiyor. Ama bu her haliyle değil. Ne demek istiyorum. Derslerin dört duvar arasına sıkıştırılmadığı, yeni atölye öğrencileri/ mezunların sürekliliği olan, mesleğinin hakiki adamını kültür öğretmeni yetiştiren, sergiler açan ve bunları kayıt altına alan vb. kısımlarını çok önemli durumlardır. Ama bugün bazı şeylerin omuzlarımıza yük bindiren kısımları mesela kaliteli arşiv tutmak ve muhafaza etmek sadece bir Atölye öğretmenin görevi olmamalıdır. Çünkü bunlar basılı veya dijital olan önemli belgeler olduğu için zaman için bozulabilir, taşınabilir veya dijital olarak virüs bulaşıp ya da yanlışlıkla silinebilir. Yıllarca bunları muhafaza etmek çok zahmetli ve zorlu bir iştir. Ayrıca bunların ilerde bir müze olma fikri ise sadece bir insanın değil devletin kurumları tarafından yapılması ve desteklenmesi gerekiyor. ders BELGELİĞİ mevcut atmosferde sosyal medya üzerinden bazı şeyleri daha aktif hale getirmesi gerekebilir. ders BELGELİĞİ sergisini sanal olarak yapabilir. Veya mezun öğrenciler ile söyleşiler yapabilir. İlerleyen yıllarda sanat ve teknoloji iç içe olacağını düşündüğüm için yapay zeka, kodlama ve dijital tasarım konuları bazen tartışma konusu olabilir.
28. ders BELGELİĞİ eğitim modeli diğer eğitim alanlarında da olabildiğince yaygınlaştırılmalıdır. Özgür düşünen, eleştirel bakış açısına sahip, yaratıcı, hayatın diğer yönlerine de duyarlı, toplumsal sorumluluk bilinci yüksek bireyler yetişmesi için, böyle bir eğitim modeline ihtiyaç vardır.
29. ders BELGELİĞİ eğitim modelinin pek çok benzer yönleri bulunan Bauhaus Okulu ve Köy Enstitüleri'nin eğitim modellerinden ilham alınabilir. Bu bağlamda, disiplinlerarası yaklaşıma daha fazla vurgu yapılabilir, eleştirel düşünme ve iş birliği teşvik edilerek farklı kollar altında ortak çalışmalar gerçekleştirilebilir.
30. Kendi sınırları içinde kalmayan, dünyaya açık bir eğitim modeli uygulanabilir. Bu amaçla, deneysel atölyeler kurulabilir ve disiplinlerarası projeler uygulanabilir. ders BELGELİĞİ eğitim modelinde olduğu gibi, öğrenciler eğitimlerini hayat ve toplumla bütünleştirmelidir.
31. ders BELGELİĞİ eğitim modeline şu anki ortamda ihtiyaç duyulduğunu görüyoruz.

dB eğitimcileri atölye eğitimiyle birlikte etik değerleri olan, sorgulayan, toplumsal ve çevresel sorunlara duyarlı, canlıya değer veren; yaşayarak, görerek, uygulayan bilgisini kendisinden sonra gelen kuşaklara aktararak ülkenin en ücra köşesinde yaşayan her öğrencinin faydalanmasını sağlayabilir. Böylece coğrafyanın fırsat ve eğitim eşitsizliğini bir noktada kırabilir çünkü her çocuk eşit bir eğitimi hak ediyor.

*dB eğitim modeli öncelikli eğitimci yetiştirecek eğitim fakülteleri için düşünülebilir. Eğitimci kendi memleketine döndüğünde ya da görev yapacağı şehir, kasaba ve köylerde birikimini sonraki kuşaklara aktarabilir.

*İkinci bir seçenek sorgulayan, düşünen, doğaya duyarlı, etik değerleri olan bir neslin temeli için ilköğretim kademesi uygun görünüyor. Sonrasında diğer kademelere yaygınlaştırılabilir.

*Son olarak toplumun her yaş grubunda farkındalığı artırmak için de halk eğitim merkezleri düşünülebilir.

32. Her geçen gün daha stresli ve gergin bir topluma dönüşmenin izlerini görüyoruz ve bu izleri tersine çevirmenin yolu tabii ki eğitimle başlar. Dolayısıyla içeriği boşaltılmış! bireyin huzurunu ve sağlığını güvence altına alamamış bir modele karşın alternatif eğitim sistemlerinin en çok ihtiyaç duyulduğu bir eşikten geçiyoruz. Bu noktada ders BELGELİĞİ eğitim modelinin daha geniş kitlelere ulaşmasını oldukça gerekli buluyorum. 2 yıl boyunca vaktimin çoğunu geçirdiğim ve anlamaya çalıştığım bu alanın hayatımda derin izler bıraktığını, kariyerimi inşa ederken bana ne kadar çok şey kattığını söylemeden edemeyeceğim.
33. Her geçen gün daha stresli ve gergin bir topluma dönüşmenin izlerini görüyoruz ve bu izleri tersine çevirmenin yolu tabii ki eğitimle başlar. Dolayısıyla içeriği boşaltılmış! bireyin huzurunu ve sağlığını güvence altına alamamış bir modele karşın alternatif eğitim sistemlerinin en çok ihtiyaç duyulduğu bir eşikten geçiyoruz. Bu noktada ders BELGELİĞİ eğitim modelinin daha geniş kitlelere ulaşmasını oldukça gerekli buluyorum. 2 yıl boyunca vaktimin çoğunu geçirdiğim ve anlamaya çalıştığım bu alanın hayatımda derin izler bıraktığını, kariyerimi inşa ederken bana ne kadar çok şey kattığını söylemeden edemeyeceğim.
34. Evet yaygınlaştırılabilir. Fakat Üniversiteler çatısı altında olacaksa niteliği ve pratikliği çok değişken olmak durumunda kalacaktır. Standart bir form üzerinden başarılı olabileceğini düşünmüyorum. Esnek bir yapı içerisinde bireylerin geçmiş ve şimdiki toplumsal yapının bir parçası olduklarını tecrübe etmelerinin, bunun farkına varmalarının hem bireysel hem de toplu yaşamın kalitesini arttıracaklarını düşünüyorum. Gerek üniversitelerde gerekse diğer kamusal alanlarda bilgilendirme yönlendirme toplantılarıyla tanınırlığı artırılabilir, kurumlar da ders BELGELİĞİ öncülerini koza alarak oluşturulmasına öncelik etmeleri sağlanabilir.
35. “ders BELGELİĞİ” eğitim modeli, sanat eğitiminde önemli bir yaklaşım sunmaktadır. Bu modelin yaygınlaştırılması gerektiği kanısındayım, zira sanat eğitimi günümüzde sadece teknik becerilerin ötesine geçmekte ve öğrencilere eleştirel düşünme, yaratıcılık ve disiplinlerarası bağlantılar kurma fırsatı sunmaktadır. Özellikle sanatta belgelenmiş süreçlerin, öğrencilerin gelişimini takip etme ve değerlendirme açısından sağladığı avantajlar, sanat eğitiminin kalitesini artırabilir.
36. Mevcut atmosferde bu modele ihtiyaç var mı? Evet, sanat eğitiminde ve genel olarak eğitim sisteminde, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerinin öneminin giderek arttığı bir dönemde, ders BELGELİĞİ gibi modellerin sağladığı yapı ve sistematik yaklaşım daha da kritik hale gelmiştir. Sanat, bireylerin kendilerini ifade etme biçimlerini, sosyal ve kültürel bağlarını geliştirmelerine yardımcı olur. Bu bağlamda, belgelendirme sürecinin, sanatın eğitim ve ifade biçimlerini sistematik olarak değerlendirmek için bir araç olarak kullanılması, öğrencilere farklı disiplinlerden ilham alarak kendi sanatlarını geliştirme fırsatı tanır.

Bu yaygınlaştırma nasıl olabilir?

Eğitim Programları: Sanat eğitimi veren kurumlar ve üniversitelerde ders BELGELİĞİ modelinin bir müfredat olarak dahil edilmesi gerekmektedir. Bu modelin, öğretim yöntemleri ve içerikleri üzerine entegre edilmesi, öğrencilerin sanatsal ve düşünsel gelişimlerini destekleyecektir.

Atölye ve Seminerler: Eğitimci ve sanatçılar tarafından düzenlenecek atölye ve seminerlerle bu modelin tanıtılması ve uygulanması sağlanabilir. Uygulamalı eğitimler, öğretmenlerin ve öğrencilerin bu modelin faydalarını deneyimlemelerine olanak tanıyacaktır.

Araştırma ve Yayınlar: Bu modelin etkilerini ve uygulamalarını inceleyen akademik çalışmaların yapılması, ders BELGELİĞİ'nin gerekliliğini daha fazla kişiye ulaştırabilir. Bu tür yayınlar, modelin geçerliliğini ve uygulanabilirliğini destekleyici kanıtlar sunar.

Dijital Platformlar: Eğitim teknolojileri ve dijital platformlar aracılığıyla, ders BELGELİĞİ modelinin kaynaklarına ve uygulamalarına erişim sağlanabilir. Online kurslar ve web seminerleri, daha geniş kitlelere ulaşmak için etkili bir yöntem olacaktır.

Sonuç olarak, "ders BELGELİĞİ" eğitim modelinin yaygınlaştırılması, sanat eğitime entelektüel ve kültürel bir derinlik kazandırarak, bireylerin yaratıcı potansiyellerini ortaya çıkarmalarına katkı sağlayacaktır. Eğitim sistemindeki bu tür yenilikler, sanatın sosyal ve kültürel bağlamda daha anlamlı hale gelmesini destekleyecektir.

37. Tarihsel bağlamda bakıldığında örneklem olarak sunduğunuz iki ekol, bugün çağdaş eğitim sisteminde özellikle sanat ve tasarım eğitiminin nasıl olması gerektiği hususunda tartışılan ve örnek alınan ekollerdir. Bu şekilde baktığımızda ders BELGELİĞİ özellikle sanat eğitimi veren kurumlarda eğitimci yetiştirmenin bilinci ve sorumluluğu ile ele alınması gereken bir örnektir. Kendi içinde gelişim ve değişimini tamamlamaya devam eden bir metodolojidir. Burada önemli husus bu eylemin; belli bir öğrenci gurubu ya da atölye sınırlarının dışına çıkabilmesi, çok sesli ve eleştirel bağlamda da kendini dışarıya açabilmesidir. Öğrenciler tarafından bilinçli veya bilinçsiz farklı ve eleştirel yaklaşımlardan kaçış, korunak alanı olarak görülmemelidir. İktidari bir görevlendirme ile değil bireysel ve toplumsal sorumluluk bilincinden hareket edilmesi de, ders BELGELİĞİ'nin hem gelişiminde hem de kuşaklararası aktarımında doğal bir süreci işletecektir. Diğer yandan yaygınlaşmak için gerekli olan çok sesli ve her türden fikri kendi içinde seslendirip tartışmaya, dönüşüme ve uygulamaya açabilen postmodernizmi barındırabilmelidir. Kurumlararası veyahut da kültürlerarası kabul ediliş yolunun açılmasında bu postmodern bakış kanımca önemli bir husustur. Elbette ki bunu yaparken de "tekno-medya" nın tüm olanaklarının etkin kullanımı en kilit yaygınlaşma adımlarından biri olacaktır.

38. ders BELGELİĞİ'nin eğitim modelini buradan mezun olan her öğretmen kendi öğrencilerine öğretecek ve tanıttacaktır. Hem öğrenci hem eğitimci aday olarak sorgulamadan, görmeden ve dokunmadan, ilham alacağı dallardan beslenmeden üretimin özgün olmayacağını düşünüyorum ders BELGELİĞİ ve eğitim modelinin öğrencilerin bu konuda önünü açtığını belirtmeliyim. Sanatın anlamını yitirmeye başladığı bu dönemde ders BELGELİĞİ bir ihtiyaçtır.

39. Kesinlikle yaygınlaşmalı. Eğitimin amacı, anlamı ve önemini yeniden hatırlatıyor.

Ancak ders BELGELİĞİ yalnızca bir örnek. İyi bir öğretmenin bireysel girişimi ile ortaya çıkan ve öğrenci katkılarıyla gelişmiş bir yapı. Bu yapıların çoğalması için şirketlerin sponsorluğu veya devlet desteği gerekebilir. Bireysel çabalar belli bir yere kadar etkili olabiliyor.

Belleği silmek, bir mekanı yıkmak kadar kolay. Ancak belleği korumak, saklamak, bilgiyi, birikimi ve tecrübeyi geleceğe aktarabilmek zor. ders BELGELİĞİ bunu hedefliyor. Hepimiz için daha iyi bir gelecek inşa edecek öğretmenler ve öğrenciler yetiştirmek istiyor. Benzer hedefe sahip oluşumlar arttıkça ve maddi manevi destek buldukça bu bir istek veya hayal olmaktan çıkıp gerçek olacak.

40. Tüm akademilerde farklı modellerle uygulanmalıdır. ders BELGELİĞİ'nin sosyal anlayış yapısı toplumdaki çürümeye karşıt olacak en güçlü hareketlerden biridir. Bu sosyal anlayış akademi dışında da eğitimin daha erken dönemlerinde bile farklı modellerle uygulanmalıdır. Bu da " Köy Enstitüsü" anlayışına en yakın duruş olacaktır. Eğitim sisteminin en küçük biriminden en gelişmiş birimine kadar olan en büyük sorun, bireysel farkındalığa engel olup bireyleri aynılaştırma çabasıdır. ders BELGELİĞİ'nin kolektif bütünlüğünde, "insanlaşma" çabası ve sorunsalı, yapıyı oluşturan her bireyin öz farkındalığını artırmaktadır.

41. Yaygınlaşmalı farklı disiplinlerde açık olmalı.

42. Bu fikri destekliyorum. Kolektif çalışma kültürü öğrenciye deneyim kazandırmaktadır. Devam etmesi hususu ise içeriğinin güncellenmesi öğrencinin sanatsal düşünme ve arşiv bilgisi yanı sıra güncel yaklaşımlar sanatsal faaliyetlere, yarışma, sergi, projelere hazırlayan bir yapıya dönüşmesi ile daha sürdürülebilir bir sanat yaşamı vadedebilir. Bu sayede öğrenci gönüllü katılımcı olmak dışında sistemin yetiştirdiği bir sanatçıya evrilebilir.
43. Bence yaygınlaştırılmalı. Günümüzde tek tip insan, tek tip düşünceler yaratmaya çalışan eğitim modelinin yerine ders BELGELİĞİ gibi insanın farklılıklarına dokunmaya ve bunu ortaya çıkarmaya çalışan bir sisteme ihtiyaç var. Dijital ortam gibi bir imkana sahip ve bunu kullanarak kendini toplumumuza göstermeyi duyurmayı hedeflemektedir. Ve günün birinde kurulması hedeflenen ders belgeliği müzesinin bir hayal olarak kalmaması, aksine birçok okulda izi olduğunu görmeyi çok isterim.
44. ders BELGELİĞİ modeli Türkiye gibi "sınav odaklı ve ezberci" bir sistemden çıkamayan ülkelerde yaygınlaşmalıdır. Öğrencilerin "bilgi" ile anlamlı bir bağ kurabileceği sistemler ders BELGELİĞİ gibi oluşumlardan geçmektedir.
45. ders BELGELİĞİ gibi bir yapının yaygınlaştırılması, yalnızca sanat eğitimi değil, birçok alanda fikirlerin ve süreçlerin ülke genelinde benimsenmesini sağlayarak önemli bir kimlik oluşturabilir. Ülkemizde benzer yapıların kurulması, bireyin ve toplumun sosyolojik, kültürel ve siyasi gelişimine önemli katkılar sunabilir.
- Her mezun, kendi eğitim alanı veya çalışma hayatında ders belgeliği ile kazandığı temel nitelikleri aktararak hem kişisel gelişimine katkıda bulunabilir hem de bu niteliklerin topluma yayılmasına destek olabilir.
- Ayrıca ders BELGELİĞİ müzesi fikrinin yerleşke olarak kurulması süreklilik için katkı sağlayacaktır. Müze, ders belgeliğinin tarihini, felsefesini ve uygulamalarını gelecek nesillere aktaracak bir merkez haline gelebilir. Bu sayede ders BELGELİĞİ fikri, kurumun ötesinde daha geniş bir kitleye ulaşabilir ve süreklilik kazanabilir. Müzenin konsepti, içeriği, fiziksel yapısı, bütçesi ve zaman çizelgesi gibi tüm detayların yer aldığı kapsamlı bir proje planı hazırlanmalıdır. Müzenin kurulması ve işletilmesi için gerekli olan finansman kaynakları belirlenmeli ve bu kaynaklara ulaşmak için stratejiler geliştirilmelidir. (Sponsorluklar, bağışlar, kamu destekleri, vb.). Gerekli izinlerin alınması, arazinin temini ve inşaat izinlerinin alınması gibi yasal işlemler tamamlanmalıdır. Müzede düzenlenecek eğitim programları, atölyeler ve etkinlikler belirlenerek, ders BELGELİĞİ'nin temel ilkelerinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Müzenin tanıtımı için sanatçılar ve sanat destekçileri için bültenler hazırlanması, sosyal medya kampanyaları yürütülmesi ve etkinlikler düzenlenmesi gibi çalışmalar yapılmalıdır. Proje için gönüllü ekipler oluşturularak hem iş gücü hem de maddi kaynak sağlanabilir. Proje kapsamında üniversitelerle iş birliği yaparak, ders BELGELİĞİ'nin sadece bir sanat eğitimi aracı olmaktan çıkarak, toplumsal bir hareket haline gelmesine önemli bir katkı sağlayabilir. Tüm öğrenci ve mezunları kapsayacak çağrılar ile destek toplanıp kaynak sağlamak için adımlar atılabilir.
46. Kesinlikle yaygınlaştırmalı.

2024 Yılı Salt Araştırma Fonları - ders BELGELİĞİ Projesi

Mülakat Soruları ve Yanıtları

(Dışarıdan Katılımcılar)

Adınız Soyadınız

1. ÖZKAN EROĞLU
2. Günay Güner
3. Ömer Tavşanoğlu
4. Fehim Güler
5. Murat Mete Ağyar
6. Ümit Gezgin
7. Erol Süzük
8. Lütfiye Bozdağ
9. Önder Bekel
10. Pınar Biber
11. Yusuf Aktoprak
12. Gökçe Eren
13. Kerem İşcanoğlu
14. Can Memişoğulları
15. Nimet Erdoğan
16. Evren Daşdağ
17. Işıl Çavuşoğlu

Mesleğiniz

1. Emekli sanat tarihçisi
2. İktisatçı-Araştırmacı
3. İnşaat Mühendisi
4. Sanat Eğitimsi- Resim-iş öğretmeni-Ressam
5. Emekli Akademisyen
6. Öğretim üyesi
7. Akademisyen
8. Akademisyen
9. Akademisyen
10. Metalurji ve malzeme mühendisi
11. Görsel Sanatlar Öğretmeni
12. Eczacı
13. Sanat Eğitimsi ve çizer
14. Sanatçı
15. Öğretmen
16. Akademisyen
17. Öğrenci

ders BELGELİĞİ ile karşılaşma hikayenizi kısaca anlatabilir misiniz?

1. Zaman zaman belgelik kapsamında konferanslar verdiğim, Avni hocanın yönlendirdiği kaliteli bir eğitimsel yapı...
2. Kültür alanında çalışmam, ders BELGELİĞİ'yle buluşmamı sağladı. ders BELGELİĞİ'nde sıradan eğitim anlayışının çok dışında, bilimsel, özgür yaklaşım egemendir.
3. Sosyal Medyadan Erzincan Belgeliğini öncelikli olarak fark edip, daha sonra kurucusu Avni Öztopçu'ya ulaştım. Avni Bey'in öğrencilerinden takip ettiğim sanatçılar aracılığıyla da ders belgelisinin farkına varıp, yerinde ziyaret ederek ders belgelisini deneyimleme ve gözleme şansım oldu.

4. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi. Resim-iş eğitimi bölümünden öğrendim.
5. 15 yıl önce karşılaştığımda, fikrin, tam olarak da hem bugünü hem de geleceğe yönelik olduğunu anladım. Bu da beni mutlu etti.
6. 10 yıl önce karşılaştım. Çok faydalandım.
7. ders BELGELİĞİ ile dekan yardımcılığı görevim sırasında karşılaştım. Daha öncesinde böyle bir faaliyetten haberdar değildim. İlk karşılaşmamız tohumlar ile oldu. Bir sergi sırasında hediye olarak verilen meşe veya defne tohumları ile ders BELGELİĞİ'nin farkına varmış oldum.
8. Ben Yüksek Lisans ve Doktoramı Marmara Üniversitesinde yaptım. Danışman hocam Prof. Dinçer Erimez idi. Avni Öztöpcü'nun da aynı hocayla tez yaptığını biliyordum ve kendisinin çalışmalarını takip ediyordum. 1995 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim dalı bünyesinde H. Avni Öztöpcü, mezun olan ve öğrenimine devam eden öğrencilerinin çalışmalarını sergiliyordu. O yıllarda bu sergileri takip ediyordum ve böylece ders BELGELİĞİ ile karşılaştım.
9. görev yapmakta olduğum üniversitenin bünyesinde, H. Avni Öztöpcü hocamızın atölyesinin öğrencilerinin sergisiyle karşılaştım.
10. İnternette ve sosyal medyadaki yazılarına rastlayıp ilgimi çekmesiyle takibe aldım
11. 2015'te üniversite zamanlarında kendi arkadaşlarımla Marmara'da okurken ki paylaşımlarımdan görmüştüm ilk olarak.
12. Dayım Avni Öztöpcü sayesinde başlangıcından bugüne kadar bilgi edinme ve takip etme şansını buldum.
13. Sosyal medya üzerinden, Instagram
14. Bir açık atölye programında beraber bulunduğum Aslıhan Mumcu daveti üzerine bu kurgunun oluşturulduğu ortamı ziyaret ettim.
15. Üniversite yıllarımda staj danışmanım Avni Öztöpcü'ydü. Radyo ve röportaj ile belgelikte yer aldım.
16. Marmara Üniversitesi Atatürk eğitim fakültesi resim iş öğretmenliğine öğretim üyesi olarak atandıktan sonra atölye çalışmalarını ve sergilerini izleme fırsatım oldu. Bu bağlamda ders belgeligi ile karşılaştım.
17. MÜ Resim-İş Anabilim Dalında lisans eğitimi almaya başlamamla birlikte karşılaştım.

ders BELGELİĞİ nedir?

1. Arşivi ve günü önemli bulan bir oluşum...
2. ders BELGELİĞİ yerelle evrensel tarih, nesne, anlam, değer düzleminde buluşturan, ilerleme anlayışı taşıyan, insanı, aydınlanmacı birikim alanıdır.
3. ders BELGELİĞİ öğrencilerini tüm unsurları ile araştıran, öğrenen ve öğrendikleri ve araştırdıkları konuları bizzat uygulayarak geliştiren disiplinlerarası eğitim ve öğretim projesidir.
4. Mezunlar arası iletişim ve devamlılık. Yapılanların kayıt altına alınması. Paylaşılması.
5. Derste yapılan her eylemin, geleceği hazırladığını görebileceğiniz, mükemmel bir hareket olarak gerçekleştirebilecek bir durumdur.
6. Sanat eğitim pratiğinin saptanması ve interaktif hale getirilmesi..
7. Bence, ders BELGELİĞİ Atatürk Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliğinin içerisinde köklerini salmış bir sanat eğitimi okuludur. Bu okuldan yetişen öğretmenler sadece bir görsel sanatlar öğretmeni

olmuyorlar gerçek bir sanat eğitimcisi olarak hayatın her alanında sanatın hayata ne şekilde temas edebileceğini öğrencilerine deneyimleyebileceklerdir.

8. ders BELGELİĞİ eskilerin deyişiyle "yaparak yaşayarak öğrenme"nin Türkiye'de uygulanan özgün bir modelidir. H. Avni Öztöçü'nün kendi atölyesinde neredeyse 30 yıldır öğrencileriyle yaptığı üretimleri, etkinlikleri, belgelemesi, arşivlemesi ve sergilemesi ülkemizin sanat eğitimine önemli katkıları sunan bir sanat mecrası olmasını sağlamıştır. Öztöçü'nün kurduğu "ders BELGELİĞİ" prototip bir sanat mecrasıdır. Devamlılığı sağlaması kurumsallaşmasına yol açmıştır. Bu kadar kurumsal ve uzun erimli başka bir örnek yoktur. ders BELGELİĞİ kendinden sonra gelen benzer oluşumlara referans oluşturacak, kaynak sağlayacak, örnek teşkil edecek tüm vasıfları bünyesinde taşıyan bir yapı, bir oluşum, kurumsal bir işleyiştir. Öztöçü'nün dört yıl boyunca atölye derslerinde öğrencileri ile birlikte yaptığı çalışmaların, arşivlenmesi, belgelenmesi ve en önemlisi kamusal alanda paylaşılması hem akademik dünya hem de akademi dışındaki sanatı takip edenlere önemli katkılar sağlamaktadır. Kendini güncelleyen bu sanat mecrasına teknoloji sayesinde dünyanın her yerinden ulaşılabilir.
9. ders BELGELİĞİ'ni benim için en iyi tanımlayacak kelime "ekosistem" olur. Dolayısıyla benim bu soruya vereceğim cevap; bir ekosistem içerisinde zamana yayılan kolektif bir üretime olanak sağlayan bir sahne olduğudur.
10. Bir sanat atölyesi olmanın yanı sıra hakkını veren eğitimciler yetiştirmeye çalışan H. Avni Öztöçü'nün öğrencileri için kurduğu kolektif bir atölye çalışma programıdır.
11. Resim dersinden örnekle açıklama yapmam gerekirse, sanatın kendi ruhunda olan o belge niteliğindeki değerini koruyup, yapılan işlere hak ettiği doğru değeri verebilmek.
12. ders BELGELİĞİ, sanat eğitimcisi Avni Öztöçü tarafından 1995 yılında başlatılmış bir kültür-sanat eğitimi modelidir. Sanat eğitiminde özgün materyaller üretmek, eğitim sürecini sürekli olarak belgelemek ve paylaşmak amacıyla kurulmuştur. ders BELGELİĞİ, öğrenci ve mezunlarının eğitim kapsamındaki gönüllü çalışmalarını destekler ve sanat eğitimiyle ilgilenen öğrenciler, öğretmenler ve araştırmacılar için görsel materyaller, yöntemler ve çeşitli eğitim içerikleri sunarak alanında önemli bir kaynak oluşturur.
- 13.
14. Bir sanat kurumunun içerisinde bir akademisyenin önderliğinde bir arşivleme ve reklam hamlesi.
15. Hüseyin Avni ÖZTOPÇU hocamızın atölyesinin öğrencilerinin farklı alanlarda oluşturduğu doğacı, hümanist, barışçıl, araştırmacı, koleksiyoner, felsefeci, müzik zevki olan yani kolektif bilince sahip nitelikte oluşturdukları gruplardır.
16. Belli bir disiplin altında yıllardır süren sanat eğitimi, aidiyet duygusu ile kurulan bağlar ve tüm bu yıllar içinde üretilen işlerin özenle kayıt altına alınarak arşivlenmesi.
17. Eğitimi de bir sanat nesnesi olarak ele alan; bu eğitim süreçlerini kaydedip belli kurgular altında birleştirme misyonu olan bir oluşum.
18. Hüseyin Avni ÖZTOPÇU hocamızın atölyesinin öğrencilerinin farklı alanlarda oluşturduğu doğacı, hümanist, barışçıl, araştırmacı, koleksiyoner, felsefeci, müzik zevki olan yani kolektif bilince sahip nitelikte oluşturdukları gruplardır.
19. Resim eğitimiyle birlikte düşünsel boyutta sorunların farklı disiplin pratikleriyle desteklenerek sorgulandığı bir öğrenme alanıdır.

BELGELİK kollarını biliyor musunuz? BELGELİK kolları ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

1. Biliyorum, zenginleştirici...
2. BELGELİĞİ'nin çok doğal bileşenleri kollarıdır. Kollardan her birinin karşıladığı işlev bütünde birleşmektedir. Belge, müze, resim, yontu, giderek halkbilim, müzik hem ilişkilere hem de nesnelere tarihsel anlam yüklemektedir.
3. Evet, felsefe, doğa, müzik vs gibi kolları olduğunu hatırlıyorum. Öğrencileri çok yönlü eğiten ve geliştiren kollar ve çalışmalar olduğunu düşünüyorum.
4. Evet sosyal medyadan takip ediyorum. Çok iyi düşünmüş bir çalışma.
5. Tam olarak bilmiyorum ancak her alana rahatlıkla hitap edebilecek bir olgudur.
6. Biliyorum. Felsefeden, çevreye kadar.. donanımlı bir resim öğretmeni yetiştirmek..
7. Evet, bazıları bildiğimi sanıyorum. Yukarıdaki sorunun cevabında olduğu gibi hayatın her alanında sanatın o alanlara nasıl temas edebileceğini gösteren ders BELGELİĞİ okulunun bölümleri gibi görebiliriz. BELGELİK ağaçları, felsefe BELGELİĞİ ve müzik BELGELİĞİ hatırladıklarım.
8. Ben felsefe ve tarih gibi bazı kollarını biliyordum ama her geçen yıl kolların sayısının arttığını görüyorum. Müzik, dil, gezginler kolu ve bu kolların resim sanatıyla ilişkisi kapsamında ele alınması çok kıymetli. ders BELGELİĞİ doğa, müzik, felsefe ve edebiyat gibi alanlarla resim sanatı arasında bir köprü kurmaktadır. İnter-disipliner alanları sanatla birlikte ele almaları çağdaş sanat açısından önemli bir yaklaşımdır.
9. BELGELİK kollarından bazıları hakkında öğrencilerimiz aracılığıyla fikir sahibi oldum, ve bu kolların ders belgeliği katılımcılarının entelektüel ve estetik gelişimine katkı sağladığını düşünüyorum.
10. Çok çeşitli sayıda kolları mevcuttur...müzik, doğa gibi konularda bilgilendirmeye ve ülkemize katkı sağlamak için kurulmuştur. Keyifle takip ediyorum, topluluk çalışmalarının çok faydalı olduğunu düşünüyorum.
11. Çok fikrim yok ama ekstra YouTube da öğrencilerle olan röportajlar vardı onları izlemiştim. Diğer kollarına hakim değilim
12. Avni Öztöpcü'nün "ders BELGELİĞİ" projesi, sanatsal eğitimi çok yönlü bir yaklaşımla ele alarak öğrencileri farklı disiplinlerde düşünmeye teşvik etmek amacıyla doğa, felsefe, dil, müzik gibi çeşitli çalışma kollarına ayrılmıştır. Bu tür bir yapı, öğrencilere sanatsal eğitimlerinde kapsamlı bir perspektif kazandırmayı amaçlar ve aynı zamanda düşünsel gelişimlerini de destekler. Örneğin Felsefe kolu ile yaratıcı düşüncüyü ve eleştirel sorgulamayı güçlendirmeye yönelik etkinlikleri içerir ya da Gezginler kolu ile klasik eğitimin sınırlı mekan anlayışını reddeder.
13. BELGELİK kolları, öğrencilerin inisiyatif kazanmalarına ve sorumluluk bilincinin gelişimine katkı sağlıyor. Örneğin, BELGELİK ağaçları fidan yetiştirip tohum topluyor ve bu tohumları farklı şehirlerde öğretmenlik yapan mezunlarına gönderiyor. Mezunlar da öğrencileriyle birlikte bu tohumları buldukları yerlerde ekiyor ve büyümelerini sağlıyor. Böylece çevre duyarlılığı ve sorumluluk bilinci, nesiller arasında aktarılmış oluyor.
14. Resim ve arşiv kollarında çalışılıyor.

15. Bir kısmını biliyorum. Bilmediğim kollar olabilir. Tek alanla sınırlı kalmayarak birçok alanda olması, öğrencileri hatta mezun olduktan sonra bile araştırmaya ve aktif olmaya yönlendiriyor. Tabii takip edenlerin de bolca bilgilenmesini sağlıyor.
16. -
17. Bir çoğunu biliyorum. Müzik, felsefe, radyo vb. BELGELİK kollarında sorumluluk alan öğrencilerin kendilerini geliştirdiklerini ve dönüştürdüklerini düşünüyorum.
18. Evet, bir problemi bilim,sanat ve felsefenin konularıyla bağlam kurarak açıklamaya çalışmak sorunun cevabının anlaşılabilirliğini arttırır ve yeni sorular doğurur.

ders BELGELİĞİ eğitim modeli hakkında ne düşünüyorsunuz? ders BELGELİĞİ eğitim modelini Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki eğitim modelleri ile karşılaştırdığınızda neler söylemek istersiniz? Gördüğünüz benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

1. Örnek aldığı belli, keşke tüm ülke eğitim sistemi örnek alsas...
2. Köy enstitüleri eğitim anlayışının bazı kesimlerin savladığı gibi Bulgaristan, SSCB, John Dewey, Pestalozzi... yöntemlerinden etkilendiği doğru değildir. Tümüyle Türkiye'nin yakıcı gereksinimlerini karşılamaya dönük, özgün, adım adım köyler gezilerek oluşturulmuş ve uygulanmış çağcıl, yeni insan amaçlı, eleştirel, eşitlikçi, özgür, insancı ve yurtsever okuldur. Eylemci Babası İsmail Hakkı Tonguç daha öğretmenliğinin ilk yıllarından başlayarak yurtdışında gözlemlerde, incelemelerde bulunmuş, İsviçre Pedagoji Ansiklopedisi'ne alınan tek Türktür. Dolayısıyla eğitim anlayış ve uygulamalarını çok iyi bilir. Köy enstitüleri ile bu kurumların ilişkisi Tonguç'un, Nafi Atuf Kansu'nun, Hasan Âli Yücel'in, Saffet Arıkan'ın hayranlık duyulacak birikimleri anlamındadır ve Türkiye'ye has toplumcu, aydınlanmacı uygulamadır. Eşitlikçi bakışla köyden alınan öğrenciyi köy enstitüleriyle eşzamanlı yayımlanan yaklaşık 500 Doğu-Batı klasik yapıtı üzerine sunum yapar, sahneye koyar, senfonik müziği sever, keman, mandolin çalar, türkü derler, halkoyunları oynar, yetkin balıkçı, arıci, demirci, yapıcı, sağlıkçı, marangoz, tutkulu okur olmalarını sağlayan başka örnek yoktur. Ayrıca bir yerden esinlendiği yönünde zaman içinde ortaya çıkan bir yazışma, bir belge de yoktur. ders BELGELİĞİ Köy Enstitüleri anlayışının süreği sayılmalıdır.
3. ders BELGELİĞİ'nin Bauhaus Okulu temelli, Köy Enstitüleri uygulamasının olumlu yönlerini analiz ederek günümüze uyarlayan bir model olduğunu düşünüyorum. Benzerlikleri doğa ile bağlamalarını koparmadan, çok yönlü (felsefe, müzik vs) topyekün eğitim modeli olduğunu düşünüyorum. Hem Bauhaus hem de Köy Enstitüleri gibi yaparak öğreten, yaparak araştıran taraflarının ortak olduğunu düşünüyorum. Disiplinlerarası ilişkilerinin çok güçlü olduğunu ve topyekün, çok yönlü iyileştirme ve geliştirme taraflarının da ortak tarafları olduğunu düşünüyorum. Çağın şartlarına uygun olarak eklemeler ve çıkarmaların farkları yarattığını düşünüyorum.
4. Aslında sanki ikisinin küçük bir modeli gibi.
5. Bauhaus ekolü ve Köy Enstitülerinin yaratıcılık konusunda kendilerini kanıtladıkları için, ders BELGELİĞİ bunu daha mükemmel olmuş halidir.
6. İkisinden fazlası var, azı yok...
7. Bauhaus Okulu, ders BELGELİĞİ ve Türkiye'deki Köy Enstitüleri projeleri, sanat ve eğitimi toplumla buluşturan önemli hareketler olarak görülebilir. Her biri, farklı bağlamlarda ve zaman dilimlerinde ortaya çıksa da, eğitimde yenilikçi yaklaşımlar geliştirerek topluma büyük katkılar sunmuşlardır. Bauhaus Okulu, 1919'da Almanya'da Walter Gropius tarafından kurulan, modern sanat ve tasarım anlayışının temellerini atan bir eğitim kurumu olarak öne çıkar. Bauhaus'un temel felsefesi, sanat, zanaat ve teknolojiyi birleştirerek işlevsel ve estetik değeri yüksek ürünler üretmektir. Sanatı günlük yaşamla bütünleştiren bu okul, mimarlık, grafik tasarım ve endüstriyel tasarım gibi alanlarda devrim niteliğinde adımlar atmış ve "form, işlevi takip eder" anlayışını benimsemiştir. Bauhaus, sanatın endüstriyle birleştirilerek geniş kitlelere ulaşmasını hedeflemiştir. Türkiye'deki Köy Enstitüleri ise 1940'larda kırsal bölgelerde eğitim ve kalkınma amacıyla kurulan, uygulamalı ve çok yönlü bir eğitim sistemini benimsemiş bir projedir. Köy Enstitüleri, öğrencilerin hem zihinsel hem de bedensel becerilerini

geliştirmeye yönelik bir yaklaşım sunmuş; tarım, sanat, zanaat ve öğretmenlik gibi alanları bir araya getirmiştir. Bu projede sanata önemli bir yer verilmiş, öğrenciler müzik ve el sanatları gibi konularda eğitim almış, kültürel ve sanatsal üretime katkı sağlamışlardır. Amaç, kırsal bölgelerde eğitim ve üretim yoluyla toplumsal kalkınmayı sağlamak, sanat ve bilimi köylere taşımaktır. Öte yandan, 1995 yılında Marmara Üniversitesi'nde başlayan ders BELGELİĞİ, Türkiye'de sanat eğitimi alanında yenilikçi bir atölye çalışmasıdır. H. Avni Öztöpcü liderliğinde başlatılan bu model, öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimseyerek, sanatı sadece bilgi aktarılan bir alan olmaktan çıkarıp, öğrencilerin aktif katılımını ve etkileşimini sağlayan bir öğrenme sürecine dönüştürmüştür. ders BELGELİĞİ, doğa, felsefe, müzik gibi farklı disiplinler arasında köprüler kurarak sanatı zenginleştirmeyi amaçlar. Bu yaklaşımla öğrenciler, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık gibi becerileri geliştirirken, sanatın farklı boyutlarını deneyimleyerek kendilerini ifade ederler. Sanat eğitiminin süreçlerini belgelendirerek geniş kitlelere ulaştırmayı hedefleyen bu model, sanat eğitimi alanında özgün bir proje olarak dikkat çeker. Bu üç projenin ortak noktası, eğitimi toplumsal bir araç olarak görmeleri ve yaratıcılığı işlevsellik ile birleştirmeleridir. Bauhaus, modern tasarımın temelini atarken sanatı endüstriyle birleştirmiş; ders BELGELİĞİ, disiplinler arası yaklaşımla sanat eğitimi derinleştirmiş; Köy Enstitüleri ise kırsal kalkınma için uygulamalı eğitimi sanata ve üretime entegre etmiştir. Farklı kültürel ve tarihi bağlamlarda ortaya çıkan bu projeler, sanatın ve eğitimin toplumsal bir dönüştürücü güç olduğunun önemli örnekleridir. Bauhaus Okulu, ders BELGELİĞİ ve Köy Enstitüleri'nin farkları, öncelikle tarihsel ve kültürel bağlam açısından belirgindir. Bauhaus, 1919'da Almanya'da modernleşme ve sanayileşme sürecinde kurulan bir okul olup, sanatı endüstriye entegre etmeye çalışmıştır. ders BELGELİĞİ ise 1995 yılında Türkiye'de sanat eğitimine yeni bir perspektif getiren, disiplinler arası bir atölye çalışmasıdır. Köy Enstitüleri, 1940'larda Türkiye'nin kırsal kalkınma ihtiyacına yönelik bir proje olarak ortaya çıkmış ve sanatı, üretkenlik ve temel eğitimle harmanlamıştır. Her üçü de farklı sosyal ve kültürel ihtiyaçlara cevap vermek için geliştirilmiştir. Eğitim amaçları açısından da bu üç model birbirinden ayrılır. Bauhaus, estetikle işlevselliği birleştirerek modern tasarımlar üretmeyi hedeflerken, ders BELGELİĞİ öğrenci merkezli bir yaklaşımla, eleştirel düşünme ve yaratıcılığı teşvik eden bir sanat eğitimi sunar. Köy Enstitüleri'nin amacı ise kırsal bölgelerde yaşayan gençlere, uygulamalı eğitimle tarım, sanat ve temel yaşam becerileri kazandırmak, böylece köylerde kalkınmayı sağlamaktır. Bauhaus, sanat ve endüstri arasındaki ilişkiye odaklanırken, Köy Enstitüleri eğitim yoluyla toplumsal kalkınmaya, ders BELGELİĞİ ise bireysel yaratıcılığı ve sanatsal deneyimi güçlendirmeye odaklanır. Uygulama ve öğretim yaklaşımı açısından da önemli farklılıklar vardır. Bauhaus, sanatı teori ve pratikle birleştirerek mimarlık, grafik tasarım ve zanaat gibi alanlarda yenilikçi eğitim sunar. ders BELGELİĞİ, öğrencilerin aktif katılımını esas alır ve sanat eğitimi doğa, felsefe, müzik gibi disiplinlerle birleştirir. Köy Enstitüleri ise daha çok uygulamalı eğitim modeliyle öğrencilerin tarım ve sanatı bir arada öğrenmesini sağlar. Bauhaus daha endüstriyel bir yaklaşıma sahipken, ders BELGELİĞİ ve Köy Enstitüleri öğrencilere bireysel ve toplumsal beceriler kazandırmaya yönelik uygulamalara odaklanır. Bu projelerde sanatın rolü de farklıdır. Bauhaus, sanatı modern yaşamın ve endüstrinin merkezine yerleştirir, estetikle işlevsellik arasındaki dengeyi vurgular. Ders BELGELİĞİ ise sanatı bireysel yaratıcılığı teşvik eden, disiplinler arası bir alan olarak görür ve öğrencilerin sanatsal süreçlere aktif katılımını sağlar. Köy Enstitüleri'nde sanat, öğrencilerin çok yönlü eğitimlerinin bir parçası olarak ele alınır ve kırsal kalkınmanın bir aracı olarak kullanılır. Burada sanat, tarım ve zanaat ile birlikte, üretken bireyler yetiştirmek için bir araçtır. Son olarak, bu üç modelin toplumsal etkileri de birbirinden ayrılır. Bauhaus, dünya çapında modern sanat ve tasarımda kalıcı etkiler bırakmış, sanatı geniş kitlelerle buluşturan bir hareket olmuştur. ders BELGELİĞİ, Türkiye'de sanat eğitimi alanında özgün bir proje olarak, öğrenci merkezli bir model geliştirmiş ve sanatı belgelendirerek yaymayı hedeflemiştir. Köy Enstitüleri ise kırsal kesimlerde eğitim yoluyla toplumsal dönüşüm sağlayarak, sanatı kırsal kalkınmanın bir parçası haline getirmiştir. Her biri farklı bağlamlarda sanat ve eğitimi topluma kazandırarak önemli dönüşümlere imza atmıştır.

8. Bauhaus Okulu ve Köy Enstitülerindeki eğitim modelleri çok önemli lokomotif modellerdir. Bauhaus Okulu ve Köy enstitüleri yaparak yaşayarak öğrenme ilkesini en temel ilke olarak kabul eder. Gördüğüm kadarıyla ders BELGELİĞİ'nin de öncelikli amacı budur. Bilgiyi deneyime dönüştürüp hayata dokunması bakımından bu iki kurumla benzerlik göstermektedir. Farklılıkları ise, ders BELGELİĞİ'nin dijital imkanlardan yararlanarak üretimlerini tüm dünya ile paylaşması, gelişmeleri anında duyurmasıdır. Sürdürülebilirlik anlamında yoluna devam etmesi önemlidir. Bauhaus Okulu programlarıyla bugün de birçok sanat kurumunu etkilemektedir. ders BELGELİĞİ sanatla hayat arasındaki bütünlüğü sağlaması bakımından bu iki kurumla benzerlik göstermekte, adeta onların çağdaş takipçisi konumundadır.

9. ders BELGELİĞİ eğitim modeli benim gördüğüm üzere katılımcı öğrencileri edilgen katılımcılardan aktif bir deneye dönüştüren yapısıyla oldukça ilgi çekici. Nitekim bu yöntem ve eğitim anlayışıyla katılımcılar birden fazla alanla ilgili olarak üretimin farklı modellerini deneyimleme ve gözleme imkanı ve fırsatı buluyorlar. Bu açıdan bilhassa köy enstitüleriyle kimi benzerlikler gösterdiğini söyleyebiliriz. Doğa atölyesinde bu bağlamda yapılan bir takım çalışmalar bunlara örnek olarak gösterilebilir diye düşünüyorum. Bunun yanın da Bauhaus okulunun teknik bilgi ve sanat/beceri üzerine olan yaklaşımının benzer bir versiyonunu bu belgeli modelinde de gördüğümü söyleyebilirim. Hayat ve güncel yaşama yönelik bu bakış açısı da bir başka benzerlik olduğunu bana düşündürüyor.
10. Farklı konularda, özgür düşünce ortamında öğrencilerin imcece usulü birbirlerini tetikledikleri bir öğrenme ve dayanışma ortamıdır. Sonsuz araştırmaya açık, yenilikçi ve deneysel tarzda birbirlerini motive edip, uyum içerisinde birbirlerine ve çevrelerine eğitimci olarak katkı sağlamaktadırlar.
11. Yani öğrencilerin klasik bir eğitimin yanı sıra çalışmalarını nasıl savunulacağını öğrendikleri dolayısıyla çizim dışında çok yönlü bir planlaması olduğu için disiplin içerisinde bir köy enstitüsü denebilir.
12. ders BELGELİĞİ diğer eğitim modelleriyle pratik ve teorik bilgi arasında denge kurma çabası ve disiplinlerarası eğitim yaklaşımına sahip olunması yönünden benzerlik gösterebilir. Ayrıca özellikle Bauhaus okulu tarafından benimsenen uygulamalı eğitim modeli, atölye çalışmaları veya özellikle Köy Enstitüleri tarafından amaçlanan kültürel-sanatsal gelişimi içine alan çok yönlü gelişim hedefleri benzerdir. Farklılıklar olarak ise; Köy Enstitülerinin Türkiye'nin kırsal alanlarında yaşayan öğrencilere yönelik bir eğitim modeli olup, yerel tarım ve zanaat becerilerine odaklanması, Bauhaus Okulu modelinin ise disiplinlerarası yaklaşımında sanat, zanaat ve teknolojinin yer alması ve tasarım üzerine odaklanması söylenebilir belki.
13. Bauhaus veya Köy Enstitülerinden farklı bir eğitim anlayışı var. Oradaki atmosfer ile İstanbul özelinde oluşan atmosfer çok farklı.
14. Farklı atölyeler ile genişletilebilir ve öğrencilerin bağı koparmadan sonraki kuşaklarla birlikte üretim yapabildiği, farklı atölyelerin birlikte projeler oluşturması ile sanatta ve sanat ile topluma ulaşmada daha da ileri götürebilir.
15. Bir eğitim modeli olarak nasıl çalıştığını yeterince bilmiyorum açıkçası.
16. Bence eğitime ve sanat eğitimine katkı sunacak her eğitim modeli çok kıymetlidir. Bu nedenle ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılmasının olumlu sonuçlar doğuracağını düşünüyorum. Bu bağlamda ders BELGELİĞİ Müzesi'nin kurulması ülkemize büyük katkılar sağlayacaktır. Böylesi işlevsellik taşıyan müzelere ihtiyaç vardır. Bu müzelerde yapılacak çalıştaylar, açılacak sergiler hem genç nesillere hem yöre halkına domino taşı etkisi yaparak büyük getiriler sağlayacaktır.
17. Farklı alanlarla ilişki kurarak eğitimin gerçekleştirilmesi faydalı ve benzer bir özelliktir fakat mezunların nitelikleri üzerinden bir karşılaştırma yapacak olursak dB'de öğrenci yetenekli veya ilgili olduğu kolda çalışır ve o konu üzerine daha fazla bilgi sahibidir. Köy enstitülerinde tüm mezunlar tüm alanlar hakkında eşit hakimiyet, beceri ve bilgiye sahiptir.

ders BELGELİĞİ eğitim modeli sizce yaygınlaştırılmalı mı? İçerisinde farklı atölyeleri de barındıran bir ders BELGELİĞİ Müzesi kurulabilir mi? Mevcut atmosferde sizce buna ihtiyaç var mı? Konuya ilişkin olarak düşünceleriniz nelerdir?

1. ders BELGELİĞİ eğitim modeli, sanat eğitimine disiplinler arası, öğrenci merkezli ve yaratıcı bir yaklaşım getiren önemli bir girişim olarak Türkiye'de sanat eğitiminin gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda, modelin yaygınlaştırılması, sanat eğitimine zenginlik katacağı gibi öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık gibi becerilerini geliştirmelerine olanak tanıyacaktır. ders BELGELİĞİ'nin sunduğu atölye çalışmaları ve disiplinler arası etkileşim, sanat eğitimine tek yönlü bir

bilgi aktarımının ötesinde, öğrencilerin sanat ile doğrudan bir bağ kurmalarını sağlamaktadır. Bu modelin farklı üniversitelerde, hatta liselerde ve diğer sanat eğitim kurumlarında uygulanması, sanata ve eğitime bütünsel bir bakış açısı getirebilir. Bu nedenle yaygınlaştırılması gerekir. Bu modelin kaybolmaması için de bir müze ile desteklenmesi önemli gözükmektedir. Zira ders BELGELİĞİ Avni hocamız ile hayat bulmuş bir proje olmakla birlikte AEF Resim-İş Öğretmenliği programına eklenmesi gerekir diye düşünüyorum. Yani müfredata bir anasanat dalı olarak eklenerek disiplinler arası bir atölye olarak hayat verilebilir. Böylece sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulabilir.

Bir ders BELGELİĞİ Müzesi fikri ise oldukça yenilikçi ve önemli bir katkı sunabilir. Bu müze, yalnızca sanat eserlerini sergilemekle kalmaz, aynı zamanda sanat eğitiminde kullanılan yaratıcı süreçleri ve disiplinler arası çalışmalarını da belgeyerek ziyaretçilere farklı bir öğrenme ve deneyim alanı sunar. Müzede, sanat, doğa, felsefe, müzik gibi alanlarda atölyelerin yer alması ve sanatın farklı disiplinlerle ilişkisinin gözler önüne serilmesi, sanatın eğitsel boyutunu topluma tanıtabilir. Böyle bir müze, sanat eğitimi alanında yenilikçi bir öğrenme merkezi haline gelebilir ve Türkiye’de sanatın geniş kitlelerle buluşturulmasına katkıda bulunabilir.

Günümüz atmosferinde böyle bir yaklaşıma kesinlikle ihtiyaç var. Dijitalleşme ve hızlı bilgi akışı çağında sanat, insanların duygusal ve entelektüel gelişimlerine katkı sağlayan önemli bir alan olarak öne çıkıyor. Özellikle yaratıcı düşünme ve eleştirel bakış açısına olan ihtiyaç, sanatın eğitimde daha fazla yer almasını gerekli kılıyor. Sanat eğitiminin sadece teknik bilgi aktarımıyla sınırlı kalmaması, öğrencilerin sanatın doğasıyla etkileşime geçmesini sağlamak, onları topluma daha bilinçli bireyler olarak kazandıracaktır.

Sonuç olarak, ders BELGELİĞİ’nin yaygınlaştırılması ve müzeleşmesi, hem sanat eğitimine yeni bir soluk getirebilir hem de Türkiye’nin sanat eğitimi anlayışına disiplinler arası ve öğrenci merkezli bir katkı sunabilir. Bu tür projeler, sanatı sadece bir öğrenme nesnesi olarak değil, aynı zamanda toplumu dönüştürebilecek güçlü bir araç olarak gören yaklaşımları teşvik eder.

2. Günümüz dünyasına da eğitimine de hız ve anlamsızlaştırma egemen. Anamalcı ve yayılmacı düzenlemeler insanlığı esir almış durumda. Büyük anlatılar, gerçekler, nesnelere, nesnelere, olaylarda içkin anılar ve değerler yok edilmeye yüz tuttu. Savaşlarda müzeler yağmalanıyor. Bu koşullarda soylu, erdemli insanı yeniden yaratmak gerek. ders BELGELİĞİ yaygınlaştırılmalı ve müzesi kurulmalıdır. Bu eylem yakıcı gereksinimdir. Yapılmadığı için ülkeler Balkanizasyon operasyonlarının hedefi oluyor, ev evin, komşu komşunun, mahalle mahallenin bir gecede celladı oluyor.
3. Yaygınlaşması gerekir. Müze de şart...
4. Olabilse ne güzel olur... Fakat Türkiye köhneleşmiş bir süreçten geçiyor. Ancak sizler gibi oluşumların kayıt tutması son derece önemli, zira ben de eşimle birlikte 2013’de kurduğumuz Tekhne Yayınları’nda da aynı bakış açısına inanıyoruz...
5. Kesinlikle yaygınlaştırılmalıdır. Müzesinde kurulabilir. Buna ihtiyaç var, özellikle Türk eğitim sisteminin kalkınması, ileri gitmesi, bu gibi çalışmalara gereksinim olduğunu göstermektedir.
6. ders BELGELİĞİ eğitim modeli bütün ülkeye yayılmalı. BELGELİK müzesi mutlaka kurulmalıdır.
7. Evet. Yaygınlaştırılmalı. Farklı atölyeleri barındıran ders BELGELİĞİ Müzesi kurulabilir. Meslek liselerinin ve üniversitelerin işlevsizleştirildiği mevcut ortamda mevcut atmosferde buna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Her şeyden önce bu modelde topyekün iyi insanların yetiştirileceğini akabinde ise sorumluluk duyguları gelişmiş, kendilerine güvenen, meseleleri anlayan araştıran meslek erbabı, öğretmen ve sanatçıların yetişeceğini düşünüyorum.
8. Elbette yaygınlaştırılmalıdır. Muhakkak ders BELGELİĞİ Müzesi kurulmalıdır. Eğitim Fakültelerini Köy Enstitülerinin ruhuna yeniden kavuşturmak için ders BELGELİĞİ prototip bir örnektir. Ülkemizde eğitim politikaları siyasete göre değişkenlik göstermekte iktidara gelen siyasi partilerin devamlılık gözetmeden sürekli değişen eğitim politikaları uygulamaları sonucunda istikrarsızlık ortaya çıkmaktadır. Eğitim politikaları sosyal devletin politikası içinde olmalı siyasete göre değiştirilmemelidir. Ülkemizde istikrarlı, çağdaş, laik bir eğitim politikası olmasına çok ihtiyaç vardır. Eğitimi sadece teoriye, kurama, bilgiye indirgeyen eğitim anlayışı yerine hayata karışan, deneyime açık, yaparak yaşayarak öğrenme ilkesine

dayanan anlayışı geliştirmek eğitim fakültelerine yeni bir ivme kazandıracaktır. Eğitim fakültelerini, hantal, ağır bürokratik yapıdan çıkartarak Bauhaus gibi, Köy Enstitüleri gibi sanat-zanaat (art and craft) birlikteliğinde yürütmek ihtiyacı vardır. Çağdaş toplumun ihtiyaçlarına cevap veren bir kurum olarak ders BELGELİĞİ gibi çağdaş modellerin ülkemizin sanat ortamına katkı sağlayacağı çok açıktır.

9. Bu konu sanırım çok katmanlı bir mesele. Evvela bu modelin muhtaç duyduğu temel motivasyon, modelin kurucusu olan Avni Öztopçu hocamızın sahip olduğu motivasyona sahip diğer hocaların yeşermesine ihtiyaç duyar. Benim kendi tecrübemde gerek eğitim gördüğüm güzel sanatlar okullarında gerekse de ziyaret ettiğim üniversitelerin güzel sanatlar bölümlerinde; 20 yılın üzerinde bir zamansal zemine yayılan, öğrencilerin sahiplendiği ve değer verdiği BELGELİK sergisi ve benzeri herhangi başka bir yöntemle karşılaşmadım. Bu yüzden bu noktada yapılacak çalışmalardan sonra BELGELİK modelinin uygulanabilir olduğunu düşünüyorum. Bir diğer konuda ise; ders BELGELİĞİ Müzesi kurulabilir, kurulmalıdır. Bu müzenin ihtiyaç duyduğu envanter de mezun öğrencilerin kendi çalışmalarından yapılan diğer uygulamalardan elde edilebilir. Böylelikle öğrenciler de bir müzenin kurulum süreci hakkında ve müzenin planlamalarında aktif görev alabilirler.
10. Kesinlikle yaygınlaştırılmalı, özellikle mesleği eğitimci olacak gençler için bu tarz bir model ileride öğrenci yetiştirmek için inanılmaz deneyimler sağlamaktadır. Topluluk içinde dayanışma ve uzmanlaşarak bir çalışma yürütmek, arşivcilik yapmak gençler için harika rol modeller oluşturacaktır. Bu denli derin araştırma yapan bir ekibin ülkemize çok katkı sağlayacağına ve bu yöntemlerden herkesin faydalanması gerektiğini düşünüyorum. ders BELGELİĞİ çok değerli bir düşünce sistemidir ve bilgi toplama konusunda harika yöntemleri vardır. Müze gibi bir platformda topluma harika değerler katacağına inanıyorum. Gerek sanatsal birikimleri gerek toplumsal ve tarih konulu araştırmaları müze bazında halkla kesinlikle buluşmalıdır.
11. Kesinlikle var. Böyle bir hareketin değerden ve saygıdan bağımsız bir duruş sergilemesi kendi anlamına aykırı. Bir müze ile yapılan işler ve anlatılmak istenen tavır daha net perçinlenebilir.
12. Mevcut atmosferde, yaratıcılığı teşvik eden ve sanatı daha erişilebilir kılan eğitim modellerine kesinlikle ihtiyaç var. Sanatın ve eğitimin değeri göz önünde bulundurulduğunda, ders BELGELİĞİ gibi yenilikçi yaklaşımlar, toplumun kültürel ve sanatsal gelişimine önemli katkılar sunabilir. Böyle bir müze, hem çok değerli bir arşiv oluşturur hem de farklı atölyeleri barındırarak öğrencilerin ve sanatseverlerin buluşabileceği, etkileşimde bulunabileceği, öğrenebileceği ve yaratabileceği bir mekan olabilir. Bu, sanatın toplumda daha fazla yayılmasını ve değer görmesini sağlar.
13. Aslında eğitim modeli hakkında daha detaylı içerik lazım. Sosyal medya üzerinden bu model tam anlamıyla ortaya çıkmıyor. Fikir belirtiyorum bu açıdan ama çok etkileyici bir deneme.
14. Farklı atölyeler ile genişletilebilir ve öğrencilerin bağımlı koparmadan sonraki kuşaklarla birlikte üretim yapabildiği, farklı atölyelerin birlikte projeler oluşturması ile sanatta ve sanat ile topluma ulaşmada daha da ileri götürebilir.
15. Bir eğitim modeli olarak nasıl çalıştığını yeterince bilmiyorum açıkçası.
16. Bence eğitime ve sanat eğitimine katkı sunacak her eğitim modeli çok kıymetlidir. Bu nedenle ders BELGELİĞİ eğitim modelinin yaygınlaştırılmasının olumlu sonuçlar doğuracağını düşünüyorum. Bu bağlamda ders BELGELİĞİ Müzesi'nin kurulması ülkemize büyük katkılar sağlayacaktır. Böylesi işlevsellik taşıyan müzelere ihtiyaç vardır. Bu müzelerde yapılacak çalıştaylar, açılacak sergiler hem genç nesillere hem yöre halkına domino taşı etkisi yaparak büyük getiriler sağlayacaktır.
17. Yaygınlaştırılıp, geliştirilmelidir. Bir müze kurulup eğitim sürecinde geçmişin örnekleri somutlaştırılarak öğrenciye kazandırılmalıdır.